

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
V kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-134-06

Druk nr 1057

Warszawa, 13 października 2006 r.

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zmianie ustawy - Prawo o ustroju
sądów powszechnych oraz niektórych
innych ustaw wraz z projektami aktów
wykonawczych.**

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Sprawiedliwości.

(-) Jarosław Kaczyński

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw ¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Zadania z zakresu ochrony prawnej w sądach wykonują także referendarze sądowi i starsi referendarze sądowi. Ilekroć w przepisach ustaw jest mowa o referendarzach sądowych, rozumie się przez to również starszych referendarzy sądowych.”;

2) w art. 12 § 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. W sądzie rejonowym mającym siedzibę w mieście będącym siedzibą sądu okręgowego, w którym jest utworzony wydział ubezpieczeń społecznych albo wydział pracy i ubezpieczeń społecznych, tworzy się wydział ubezpieczeń społecznych do spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych, należących do właściwości sądów rejonowych w tym samym okręgu sądowym, albo w miejsce wydziału, o którym mowa w § 1 pkt 4, tworzy się wydział pracy i ubezpieczeń społecznych do spraw z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych należących do właściwości sądów rejonowych w tym samym okrę-

gu sądowym. W uzasadnionych przypadkach wydziały te można utworzyć także w innym sądzie rejonowym.

§ 3. W sądzie rejonowym mającym siedzibę w mieście będącym siedzibą sądu okręgowego tworzy się wydział gospodarczy albo wydziały gospodarcze (sąd gospodarczy) – do spraw z zakresu prawa gospodarczego i cywilnego, powierzonych sądom gospodarczym (spraw gospodarczych). W uzasadnionych przypadkach wydział gospodarczy można utworzyć także w innym sądzie rejonowym.”;

3) w art. 20 po pkt 6 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 7 i 8 w brzmieniu:

„7) może przekazać jednemu sądowi rejonowemu rozpoznawanie spraw należących do kompetencji wydziału ksiąg wieczystych w zakresie własności więcej niż jednego spośród sądów rejonowych działających w tym samym okręgu sądowym,

8) może przekazać jednemu sądowi rejonowemu rozpoznawanie spraw należących do kompetencji sądów grodzkich w zakresie własności więcej niż jednego spośród sądów rejonowych działających w tym samym okręgu sądowym.”;

4) w art. 21:

a) w § 1 po pkt 3 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) dyrektor sądu apelacyjnego oraz dyrektor sądu okręgowego, a w sądzie rejonowym, w razie jego powołania, kierownik finansowy sądu w obszarach określonych w § 2.”,

- b) § 2 otrzymuje brzmienie:
- „§ 2. Zadania przypisane kierownikowi jednostki na podstawie odrębnych przepisów w zakresie finansowym i gospodarczym, kontroli finansowej, gospodarowania mieniem Skarbu Państwa oraz audytu wewnętrznego, w tych obszarach, wykonuje dyrektor danego sądu, a w sądzie rejonowym, w razie powołania, kierownik finansowy sądu.”;
- 5) w art. 22:
- a) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:
- „§ 1a. Prezes sądu apelacyjnego ustala podział czynności w sądzie apelacyjnym, a prezes sądu okręgowego w sądzie okręgowym i w sądach rejonowych działających w okręgu sądowym, najpóźniej do końca listopada każdego roku, a także określa zasady zastępstw sędziów i referendarzy sądowych oraz zasady przydziału spraw poszczególnym sędziom i referendarzom sądowym, chyba że ustawa stanowi inaczej.”,
- b) po § 5 dodaje się § 6 w brzmieniu:
- „§ 6. Jeżeli prezes sądu nie został powołany, jego funkcje wykonuje wiceprezes. W sądzie, w którym powołano więcej niż jednego wiceprezesa, funkcje prezesa wykonuje wiceprezes wyznaczony przez Ministra Sprawiedliwości, a w razie gdy wiceprezes nie został powołany, wyznaczony przez Ministra Sprawiedliwości, sędzia tego lub przełożonego sądu. Wyzna-

czonym w tym trybie nie może być sędzia, który pełnił funkcje prezesa tego sądu.”;

6) w art. 24 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Prezesa sądu okręgowego powołuje Minister Sprawiedliwości spośród sędziów sądu apelacyjnego albo sądu okręgowego, po zasięgnięciu opinii zgromadzenia ogólnego sędziów okręgu i opinii prezesa przełożonego sądu apelacyjnego.”;

7) w art. 25 § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Prezesa sądu rejonowego powołuje Minister Sprawiedliwości spośród sędziów sądu okręgowego albo sądu rejonowego, po zasięgnięciu opinii kolegium przełożonego sądu okręgowego i prezesa przełożonego sądu okręgowego.

§ 2. Do powołania prezesa sądu rejonowego stosuje się odpowiednio przepisy art. 23 § 2-5, z tym że termin do wydania opinii przez kolegium wynosi 14 dni.”;

8) w art. 26 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Prezes i wiceprezes sądu rejonowego są powoływani na okres czterech lat, najwyżej na trzy kolejne kadencje.”;

9) w art. 29:

a) w § 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) na wniosek prezesa sądu apelacyjnego wyraża opinię o projekcie podziału czynności w sądzie apelacyjnym, zasad zastępstw sędziów, a także zasad przydziału spraw poszczególnym sędziom,”,

b) § 2 uchyla się;

10) w art. 30 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kolegium sądu okręgowego składa się z czterech do ośmiu członków, wybieranych przez zgromadzenie ogólne sędziów okręgu, spośród jego członków, będących sędziami sądu okręgowego oraz z prezesa sądu okręgowego. Liczbę członków kolegium pochodzących z wyboru ustala zgromadzenie ogólne sędziów okręgu.”;

11) w art. 31:

a) w § 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) na wniosek prezesa sądu okręgowego wyraża opinię o projekcie podziału czynności w sądzie okręgowym i sądach rejonowych, działających w okręgu sądowym, zasad zastępstw sędziów i referendarzy sądowych, a także zasad przydziału spraw poszczególnym sędziom oraz referendarzom sądowym,”

b) § 3 uchyla się;

12) art. 32 otrzymuje brzmienie:

„Art. 32. § 1. Dyrektora sądu apelacyjnego, dyrektora sądu okręgowego oraz kierownika finansowego sądu rejonowego, wyłonionego w drodze konkursu, powołuje i odwołuje odpowiednio – na wniosek prezesa danego sądu apelacyjnego, okręgowego albo rejonowego, Minister Sprawiedliwości.

§ 2. We wniosku, o którym mowa w § 1, prezes danego sądu przedstawia Ministrowi Sprawiedliwości kandydata do objęcia stanowiska, który został wyłoniony w drodze kon-

kursu na pierwszym miejscu według kolejności.

- § 3. Przed powołaniem na stanowisko dyrektora sądu apelacyjnego, dyrektora sądu okręgowego oraz kierownika finansowego sądu rejonowego Minister Sprawiedliwości zwraca się do komendanta wojewódzkiego Policji o nadesłanie informacji o kandydacie do objęcia danego stanowiska.
- § 4. Przedstawiając informację, o której mowa w § 3, komendant wojewódzki Policji przekazuje Ministrowi Sprawiedliwości wszystkie zebrane materiały, służące do sporządzenia informacji.
- § 5. O treści informacji uzyskanej od komendanta wojewódzkiego Policji Minister Sprawiedliwości zawiadamia kandydata, najpóźniej w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji.
- § 6. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb oraz zakres uzyskiwania i sporządzania informacji przez komendanta wojewódzkiego Policji o kandydacie do objęcia stanowiska, o którym mowa w § 1, mając na względzie sprawność uzyskiwania informacji, dbałość o ochronę dóbr osobistych kandydatów oraz innych praw i wolności chronionych konstytucyjnie, a także potrzebę oceny spełnienia przez

kandydatów warunku nieposzlakowanej opinii.

- § 7. W przypadku odmowy powołania dyrektora sądu albo kierownika finansowego sądu, o których mowa w § 1, właściwy prezes sądu może złożyć wniosek o powołanie na dane stanowisko następnego z kandydatów wyłonionych w drodze konkursu albo ponownie zarządza konkurs.
- § 8. Minister Sprawiedliwości może odwołać dyrektora lub kierownika finansowego, o których mowa w § 1, także z własnej inicjatywy, po zasięgnięciu opinii prezesa danego sądu.
- § 9. Minister Sprawiedliwości, jeżeli przemawiają za tym szczególne względy, takie jak wielkość sądu i rozmiary jego zadań, może powołać zastępcę dyrektora sądu apelacyjnego, zastępcę dyrektora sądu okręgowego lub zastępcę kierownika finansowego sądu rejonowego. Przepisy § 1-8 stosuje się odpowiednio.
- § 10. W sądzie, w którym nie powołano zastępcy, o którym mowa w § 9, prezes danego sądu, na wniosek dyrektora lub kierownika finansowego, po uzyskaniu zgody Ministra Sprawiedliwości, wyznacza osobę upoważnioną do wykonywania obowiązków tego organu w określonym czasie lub w określonym zakresie.
- § 11. W sądzie rejonowym, w którym nie powołano kierownika finansowego, Minister Spra-

wiedliwości, jeżeli przemawiają za tym szczególne względy, takie jak wielkość sądu rejonowego i rozmiary jego zadań, może powierzyć dyrektorowi sądu okręgowego, na obszarze którego działa dany sąd rejonowy, wykonywanie zadań w zakresie planowania i wykonywania budżetu oraz dysponowania środkami budżetu tego sądu rejonowego.”;

13) po art. 32 dodaje się art. 32a w brzmieniu:

„Art. 32a. § 1. Dyrektorów i kierownika finansowego, o których mowa w art. 32 § 1, oraz ich zastępców, powołuje się spośród kandydatów, którzy:

- 1) posiadają wykształcenie wyższe magisterskie,
- 2) posiadają co najmniej 5-letni staż pracy, w tym co najmniej 2 lata na stanowisku kierowniczym,
- 3) posiadają obywatelstwo polskie, mają pełną zdolność do czynności prawnych i korzystają z pełni praw publicznych,
- 4) nie byli karani za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe,
- 5) nie byli karani zakazem pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny

finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 79, poz. 551),

- 6) posiadają nieposzlakowaną opinię,
- 7) wyróżniają się wiedzą teoretyczną i doświadczeniem w dziedzinie finansów publicznych, prowadzenia inwestycji i gospodarowania mieniem Skarbu Państwa oraz
- 8) przeciwko którym nie jest prowadzone postępowanie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.

§ 2. W celu wyłonienia kandydatów na stanowiska, o których mowa w art. 32 § 1 i 9, konkurs zarządza i przeprowadza prezes danego sądu apelacyjnego, okręgowego albo rejonowego.

§ 3. Prezes danego sądu publikuje ogłoszenie o konkursie na wolne stanowisko dyrektora albo kierownika finansowego tego sądu w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim. Ogłoszenie powinno zawierać oznaczenie stanowiska, wymagane kwalifikacje, wykaz niezbędnych dokumentów, miejsce i termin składania wniosków, zakres konkursu i kryteria ocen.

§ 4. Informacje o kandydatach, którzy zgłosili się do konkursu, stanowią informację pu-

bliczną, w zakresie objętym wymaganiami określonymi w ogłoszeniu o konkursie.

- § 5. Po upływie terminu do składania dokumentów, określonego w ogłoszeniu o konkursie, prezes danego sądu niezwłocznie publikuje na stronie internetowej danego sądu oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie danego sądu listę kandydatów, którzy spełniają wymagania formalne określone w tym ogłoszeniu. Lista ta zawiera imię i nazwisko kandydata oraz jego miejsce zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego.
- § 6. Konkurs przeprowadza komisja konkursowa powołana przez prezesa danego sądu. Członkiem komisji konkursowej może być wyłącznie osoba dająca rękojmię bezstronnego pełnienia tej funkcji w interesie sądu. Komisji przewodniczy prezes danego sądu.
- § 7. Do komisji konkursowej nie może być powołana osoba kandydująca na stanowisko dyrektora albo kierownika finansowego, osoba będąca małżonkiem, krewnym lub powinowatym osoby kandydującej na to stanowisko albo pozostająca wobec niej w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości co do jej bezstronności.

- § 8. W toku konkursu sprawdzeniu podlegają kwalifikacje, wiedza, predyspozycje oraz umiejętności niezbędne do wykonywania zadań na stanowisku dyrektora albo kierownika finansowego sądu.
- § 9. Członkowie komisji konkursowej mają obowiązek zachowania w tajemnicy informacji dotyczących osób kandydujących na stanowisko dyrektora albo kierownika finansowego sądu, uzyskanych w czasie konkursu.
- § 10. Po przeprowadzeniu konkursu komisja konkursowa:
- 1) ustala wynik konkursu, wskazując kolejność kandydatów na stanowisko dyrektora albo kierownika finansowego sądu lub podając przyczyny braku wyboru kandydata,
 - 2) zawiadamia pisemnie osoby, które kandydowały na stanowisko dyrektora albo kierownika finansowego sądu, o wynikach konkursu oraz przekazuje dokumentację z przebiegu konkursu prezesowi danego sądu.
- § 11. Po zakończeniu konkursu prezes danego sądu udostępnia osobie, która kandydowała na stanowisko dyrektora albo kierownika finansowego sądu, na jej wniosek, informacje o jej indywidualnych wynikach.

§ 12. W przypadku braku wyboru kandydata prezes danego sądu ponownie zarządza konkurs.

§ 13. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) organizację, sposób i tryb przeprowadzenia konkursu,
- 2) skład komisji konkursowej,
- 3) kryteria oceny kwalifikacji, wiedzy, predyspozycji oraz umiejętności osoby kandydującej na stanowisko dyrektora albo kierownika finansowego sądu,
- 4) zakres informacji udostępnianych osobie kandydującej i sposób ich udostępniania

– uwzględniając potrzebę zapewnienia obiektywności wyboru, sprawnego przeprowadzenia konkursu, wszechstronnej oceny kwalifikacji kandydatów, powszechnego dostępu do konkursu oraz jawności prac komisji konkursowej.”;

14) w art. 35:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Zgromadzenie ogólne sędziów okręgu składa się z sędziów sądu okręgowego, oraz delegatów sądów rejonowych działających na obszarze właściwości sądu okręgowego, w liczbie odpowiadającej połowie liczby sędziów sądu okręgowego. Delegatów wybiera zebranie sędziów danego

sądu rejonowego, na okres dwóch lat. Zebraniu sędziów przewodniczy prezes sądu. Liczbę delegatów sędziów dla każdego sądu rejonowego ustala kolegium sądu okręgowego, w miarę możliwości, proporcjonalnie do liczby sędziów w danym sądzie.”,

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. W przypadku, o którym mowa w § 2, w sądach rejonowych okręgu i w sądzie okręgowym dokonuje się wyboru przedstawicieli. Liczba przedstawicieli wszystkich sądów rejonowych okręgu odpowiada połowie liczby przedstawicieli sądu okręgowego. Przedstawiciele wybiera zebranie sędziów danego sądu, na okres dwóch lat. Zebraniu sędziów przewodniczy prezes sądu. Liczbę przedstawicieli sędziów dla każdego sądu ustala kolegium sądu okręgowego, w miarę możliwości, proporcjonalnie do liczby sędziów w danym sądzie.”;

15) w art. 37:

a) po § 4a dodaje się § 4b i 4c w brzmieniu:

„§ 4b. Odpis pisma zawierającego stwierdzenie uchybienia i zwrócenie uwagi dołącza się do akt osobowych sędziego.

§ 4c. Po upływie 5 lat od zwrócenia uwagi, na wniosek sędziego, Minister Sprawiedliwości lub prezes właściwego sądu zarządza usunięcie z akt osobowych sędziego odpisu pisma, o którym mowa w § 4b, jeżeli w tym okresie nie stwierdzono kolejnego uchybienia w zakresie sprawności postępowania sądo-

wego, skutkującego zwróceniem uwagi lub nie wytknięto uchybienia w trybie art. 40 § 1. W takim przypadku dopuszczalne jest tylko jednoczesne usunięcie z akt osobowych sędziego odpisów wszystkich pism i postanowień, o których mowa w § 4b i art. 40 § 3.”,

b) po § 5 dodaje się § 5a w brzmieniu:

„§ 5a. Uprawnienia, o których mowa w § 5, przysługują także prezesowi sądu apelacyjnego wobec prezesów lub wiceprezesów sądów okręgowych i rejonowych, działających w obszarze apelacji, a prezesowi sądu okręgowego wobec prezesów lub wiceprezesów sądów rejonowych, działających w okręgu sądowym. O zwróceniu uwagi prezesa właściwych sądów zawiadamiają Ministra Sprawiedliwości.”;

16) w art. 40 po § 2 dodaje się § 3 i 4 w brzmieniu:

„§ 3. Odpis postanowienia sądu apelacyjnego lub sądu okręgowego jako sądu odwoławczego, zawierającego wytknięcie uchybień, dołącza się do akt osobowych sędziego.

§ 4. Po upływie 5 lat od wytknięcia uchybienia w trybie określonym w § 1, na wniosek sędziego, prezes właściwego sądu zarządza usunięcie z akt osobowych sędziego odpisu postanowienia, o którym mowa w § 3, jeżeli w tym okresie nie stwierdzono kolejnej oczywistej obrazy przepisów przy rozpoznawaniu sprawy przez sąd odwoławczy, skutkującej wytknięciem uchybienia lub nie zwrócono uwagi w trybie art. 37 § 4. W takim przypadku dopuszczalne jest tylko jednoczesne usunięcie z akt osobowych sędziego odpisów wszystkich

pism i postanowień, o których mowa w § 3 i art. 37 § 4b.”;

17) w art. 50 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. W razie nieuiszczenia grzywny, zamienia się ją na karę pozbawienia wolności do siedmiu dni, biorąc pod uwagę rodzaj przewinienia, warunki osobiste ukaranego oraz stopień jego winy. Od postanowienia przysługuje zażalenie; przepis § 1 stosuje się odpowiednio.”;

18) w art. 55 po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Sędziowie sądów powszechnych mogą być powoływani także na stanowiska:

- 1) sędziego sądu okręgowego w sądzie rejonowym,
- 2) sędziego sądu apelacyjnego w sądzie okręgowym.”;

19) art. 56 otrzymuje brzmienie:

„Art. 56. § 1. Minister Sprawiedliwości, mając na względzie racjonalne wykorzystanie kadr sądownictwa powszechnego, potrzeby wynikające z obciążenia zadaniami poszczególnych sądów, przydziela nowe stanowiska sędziowskie poszczególnym sądom.

§ 2. W razie zwolnienia stanowiska sędziowskiego, prezes sądu, w którym stanowisko zostało zwolnione, zawiadamia o tym Ministra Sprawiedliwości, który, w oparciu o kryteria wymienione w § 1, przydziela stanowisko do danego albo innego sądu, względnie stanowisko znosi.

§ 3. O każdym wolnym stanowisku sędziowskim Minister Sprawiedliwości niezwłocznie obwieszcza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

§ 4. O wolnym stanowisku nie obwieszcza się, jeżeli jego obsadzenie następuje w drodze przeniesienia służbowego sędziego równorzędnego sądu.”;

20) w art. 57 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Każdy, kto spełnia warunki do objęcia stanowiska sędziego sądu powszechnego, o którym mowa w art. 55 § 2, może zgłosić swoją kandydaturę na jedno wolne stanowisko sędziowskie, w ciągu miesiąca od obwieszczenia, o którym mowa w art. 56. Zgłaszający swoją kandydaturę wypełnia w dwóch egzemplarzach kartę zgłoszenia kandydata na wolne stanowisko sędziowskie oraz dołącza do niej informację z Krajowego Rejestru Karnego dotyczącą jego osoby i zaświadczenie stwierdzające, że jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków sędziego, z zastrzeżeniem art. 58 § 4a.”;

21) w art. 58:

a) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Minister Sprawiedliwości zasięga od komendanta wojewódzkiego Policji informacji o każdym z kandydatów do objęcia stanowiska sędziowskiego, z zastrzeżeniem § 4a, a następnie przedstawia kandydatury Krajowej Radzie Sądownictwa, wyrażając o każdym z kandydatów opinię wraz

z uzasadnieniem oraz przekazując informację uzyskaną od komendanta wojewódzkiego Policji.”,

b) § 5-7 otrzymują brzmienie:

„§ 5. Przedstawiając informację, o której mowa w § 4, komendant wojewódzki Policji przekazuje Ministrowi Sprawiedliwości wszystkie zebrane materiały, służące do sporządzenia informacji.

§ 6. O treści informacji uzyskanej od komendanta wojewódzkiego Policji oraz wyrażonej o kandydacie opinii Minister Sprawiedliwości zawiadamia kandydata najpóźniej z przedstawieniem kandydatury Krajowej Radzie Sądownictwa.

§ 7. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb oraz zakres uzyskiwania i sporządzania informacji przez komendanta wojewódzkiego Policji o kandydacie do objęcia stanowiska sędziowskiego, mając na względzie sprawność uzyskiwania informacji, dbałość o ochronę dóbr osobistych kandydatów oraz innych praw i wolności chronionych konstytucyjnie, a także potrzebę oceny spełnienia przez kandydatów warunku nieskazitelności charakteru.”;

22) art. 59 otrzymuje brzmienie:

„Art. 59. Na każde wolne stanowisko sędziowskie, o którym mowa w art. 55 § 2, może zgłosić Krajowej Radzie Sądownictwa kandydata także Minister Sprawiedliwości. Przepisów art. 58 § 1-3 nie sto-

suje się. Do informacji przedstawianych przez kandydata na urząd sędziego w karcie zgłoszenia przepis art. 57 stosuje się.”;

23) po art. 63 dodaje się art. 63a w brzmieniu:

„Art. 63a. Na stanowisko sędziego sądu okręgowego w sądzie rejonowym może być powołany sędzia sądu rejonowego, który pełnił służbę na zajmowanym stanowisku co najmniej 15 lat i po osiągnięciu drugiej stawki awansowej wynagrodzenia zasadniczego nie był ukarany karą dyscyplinarną, ani nie otrzymał wytknięcia uchybienia, o którym mowa w art. 40, ani nie miał zwróconej uwagi w trybie określonym w art. 37 § 4.”;

24) po art. 64 dodaje się art. 64a w brzmieniu:

„Art. 64a. Na stanowisko sędziego sądu apelacyjnego w sądzie okręgowym może być powołany sędzia sądu okręgowego, który pełnił służbę na zajmowanym stanowisku co najmniej 15 lat i po osiągnięciu drugiej stawki awansowej wynagrodzenia zasadniczego nie był ukarany karą dyscyplinarną, ani nie otrzymał wytknięcia uchybienia, o którym mowa w art. 40, ani nie miał zwróconej uwagi w trybie określonym w art. 37 § 4.”;

25) po art. 65 dodaje się art. 65a i 65b w brzmieniu:

„Art. 65a. § 1. Powołanie na stanowiska sędziego sądu okręgowego w sądzie rejonowym oraz sędziego sądu apelacyjnego w sądzie okręgowym następuje na wniosek sędziego, zaopiniowany przez kolegium właściwego

sądu oraz przez prezesa sądu przełożonego. Powołanie na te stanowiska sędziowskie nie jest zależne od zwolnienia lub utworzenia stanowiska sędziowskiego.

§ 2. Wniosek, o którym mowa w § 1, wraz z wymaganymi opiniami, prezes właściwego sądu przekazuje Krajowej Radzie Sądownictwa, za pośrednictwem Ministra Sprawiedliwości.

§ 3. Z wnioskiem może wystąpić również Minister Sprawiedliwości, bezpośrednio do Krajowej Rady Sądownictwa.

§ 4. Z ponownym wnioskiem o powołanie sędziego na stanowisko, o którym mowa w § 1, można wystąpić nie wcześniej, niż po upływie trzech lat od dnia złożenia wniosku.

Art. 65b. § 1. Sędzia sądu okręgowego w sądzie rejonowym pełni służbę w sądzie rejonowym określonym w akcie powołania; do jego praw i obowiązków stosuje się przepisy dotyczące sędziego sądu rejonowego.

§ 2. Sędzia sądu apelacyjnego w sądzie okręgowym pełni służbę w sądzie okręgowym określonym w akcie powołania; do jego praw i obowiązków stosuje się przepisy dotyczące sędziego sądu okręgowego.

§ 3. Sędzia sądu okręgowego w sądzie rejonowym może zostać delegowany do pełnienia obowiązków sędziego w sądzie okręgowym, a sędzia sądu apelacyjnego

w sądzie okręgowym może zostać delegowany do pełnienia obowiązków sędziego w sądzie apelacyjnym.

§ 4. Stanowisko sędziego sądu okręgowego w sądzie rejonowym jest równorzędne pod względem wynagrodzenia ze stanowiskiem sędziego sądu okręgowego, a stanowisko sędziego apelacyjnego w sądzie okręgowym – ze stanowiskiem sędziego sądu apelacyjnego. Do wynagrodzeń tych sędziów stosuje się przepisy art. 91 § 1a, 3 i 4.

§ 5. Jeżeli sędzia sądu okręgowego w sądzie rejonowym zgłosi swoją kandydaturę na zwolnione albo utworzone stanowisko sędziowskie w sądzie okręgowym, jego zgłoszenie rozpatruje się w trybie określonym w art. 57 i 58.

§ 6. Jeżeli sędzia sądu apelacyjnego w sądzie okręgowym zgłosi swoją kandydaturę na zwolnione albo utworzone stanowisko sędziowskie w sądzie apelacyjnym, jego zgłoszenie rozpatruje się w trybie określonym w art. 57 i 58.”;

26) w art. 77:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Minister Sprawiedliwości może delegować sędziego, za jego zgodą, do pełnienia obowiązków sędziego lub czynności administracyjnych:

1) w innym sądzie,

- 2) w Ministerstwie Sprawiedliwości lub innej jednostce organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości albo przez niego nadzorowanej,
- 3) w Sądzie Najwyższym – na wniosek Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego,
- 4) w sądzie administracyjnym – na wniosek Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego
– na czas określony, nie dłuższy niż dwa lata, albo na czas nieokreślony.”,

b) § 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„§ 4. Sędzia delegowany na podstawie § 1 pkt 2, na czas nieokreślony, może być odwołany z delegowania, względnie z niego ustąpić za trzymiesięcznym uprzedzeniem.

§ 5. Sędzia delegowany do sądu wyższego, po sześciu miesiącach delegowania, na pozostały okres delegacji uzyskuje prawo do wynagrodzenia zasadniczego w stawce podstawowej, przewidzianego dla sędziego tego sądu.”,

c) § 7 otrzymuje brzmienie:

„§ 7. W razie delegowania sędziego do sądu równorzędnego, sędziemu przysługuje dodatek funkcyjny wizytatora sądu okręgowego.”,

d) po § 7 dodaje się § 7a i 7b w brzmieniu:

„§ 7a. Jeżeli wymaga tego interes wymiaru sprawiedliwości, delegowanie sędziego w przypadkach, o których mowa w § 1 pkt 1, może nastąpić nawet bez jego zgody, na okres nie dłuższy niż sześć miesięcy. Delegowanie sę-

dziego bez jego zgody może być powtórzone nie wcześniej niż po upływie trzech lat.

§ 7b. Delegowanie sędziego w przypadkach, o których mowa w § 1 pkt 2, może nastąpić nawet bez jego zgody, na okres nie dłuższy niż trzy miesiące w ciągu roku. Delegowanie sędziego bez jego zgody może być powtórzone nie wcześniej niż po upływie dwóch lat.”;

27) w art. 80:

a) § 2c otrzymuje brzmienie:

„§ 2c. Sąd dyscyplinarny wydaje uchwałę zezwalającą na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, jeżeli zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez niego przestępstwa. Sąd dyscyplinarny rozpoznaje wniosek o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej w terminie czternastu dni od dnia jego wpłynięcia do sądu dyscyplinarnego.”,

b) po § 2c dodaje się § 2d-2f w brzmieniu:

„§ 2d. Przed wydaniem uchwały sąd dyscyplinarny wysłuchuje rzecznika dyscyplinarnego oraz sędziego, jeżeli ten się stawi. Niestawiennictwo sędziego nie wstrzymuje rozpoznania wniosku.

§ 2e. Sędzia, którego dotyczy postępowanie, ma prawo wglądu do dokumentów, które zostały załączone do wniosku, chyba że prokurator, kierując wniosek do sądu dyscyplinarnego, zastrzegł, że dokumenty te lub ich część nie

mogą być sędziemu udostępnione z uwagi na dobro postępowania przygotowawczego.

§ 2f. W przypadku, o którym mowa w § 2e, przewodniczący sądu dyscyplinarnego odmawia sędziemu wglądu do dokumentów w zakresie złożonego przez prokuratora zastrzeżenia.”,

c) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. W terminie siedmiu dni od dnia doręczenia uchwały odmawiającej zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, organowi lub osobie, która wniosła o zezwolenie, oraz rzecznikowi dyscyplinnemu przysługuje zażalenie do sądu dyscyplinarnego drugiej instancji. W tym samym terminie sędziemu przysługuje zażalenie na uchwałę zezwalającą na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej. Sąd dyscyplinarny drugiej instancji rozpoznaje wniesione zażalenia w terminie czternastu dni od dnia ich wpłynięcia. Poza tym do postępowania przed sądem dyscyplinarnym w sprawach o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej stosuje się przepisy o postępowaniu dyscyplinarnym.”;

28) w art. 91:

a) w § 1 zdanie trzecie otrzymuje brzmienie:

„Wynagrodzenie zasadnicze w stawce podstawowej wynosi co najmniej 120% wynagrodzenia zasadniczego w stawce podstawowej dla bezpośrednio niższego stanowiska sędziowskiego.”,

b) § 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„§ 3. Wynagrodzenie zasadnicze sędziego podwyższa się do wysokości stawki pierwszej awansowej po pięciu latach pracy na danym stanowisku sędziowskim lub na innym, odpowiednio równorzędnym, stanowisku sędziego lub prokuratora. Okres ten ulega wydłużeniu o trzy lata w razie ukarania sędziego w tym czasie, a także w okresie zajmowania stanowiska prokuratora, karą dyscyplinarną lub dwukrotnego wytknięcia uchybienia, o którym mowa w art. 40, względnie dwukrotnego zwrócenia uwagi w trybie określonym w art. 37 § 4.

§ 4. Wynagrodzenie zasadnicze sędziego ulega podwyższeniu do stawki drugiej awansowej po pięciu latach pracy na danym stanowisku sędziowskim lub na innym, odpowiednio równorzędnym, stanowisku sędziego lub prokuratora, od uzyskania przez sędziego stawki pierwszej awansowej. Przepis § 3 zdanie drugie stosuje się.”;

29) art. 105 otrzymuje brzmienie:

„Art. 105. § 1. Do sędziów w stanie spoczynku stosuje się odpowiednio art. 84 § 3, art. 86 i 96.

§ 2. Sędzia w stanie spoczynku może jednak wykonywać w sądzie albo w Ministerstwie Sprawiedliwości funkcję wizytatora. W takim przypadku sędziego w stanie spoczynku zatrudnia się na podstawie umowy cywilnoprawnej, za wynagrodzeniem nie wyższym niż stawka dodatku funkcyjnego dla wizytatora, w maksymalnej wysokości, powiększona o składkę na ubezpieczenie

społeczne, a w razie wykonywania tej funkcji w Ministerstwie Sprawiedliwości, wynagrodzenie to może być podwyższone o wysokość dodatku, o którym mowa w art. 78 § 3. Przepisy art. 77 § 5 i art. 94a i 94b stosuje się odpowiednio.”;

30) w art. 124 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Po upływie pięciu lat od uprawomocnienia się wyroku orzekającego karę przewidzianą w art. 109 § 1 pkt 1-4 Minister Sprawiedliwości zarządza usunięcie odpisu wyroku z akt osobowych, jeżeli w tym okresie nie wydano przeciwko ukaranemu innego wyroku skazującego. W takim przypadku dopuszczalne jest tylko jednoczesne usunięcie z akt osobowych sędziego odpisów wszystkich wyroków skazujących.”;

31) art. 130 otrzymuje brzmienie:

„Art. 130. § 1. Jeżeli sędziego zatrzymano z powodu schwywania na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa umyślnego albo jeżeli ze względu na rodzaj czynu dokonanego przez sędziego powaga sądu lub istotne interesy służby wymagają natychmiastowego odsunięcia go od wykonywania obowiązków służbowych, prezes sądu albo Minister Sprawiedliwości mogą zarządzić natychmiastową przerwę w czynnościach służbowych sędziego aż do czasu wydania uchwały przez sąd dyscyplinarny, nie dłużej niż na miesiąc.

§ 2. Jeżeli sędzia, o którym mowa w § 1, pełni funkcję prezesa sądu, zarządzenie przerwy

w czynnościach służbowych należy do Ministra Sprawiedliwości.

§ 3. O wydaniu zarządzenia, o którym mowa w § 1, prezes sądu albo Minister Sprawiedliwości, w terminie trzech dni od dnia jego wydania, zawiadamia sąd dyscyplinarny, który niezwłocznie, nie później niż przed upływem terminu, na który przerwa została zarządzona, wydaje uchwałę o zawieszeniu sędziego w czynnościach służbowych albo uchyla zarządzenie o przerwie w wykonywaniu tych czynności. Sąd dyscyplinarny zawiadamia sędziego o posiedzeniu, jeżeli uzna to za celowe.”;

32) w art. 131 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W przypadkach przewidzianych w art. 37 § 4a lub w art. 75 § 2 pkt 3 oraz w sprawie zawieszenia sędziego w czynnościach służbowych lub uchylenia zarządzenia o przerwie w wykonywaniu czynności, o której mowa w art. 130 § 1, sąd dyscyplinarny wydaje uchwałę po wysłuchaniu rzecznika dyscyplinarnego. Wysłuchuje także sędziego, jeżeli stawił się na posiedzenie.”;

33) w art. 134 po § 4 dodaje się § 4a i 4b w brzmieniu:

„§ 4a. Minister Sprawiedliwości zwraca się do komendanta wojewódzkiego Policji o nadesłanie informacji o kandydacie na asesora sądowego.

§ 4b. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb oraz zakres uzyskiwania informacji przez komendanta wo-

jewódzkiego Policji o kandydacie na stanowisko asesora sądowego oraz wzór kwestionariusza tej informacji, mając na względzie charakter i miejsce pracy oraz prawa i wolności chronione konstytucyjnie, a także potrzebę oceny spełnienia przez kandydata warunku nieskazitelności charakteru.”;

34) w art. 142:

a) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Prezes sądu apelacyjnego przed mianowaniem aplikanta sądowego zwraca się do komendanta wojewódzkiego Policji o nadesłanie informacji o kandydacie oraz zasięga informacji z Krajowego Rejestru Karnego.”,

b) po § 5 dodaje się § 6 w brzmieniu:

„§ 6. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb oraz zakres uzyskiwania informacji przez komendanta wojewódzkiego Policji o kandydacie na stanowisko aplikanta sądowego oraz wzór kwestionariusza tej informacji, mając na względzie charakter i miejsce pracy oraz prawa i wolności chronione konstytucyjnie.”;

35) w art. 147 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W sądach rejonowych i okręgowych do wykonywania określonych w ustawach czynności należących do sądów w zakresie ochrony prawnej zatrudniani są referendarze sądowi i starsi referendarze sądowi, zwani dalej „referendarzami”.”;

36) w art. 148:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Referendarze sądowi i asystenci sędziów podlegają okresowym ocenom kwalifikacyjnym dokonywanym przez właściwego prezesa sądu, obejmującym jakością i terminowość wykonywania zadań, przestrzeganie dyscypliny pracy, efektywność wykorzystania czasu pracy oraz realizację doskonalenia zawodowego.”,

b) po § 2 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Minister Sprawiedliwości może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb dokonywania okresowych ocen kwalifikacyjnych referendarzy sądowych i asystentów sędziów. W rozporządzeniu należy określić terminy dokonywania ocen, sposób ich wyrażania i podawania do wiadomości osobom ocenianym oraz uwzględnić prawo osób ocenianych do kwestionowania dokonanych ocen.”;

37) przepisy art. 149-152 otrzymują brzmienie:

„Art. 149. § 1. Na stanowisko referendarza sądowego może być mianowany ten, kto:

- 1) posiada obywatelstwo polskie i korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich,
- 2) jest nieskazitelnego charakteru,
- 3) ukończył wyższe studia prawnicze w Polsce i uzyskał tytuł magistra lub zagraniczne uznane w Polsce,
- 4) ukończył 24 lata,

5) odbył aplikację referendarską i złożył egzamin referendarski albo odbył aplikację sądową, prokuratorską, notarialną, adwokacką lub radcowską i złożył odpowiedni egzamin, albo złożył egzamin referendarski.

§ 2. Aplikacja referendarska trwa rok i kończy się egzaminem referendarskim.

§ 3. Na stanowisko starszego referendarza sądowego może być mianowany referendarz sądowy, który zajmował stanowisko referendarza sądowego przez co najmniej 10 lat, nie był karany za przewinienia dyscyplinarne, a także uzyskiwał pozytywne okresowe oceny kwalifikacyjne.

§ 4. Stosunek pracy z referendarzem nawiązuje się na podstawie mianowania, z dniem określonym w akcie mianowania.

§ 5. Referendarza mianuje i rozwiązuje z nim stosunek pracy Minister Sprawiedliwości na wniosek prezesa sądu okręgowego. Prezes sądu okręgowego, przed wystąpieniem z wnioskiem o mianowanie referendarza sądowego, zwraca się do komendanta wojewódzkiego Policji o nadesłanie informacji o kandydacie oraz zasięga informacji z Krajowego Rejestru Karnego.

§ 6. Przed podjęciem pracy referendarz sądowy składa ślubowanie wobec prezesa sądu okręgowego według następującej roty:

„Ślubuję uroczyście na powierzonym mi stanowisku referendarza służyć wiernie Rzeczypospolitej Polskiej, sumiennie i starannie wykonywać obowiązki urzędowe, przestrzegać prawa, kierować się zasadami godności i uczciwości oraz dochować tajemnicy państwowej i służbowej.”; składający ślubowanie może dodać na końcu zwrot: „Tak mi dopomóż Bóg.”.

Art. 150. § 1. W zakresie wykonywanych obowiązków referendarz jest niezależny co do treści wydawanych orzeczeń i zarządzeń określonych w ustawach.

§ 2. Referendarze zatrudnieni na obszarze tego samego sądu okręgowego co najmniej raz w roku odbywają zebranie referendarzy okręgu. Zebranie zwołuje prezes sądu okręgowego.

§ 3. Zebranie referendarzy okręgu zajmuje stanowisko we wszystkich sprawach istotnych dla wykonywania zadań przez referendarzy, wybiera na okres kadencji przedstawiciela, reprezentuje referendarzy okręgu wobec organów sądu okręgowego. Przewodniczącym zebrania referendarzy okręgu jest referendarz najstarszy wiekiem.

Art. 151. § 1. Minister Sprawiedliwości może przenieść referendarza na jego wniosek lub za jego zgodą na inne miejsce służbowe.

§ 2. Zgoda referendarza na przeniesienie na inne miejsce służbowe nie jest wymagana w przypadku:

- 1) zniesienia stanowiska wywołanego zmianą w organizacji sądownictwa lub zniesienia danego sądu lub wydziału albo przeniesienia siedziby sądu,
- 2) niedopuszczalności zajmowania stanowiska referendarza w danym sądzie wskutek zawarcia związku małżeńskiego albo powstania stosunku powinowactwa, o którym mowa w art. 6,
- 3) gdy wymaga tego wzgląd na powagę stanowiska referendarza, na wniosek kolegium właściwego sądu okręgowego.

§ 3. Do przeniesienia referendarza na inne miejsce służbowe przepis art. 76 stosuje się odpowiednio.

§ 4. Minister Sprawiedliwości może delegować referendarza, za jego zgodą:

- 1) do pełnienia czynności referendarza w innym sądzie,
- 2) do pełnienia czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości

– na czas określony, nie dłuższy niż dwa lata, albo na czas nieokreślony.

§ 5. Jeżeli wymaga tego interes wymiaru sprawiedliwości delegowanie referendarza

w przypadkach, o których mowa w § 4 pkt 1, może nastąpić nawet bez jego zgody, na okres nie dłuższy niż sześć miesięcy. Delegowanie referendarza bez jego zgody może być powtórzone nie wcześniej niż po upływie trzech lat.

§ 6. W okresie delegowania referendarz ma prawo do wynagrodzenia zasadniczego przysługującego na jego stanowisku oraz dodatku za długoletnią pracę. Przepisy art. 77 § 4 i 6 oraz art. 78 § 3 stosuje się odpowiednio. W razie delegowania referendarza do innego sądu bez jego zgody lub na okres dłuższy niż sześć miesięcy, referendarzowi przysługuje dodatek w wysokości 10% wynagrodzenia zasadniczego.

§ 7. Rozwiązanie stosunku pracy z referendarzem może nastąpić w drodze wypowiedzenia w razie:

- 1) otrzymania ujemnej oceny kwalifikacyjnej, potwierdzonej ponowną ujemną oceną, dokonaną nie wcześniej niż po upływie 3 miesięcy,
- 2) zniesienia sądu lub jego reorganizacji, powodującej utratę możliwości dalszego zatrudnienia referendarza sądowego,
- 3) uznania przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków referendarza sądowego,

- 4) nabycia prawa do emerytury,
- 5) skazania referendarza za przestępstwo inne niż wymienione w § 13.

- § 8. W razie rozwiązania stosunku pracy z referendarzem na podstawie § 7 pkt 2, w okresie między ustaniem zatrudnienia w likwidowanym lub reorganizowanym sądzie a podjęciem pracy lub działalności gospodarczej, referendarzowi przysługuje świadczenie pieniężne ze środków budżetu państwa przez okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, obliczone jak ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy; świadczenie to nie przysługuje referendarzowi, który nabył prawo do emerytury.
- § 9. Referendarz może wypowiedzieć stosunek pracy.
- § 10. Okres wypowiedzenia wynosi trzy miesiące.
- § 11. Stosunek pracy z referendarzem może być rozwiązany za porozumieniem stron.
- § 12. W razie wszczęcia przeciwko referendarzowi postępowania karnego lub postępowania dyscyplinarnego Minister Sprawiedliwości może zawiesić referendarza w czynnościach służbowych, z obniżeniem w granicach od 25% do 50% wysokość jego wynagrodzenia na czas trwania tego zawieszenia. Jeżeli postępowanie dyscyplinarne lub postępowanie karne zostało umorzone lub zakończyło się uniewinnie-

niem, referendarzowi wypłaca się zatrzymane wynagrodzenie.

§ 13. W razie utraty obywatelstwa polskiego lub skazania za umyślnie popełnione przestępstwo ścigane z urzędu lub przestępstwo skarbowe, stosunek pracy z referendarzem rozwiązuje się bez wypowiedzenia. Stosunek pracy z referendarzem może być rozwiązany bez wypowiedzenia z przyczyn określonych w art. 53 Kodeksu pracy.

Art. 151a. § 1. Wynagrodzenie zasadnicze referendarza sądowego wynosi 75% wynagrodzenia zasadniczego w stawce podstawowej sędziego sądu rejonowego, powiększonego o należną składkę z tytułu ubezpieczenia społecznego. Po siedmiu latach pracy na stanowisku referendarza sądowego wynagrodzenie zasadnicze podwyższa się do wysokości 75% wynagrodzenia zasadniczego w stawce pierwszej awansowej sędziego sądu rejonowego, powiększonego o należną składkę z tytułu ubezpieczenia społecznego, a po dalszych siedmiu latach pracy – do wysokości 75% wynagrodzenia zasadniczego w drugiej stawce awansowej sędziego sądu rejonowego, powiększonego o należną składkę z tytułu ubezpieczenia społecznego.

§ 2. Wynagrodzenie zasadnicze starszego referendarza sądowego wynosi 85% wynagrodzenia zasadniczego w pierwszej

stawce awansowej sędziego sądu rejonowego, powiększonego o należną składkę z tytułu ubezpieczenia społecznego. Po siedmiu latach pracy na stanowisku starszego referendarza sądowego wynagrodzenie zasadnicze podwyższa się do wysokości 85% wynagrodzenia zasadniczego w drugiej stawce awansowej sędziego sądu rejonowego, powiększonego o należną składkę z tytułu ubezpieczenia społecznego.

§ 3. Do referendarzy stosuje się odpowiednio przepisy art. 45 § 1, art. 47, 82a, 87-89, 92, 93 oraz art. 97 § 1 i 2.

§ 4. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do referendarzy stosuje się odpowiednio przepisy o pracownikach sądów i prokuratury.

Art. 152. § 1. Za naruszenie swoich obowiązków, w tym za oczywistą i rażącą obrazę przepisów prawa i uchybienie godności stanowiska, referendarz ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną.

§ 2. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) nagana,
- 2) nagana z ostrzeżeniem,
- 3) nagana z obniżeniem wynagrodzenia zasadniczego o 10% na okres dwóch lat,
- 4) wydalenie z pracy.

- § 3. W sprawach dyscyplinarnych referendarzy orzekają komisje dyscyplinarne.
- § 4. Komisje dyscyplinarne powołują prezesi sądów okręgowych do rozpatrywania w pierwszej instancji spraw dyscyplinarnych referendarzy zatrudnionych w okręgu sądowym.
- § 5. Minister Sprawiedliwości powołuje komisję dyscyplinarną do rozpatrywania spraw dyscyplinarnych referendarzy w drugiej instancji.
- § 6. Do składu komisji dyscyplinarnych, o których mowa w § 4 i 5, powołuje się referendarzy.
- § 7. Za przewinienia mniejszej wagi referendarz ponosi odpowiedzialność porządkową. Karą porządkową wymierzaną przez prezesa sądu jest upomnienie.
- § 8. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do odpowiedzialności dyscyplinarnej i porządkowej referendarzy stosuje się odpowiednio przepisy o odpowiedzialności dyscyplinarnej i porządkowej urzędników państwowych mianowanych.”;

38) w art. 153:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Aplikanta referendarskiego mianuje na czas określony, oznaczony w art. 149 § 2, i zwalnia prezes sądu okręgowego. Mianowanie aplikanta referendarskiego następuje po przeprowadzeniu

konkursu przez prezesa sądu apelacyjnego. Prezes sądu okręgowego przed mianowaniem aplikanta referendarskiego zwraca się do komendanta wojewódzkiego Policji o nadesłanie informacji o kandydacie oraz zasięga informacji z Krajowego Rejestru Karnego.”,

b) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb oraz zakres uzyskiwania informacji przez komendanta wojewódzkiego Policji o kandydacie na stanowisko aplikanta referendarskiego i referendarza sądowego oraz wzór kwestionariusza tej informacji, mając na względzie charakter i miejsce pracy oraz prawa i wolności chronione konstytucyjnie.”;

39) w art. 155:

a) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Prezes sądu przed zatrudnieniem asystenta sędziego zwraca się do komendanta wojewódzkiego Policji o nadesłanie informacji o kandydacie oraz zasięga informacji z Krajowego Rejestru Karnego.”,

b) po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:

„§ 3a. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb oraz zakres uzyskiwania informacji przez komendanta wojewódzkiego Policji o kandydacie na stanowisko asystenta sę-

dziego oraz wzór kwestionariusza tej informacji, mając na względzie charakter i miejsce pracy oraz prawa i wolności chronione konstytucyjnie.”;

40) po dziale IV dodaje się dział IVa w brzmieniu:

„Dział IVa

Przetwarzanie danych osobowych

Art. 175a. § 1. Minister Sprawiedliwości przetwarza dane osobowe asesorów sądowych, sędziów, sędziów w stanie spoczynku, referendarzy sądowych, dyrektorów i kierowników finansowych sądów oraz ich zastępców.

§ 2. Do przetwarzania danych osobowych, o których mowa w § 1, przepis art. 43 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.) stosuje się odpowiednio.”;

41) w art. 178 po § 4 dodaje się § 5 w brzmieniu:

„§ 5. W zakresie wykonywania budżetu w części odpowiadającej sądom powszechnym Ministrowi Sprawiedliwości przysługują uprawnienia ministra właściwego do spraw finansów publicznych.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. Nr 100, poz. 1082, z późn. zm.³) po art. 2 dodaje się art. 2a w brzmieniu:

„Art. 2a. Rozpatrując wniosek o powołanie sędziego sądu rejonowego na stanowisko sędziego sądu okręgowego w sądzie rejonowym albo sędziego sądu okręgowego na stanowisko sędziego sądu apelacyjnego w są-

dzie okręgowym, Rada może odmówić przedstawienia kandydatury Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wyłącznie w razie stwierdzenia, że kandydat nie spełnia warunków, wymaganych na podstawie art. 63a i 64 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206, z późn. zm.⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prokuratorami powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury są prokuratorzy Prokuratury Krajowej, prokuratorów apelacyjnych, prokuratorów apelacyjnych w prokuraturach okręgowych, prokuratorów okręgowych, prokuratorów okręgowych w prokuraturach rejonowych i prokuratorów rejonowych.”;

2) po art. 11 dodaje się art. 11a w brzmieniu:

„Art. 11a. 1. Powołanie na stanowiska prokuratora prokuratury okręgowej w prokuraturze rejonowej i prokuratora prokuratury apelacyjnej w prokuraturze okręgowej następuje na wniosek prokuratora, zaopiniowany przez kolegium właściwej prokuratury apelacyjnej oraz przez kierownika jednostki organizacyjnej wyższego stopnia.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, wraz z wymaganymi opiniami, właściwy prokurator apelacyjny przekazuje Prokuratorowi Generalnemu. Jeżeli Prokurator Generalny nie uwzględni wniosku, z ponownym wnioskiem o powołanie można wystąpić po upływie 3 lat

od daty odmownej decyzji Prokuratora Generalnego.

3. Z wnioskiem może wystąpić również prokurator bezpośrednio przełożony. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.
4. Prokurator prokuratury okręgowej w prokuraturze rejonowej pełni służbę w prokuraturze rejonowej określonej w akcie powołania.
5. Prokurator prokuratury apelacyjnej w prokuraturze okręgowej pełni służbę w prokuraturze okręgowej określonej w akcie powołania.
6. Prokurator prokuratury okręgowej w prokuraturze rejonowej może zostać delegowany do pełnienia obowiązków prokuratora w prokuraturze okręgowej, a prokurator prokuratury apelacyjnej w prokuraturze okręgowej do pełnienia obowiązków prokuratora w prokuraturze apelacyjnej.
7. Stanowisko prokuratora prokuratury okręgowej w prokuraturze rejonowej jest równorzędne pod względem wynagrodzenia ze stanowiskiem prokuratora prokuratury okręgowej, a stanowisko prokuratora prokuratury apelacyjnej w prokuraturze okręgowej – ze stanowiskiem prokuratora prokuratury apelacyjnej. Do prokuratorów tych stosuje się przepisy art. 62 ust. 1a-1d.”;

3) w art. 14 po ust. 4 dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu:

- „5. Na stanowisko prokuratora prokuratury okręgowej w prokuraturze rejonowej może być powołany prokurator prokuratury rejonowej, który pełnił służbę na zaj-

mowanym stanowisku co najmniej 15 lat i po osiągnięciu drugiej stawki awansowej wynagrodzenia zasadniczego nie był ukarany karą dyscyplinarną, ani nie otrzymał wytknięcia uchybienia, o którym mowa w art. 8 ust. 7.

6. Na stanowisko prokuratora prokuratury apelacyjnej w prokuraturze okręgowej może być powołany prokurator prokuratury okręgowej, który pełnił służbę na zajmowanym stanowisku co najmniej 15 lat i po osiągnięciu drugiej stawki awansowej wynagrodzenia zasadniczego nie był ukarany karą dyscyplinarną, ani nie otrzymał wytknięcia uchybienia, o którym mowa w art. 8 ust. 7.”;

4) po art. 14 dodaje się art. 14a w brzmieniu:

„Art. 14a. 1. Na stanowisko prokuratora Prokuratury Krajowej może być powołany ten, kto spełniając warunki do objęcia stanowiska prokuratora prokuratury powszechnej ma co najmniej dziesięcioletni staż na stanowisku prokuratora lub sędziego, w tym nie mniej niż sześcioletni okres pracy na stanowisku prokuratora prokuratury apelacyjnej i okręgowej, Naczelnej Prokuratury Wojskowej, prokuratora wojskowej prokuratury okręgowej lub prokuratora Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, sędziego sądu apelacyjnego lub okręgowego bądź wojskowego sądu okręgowego albo co najmniej przez okres dwunastu lat przed powołaniem wykonywał zawód adwokata, radcy prawnego lub notariusza.

2. Na stanowisko prokuratora prokuratury apelacyjnej może być powołany ten, kto spełniając warunki do objęcia stanowiska prokuratora prokuratury powszechnej ma co najmniej ośmioletni staż na stanowisku prokuratora lub sędziego, w tym nie mniej niż czteroletni okres pracy na stanowisku prokuratora prokuratury okręgowej, prokuratora wojskowej prokuratury okręgowej lub prokuratora Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, sędziego sądu okręgowego lub wojskowego sądu okręgowego albo co najmniej przez okres dziesięciu lat przed powołaniem wykonywał zawód adwokata, radcy prawnego lub notariusza.
3. Na stanowisko prokuratora prokuratury okręgowej może być powołany ten, kto spełniając warunki do objęcia stanowiska prokuratora prokuratury powszechnej ma co najmniej czteroletni okres pracy na stanowisku prokuratora prokuratury rejonowej, prokuratora wojskowej prokuratury garnizonowej, sędziego sądu rejonowego lub sędziego wojskowego sądu garnizonowego albo co najmniej przez okres sześciu lat przed powołaniem wykonywał zawód adwokata, radcy prawnego lub notariusza.
4. Wymagany staż, o którym mowa w ust. 1-3, nie dotyczy osób wskazanych w art. 14 ust. 3 pkt 1.”;

5) w art. 50:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W uzasadnionych wypadkach, z uwagi na potrzeby kadrowe powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, Prokurator Generalny może delegować prokuratora, bez jego zgody, na okres 12 miesięcy w ciągu roku do prokuratury mającej siedzibę w miejscowości, w której zamieszkuje delegowany, lub do prokuratury w miejscowości, w której znajduje się prokuratura będąca miejscem zatrudnienia delegowanego.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Prokurator delegowany do innej jednostki organizacyjnej prokuratury, z wyjątkiem Prokuratury Krajowej, po sześciu miesiącach delegowania uzyskuje na pozostały okres delegacji prawo do wynagrodzenia zasadniczego w stawce podstawowej, przewidzianego dla prokuratora tej jednostki.”,

c) po ust. 4 dodaje się ust. 4a i 4b w brzmieniu:

„4a. Po trzech miesiącach delegowania do Biura do Spraw Przeszłości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej do czynności prokuratorowskich, na pozostały okres delegacji prokuratorowi prokuratury apelacyjnej przysługuje wynagrodzenie w stawce podstawowej takie jak prokuratorowi Prokuratury Krajowej, a prokuratorowi prokuratury okręgowej i rejonowej takie jak prokuratorowi prokuratury apelacyjnej, chyba że dotychczasowe wynagrodzenie jest wyższe od przysługującego w Prokuraturze Krajowej.

- 4b. W razie delegowania prokuratora, za jego zgodą, na czas nieokreślony do prokuratury równorzędnej, mającej siedzibę poza miejscem zamieszkania delegowanego oraz jego miejscem zatrudnienia, prokuratorowi przysługuje dodatek funkcyjny wizytatora prokuratury okręgowej.”,
- d) ust. 7 i 8 otrzymują brzmienie:
- „7. Prokurator delegowany do Ministerstwa Sprawiedliwości ma prawo do wynagrodzenia zasadniczego przysługującego mu na zajmowanym stanowisku prokuratorskim oraz dodatku za długoletnią pracę. W okresie delegowania prokurator otrzymuje dodatek funkcyjny określony w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 62 ust. 2, z tym że prokurator delegowany do Biura do Spraw Prześiępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej dodatek ten otrzymuje tylko w razie powołania do pełnienia funkcji dyrektora biura i jego zastępcy oraz naczelnika wydziału i jego zastępcy.
8. Ponadto w okresie delegowania, ze względu na charakter pracy i zakres wykonywanych zadań, prokuratorowi może być przyznany przez Ministra Sprawiedliwości dodatek specjalny w kwocie nieprzekraczającej 40% łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego. Dodatek przyznaje się na czas określony, a w indywidualnych wypadkach – także na czas nieokreślony. Dodatek specjalny nie przysługuje prokuratorowi prokura-

tury apelacyjnej delegowanemu do Biura do Spraw Przeszpczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej. Łączna kwota wynagrodzenia zasadniczego i dodatku specjalnego prokuratora prokuratury okręgowej i prokuratora prokuratury rejonowej delegowanego do Biura do Spraw Przeszpczości Zorganizowanej nie może przekraczać wynagrodzenia zasadniczego prokuratora prokuratury apelacyjnej delegowanego do tego Biura.”;

6) w art. 54:

a) ust. 2c otrzymuje brzmienie:

„2c. Orzeczenie zezwalające na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej można wydać, jeżeli zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez niego przestępstwa. Sąd dyscyplinarny rozpoznaje wniosek o zezwolenie na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej w terminie czternastu dni od jego wpłynięcia do sądu dyscyplinarnego.”,

b) po ust. 2c dodaje się ust. 2d-2f w brzmieniu:

„2d. Przed wydaniem uchwały sąd dyscyplinarny wysłuchuje rzecznika dyscyplinarnego oraz prokuratora, jeżeli się stawi. Niestawiennictwo prokuratora nie wstrzymuje rozpoznania wniosku.

2e. Prokurator, którego dotyczy postępowanie, ma prawo wglądu do dokumentów, które zostały załączone do wniosku, chyba że prokurator, kierując wniosek do sądu dyscyplinarnego, zastrzegł, że dokumenty te lub ich część nie mogą być udostęp-

niane z uwagi na dobro postępowania przygotowawczego.

2f. W przypadku, o którym mowa w ust. 2e, przewodniczący sądu dyscyplinarnego odmawia prokuratorowi wglądu do dokumentów w zakresie złożonego zastrzeżenia przez prokuratora kierującego wnioskiem.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Od orzeczenia sądu dyscyplinarnego odmawiającego zezwolenia na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej przysługuje organowi lub osobie, która wniosła o zezwolenie, oraz rzecznikowi dyscyplinarnemu odwołanie do odwoławczego sądu dyscyplinarnego w terminie 7 dni od daty jego ogłoszenia. W tym samym terminie prokuratorowi przysługuje odwołanie od orzeczenia zezwalającego na pociągnięcie tego prokuratora do odpowiedzialności karnej. Odwoławczy sąd dyscyplinarny rozpoznaje wniesione odwołanie w terminie czternastu dni od jego wpływu.”;

7) w art. 59 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Rodzaje wyróżnień i nagród oraz tryb ich przyznawania ustala Prokurator Generalny; nagrodą może być również awans w terminie wcześniejszym niż przewidują to przepisy o wynagrodzeniu lub powołaniu na wyższe stanowisko służbowe albo przepisy szczególne.”;

8) w art. 62 ust. 1b-1d otrzymują brzmienie:

„1b. Wynagrodzenie zasadnicze w stawce podstawowej wynosi co najmniej 120% wynagrodzenia zasadniczego w stawce podstawowej dla bezpośrednio niższego stanowiska prokuratorowskiego.

1c. Prokurator, obejmując stanowisko, otrzymuje wynagrodzenie zasadnicze w stawce podstawowej. Wynagrodzenie zasadnicze prokuratora podwyższa się do wysokości stawki pierwszej awansowej po pięciu latach pracy na danym stanowisku prokuratorskim lub na innym, odpowiednio równorzędnym, stanowisku prokuratorskim lub sędziowskim. Okres ten ulega wydłużeniu o trzy lata w razie ukarania prokuratora w tym czasie, a także w okresie zajmowania stanowiska sędziego, karą dyscyplinarną lub dwukrotnego wytknięcia uchybienia, o którym mowa w art. 8 ust. 7, jeżeli uchybienie było zawinione.

1d. Wynagrodzenie zasadnicze prokuratora ulega podwyższeniu do stawki drugiej awansowej po pięciu latach pracy na danym stanowisku prokuratorskim lub na innym, odpowiednio równorzędnym, stanowisku prokuratorskim lub sędziowskim, od uzyskania przez prokuratora stawki pierwszej awansowej. Przepis ust. 1c zdanie trzecie stosuje się odpowiednio.”;

9) w art. 91 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Prokurator apelacyjny przed mianowaniem aplikanta powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury, a Naczelny Prokurator Wojskowy przed mianowaniem aplikanta wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury, zwraca się do komendanta wojewódzkiego Policji o nadesłanie informacji o kandydacie oraz zasięga informacji z Krajowego Rejestru Karnego. Informacje o kandydacie do objęcia tego stanowiska uzyskuje się i sporządza na zasadach określonych dla informacji o kandydacie do objęcia stanowiska aplikanta sądowego.”;

10) art. 98 otrzymuje brzmienie:

„Art. 98. 1. Asesorów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury mianuje i zwalnia Prokurator Generalny, a asesorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury – Naczelny Prokurator Wojskowy.

2. Prokurator Generalny zasięga od komendanta wojewódzkiego Policji informacji o każdym z kandydatów do objęcia stanowiska asesora prokuratury. Informacje o kandydacie do objęcia tego stanowiska uzyskuje się i sporządza na zasadach określonych dla informacji o kandydacie do objęcia stanowiska asesora sądowego.”;

11) po rozdziale 5 dodaje się rozdział 5a w brzmieniu:

„Rozdział 5a

Asystenci prokuratorów

Art. 100a. 1. W powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury mogą być zatrudnieni asystenci prokuratorów.

2. Asystent prokuratora, w zastępstwie i na podstawie pisemnego upoważnienia prokuratora, jest uprawniony do:

1) wykonywania bieżących czynności nadzoru nad dochodzeniem,

2) przeprowadzania w toku postępowania przygotowawczego czynności procesowych:

a) przesłuchania świadka,

b) zatrzymania rzeczy i przeszukania,

- c) oględzin,
- d) eksperymentu.

3. Asystent prokuratora wykonuje samodzielnie czynności administracyjne związane z prowadzeniem i nadzorowaniem postępowań przygotowawczych oraz z przygotowaniem decyzji kończących te postępowania.
4. Na stanowisku asystenta prokuratora może być zatrudniony ten, kto:
 - 1) jest obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej i korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich,
 - 2) jest nieskazitelnego charakteru,
 - 3) ukończył wyższe studia w Polsce i uzyskał tytuł magistra lub zagraniczne uznane w Polsce,
 - 4) ukończył 24 lata,
 - 5) odbył staż urzędniczy w sądzie lub w prokuraturze albo spełnia warunki do zwolnienia od odbywania tego stażu, określone w przepisach o pracownikach sądów i prokuratury, bądź był zatrudniony w prokuraturze jako urzędnik na stanowisku specjalisty przez okres co najmniej 24 miesięcy.
5. Przed zatrudnieniem asystenta prokuratora kierownik danej jednostki organizacyjnej prokuratury zasięga informacji o kandydacie z Krajowego Rejestru Karnego.
6. Kierownik danej jednostki organizacyjnej prokuratury zasięga od komendanta wojewódz-

kiego Policji informacji o każdym z kandydatów do objęcia stanowiska asystenta prokuratora.

7. Asystentowi prokuratora przysługuje wynagrodzenie zasadnicze. Poza tym do asystentów prokuratora stosuje się przepisy ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (Dz. U. Nr 162, poz. 1125).
8. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres i sposób wykonywania czynności przez asystentów prokuratorów, mając na uwadze zasady sprawności, racjonalności, ekonomicznego i szybkiego działania, zapewniając rzetelne wykonywanie powierzonych zadań.
9. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wynagrodzenia asystentów prokuratorów, uwzględniając poziom wynagrodzeń prokuratorów i urzędników prokuratur oraz zasadę różnicowania wynagrodzenia asystentów prokuratorów w zależności od tego, czy zatrudnieni są w prokuraturze rejonowej, okręgowej czy apelacyjnej.
10. Asystent prokuratora, który ukończył wyższe studia prawnicze i uzyskał tytuł magistra, po przepracowaniu sześciu lat na tym stanowisku może zgłosić prokuratorowi apelacyjnemu zamiar przystąpienia do egzaminu prokuratora. W takim przypadku asystent prokuratora dopuszczany jest do egzaminu prokuratora w najbliższym terminie

przewidzianym dla aplikantów prokuratorskich.

11. Do asystentów prokuratorów przepis art. 44a stosuje się odpowiednio.

Art. 100b. 1. Asystenci prokuratorów podlegają okresowym ocenom kwalifikacyjnym dokonywanym przez właściwego kierownika jednostki organizacyjnej prokuratury, obejmującym jakością i terminowość wykonywania zadań, przestrzeganie dyscypliny pracy, efektywność wykorzystania czasu pracy oraz realizację doskonalenia zawodowego.

2. Minister Sprawiedliwości może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb dokonywania okresowych ocen kwalifikacyjnych asystentów prokuratorów. W rozporządzeniu należy określić terminy dokonywania ocen, sposób ich wyrażania i podawania do wiadomości osobom ocenianym oraz uwzględnić prawo osób ocenianych do kwestionowania dokonanych ocen.”;

- 12) po rozdziale 6 dodaje się rozdział 6a w brzmieniu:

„Rozdział 6a

Przetwarzanie danych osobowych

Art. 101a. 1. Prokurator Generalny przetwarza dane osobowe prokuratorów oraz asesorów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury.

2. Do przetwarzania danych osobowych, o których mowa w ust. 1, przepis art. 43 ust. 1

pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.) stosuje się odpowiednio.”.

Art. 4. 1. Zgromadzenia ogólne sędziów okręgu oraz zgromadzenia przedstawicieli sędziów okręgu, do których przedstawiciele sędziów sądów rejonowych zostali wybrani na podstawie przepisów dotychczasowych, działają w dotychczasowym składzie do końca kadencji przedstawicieli sądów rejonowych, rozpoczętych przed wejściem w życie ustawy.

2. Sędziowie sądów rejonowych, wybrani do kolegiów sądów okręgowych przed wejściem w życie ustawy, wchodzi w skład tych kolegiów do końca kadencji, na którą zostali wybrani.

Art. 5. Przepis art. 32a ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do osób powoływanych na stanowisko dyrektora sądu apelacyjnego, dyrektora sądu okręgowego oraz kierownika finansowego sądu rejonowego od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2007 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 18, 23-25 i 28, art. 2 oraz art. 3 pkt 1-3, pkt 5 lit. c w zakresie dodawanego ust. 4b i pkt 8, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2008 r.;
- 2) art. 3 pkt 5 lit. c w zakresie dodawanego ust. 4a i lit. d oraz pkt 11, które wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się także ustawy: ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa i ustawę z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze.

- 2) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1802 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 188, poz. 1838 i Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 34, poz. 304, Nr 130, poz. 1376, Nr 185, poz. 1907 i Nr 273, poz. 2702 i 2703, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 131, poz. 1102, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1410, 1413 i 1417, Nr 178, poz. 1479 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 144, poz. 1044.
- 3) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 228, poz. 2256 oraz z 2005 r. Nr 169, poz. 1410 i Nr 249, poz. 2104.
- 4) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 213, poz. 1802, z 2003 r. Nr 228, poz. 2256, z 2005 r. Nr 130, poz. 1085, Nr 167, poz. 1398 i Nr 169, poz. 1410 i 1417 oraz z 2006 r. Nr 144, poz. 1044.

UZASADNIENIE

- I. Naprawa polskiego wymiaru sprawiedliwości ma dla funkcjonowania Państwa istotne znaczenie. Doświadczenia ostatnich lat stosowania ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych wskazują na potrzebę weryfikacji i korekty aktualnie obowiązujących regulacji przy jednoczesnym utrzymaniu i wzmocnieniu zasad ustrojowych i przyjętego modelu funkcjonowania sądownictwa. Względy te zadecydowały o wprowadzeniu szeregu zmian, które pozwalają na bardziej elastyczne kształtowanie struktury sądownictwa oraz dostosowaniu działalności organów sądów i samorządów do realizacji zadań wymiaru sprawiedliwości. W świetle dotychczasowej praktyki koniecznym także stało się podniesienie statusu sędziów sądów rejonowych i okręgowych, których wysiłkiem rozpoznawana jest zdecydowana większość spraw.

Nadanie sądownictwu i sędziom rangi koniecznej w demokratycznym państwie prawa wymaga, obok zmian o charakterze strukturalnym, także korekt obowiązujących procedur dotyczących m.in. powoływania prezesów sądów, opiniowania kandydatów na stanowiska sędziowskie, trybu powoływania i odwoływania dyrektorów sądów i kierowników finansowych w sądach rejonowych a także wprowadzenia kompleksowych rozwiązań odnoszących się do instytucji referendarza sądowego.

Projekt przewiduje także istotne – w stosunku do obecnie obowiązujących regulacji – zmiany w zakresie procedury uzyskiwania zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej. Proponowane w tym zakresie zmiany służyć mają usprawnieniu postępowania oraz wyłączenia możliwości odmawiania udzielenia zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej w sytuacji, gdy zebrane dowody uzasadniają podejrzenie popełnienia przez niego przestępstwa.

Projektowana ustawa ma realizować następujące szczegółowe cele:

1. W zakresie modelu organizacyjnego sądownictwa projekt wprowadza zmiany mające na celu uelastycznienie struktury wydziałów ksiąg wieczystych, wydziałów pracy i ubezpieczeń społecznych oraz sądów grodzkich. Projektowane przepisy idą w kierunku rozszerzenia kompetencji Ministra Sprawiedliwości w zakresie służącym realizacji efektywnego wykorzystywania kadr w ramach danej jednostki organizacyjnej. Mają one na celu przede wszystkim stworzenie możliwości odstąpienia od zasady tworzenia wydziałów określonej kategorii we wszystkich sądach rejonowych, mimo istnienia przeciwwskazań o charakterze organizacyjnym (art. 1 pkt 2 i 3 projektu).
2. Obecne przepisy ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, zwanej dalej „ustawą”, jak i przepisy aktów wykonawczych do niej nie wskazują wyraźnie organu uprawnionego w jednostkach sądownictwa powszechnego do wykonywania zadań związanych z kontrolą finansową, audytem wewnętrznym oraz gospodarowaniem mieniem Skarbu Państwa. Dodanie do art. 21 ustawy § 1 pkt 4 i zmiana § 2 pozwoli na uniknięcie wszelkich wątpliwości pojawiających się w tym zakresie (art. 1 pkt 4 projektu).

Najistotniejszą zmianą jest podporządkowanie audytora wewnętrznego dyrektorowi sądu w obszarach pozostających w jego kompetencji. Przyjęte rozwiązanie wprost wynika z definicji audytu oraz jego celów. Należy tu wyraźnie podkreślić, że audyt wewnętrzny nie jest ani kontrolą finansową ani nie spełnia jej zadań. Audyt wewnętrzny stanowi niezależne, obiektywne działanie doradcze zaprojektowane w celu poprawy efektywności procesów inwestycyjnych i usprawnienia działalności oraz poprawy skuteczności w zakresie zarządzania ryzykiem. Audyt stanowi również bezcenną informację dla organizacji przy realizacji kolejnych zadań o podobnym lub zbliżonym zakresie. Przysparza zatem wartość dodatkową przez zmniejszenie wydatków dla osiągnięcia zakładanych celów.

Zatem w obszarach, które należą do wyłącznej kompetencji dyrektora sądu jako jednego z organów sądu zasadnym rozwiązaniem jest bezpośrednio podporządkowanie audytu temu organowi.

Wprowadzenie kolejnej zmiany ustawy (art. 32 § 10 i 11) pozwoli Ministrowi Sprawiedliwości na ustanowienie dyrektora sądu okręgowego dysponentem trzeciego stopnia dla sądu rejonowego znajdującego się na obszarze danego okręgu, w którym nie został powołany kierownik finansowy .

Wprowadzenie przedmiotowej zmiany pozwoli na uniknięcie konieczności tworzenia w sądach rejonowych o małej liczbie sędziów, w których nie powołano kierownika finansowego, służb finansowo-księgowych i z pewnością przyczyni się do powstania oszczędności w wydatkach budżetowych.

Kolejna propozycja zmiany ustawy, zawarta w art. 1 pkt 13, jest rezultatem przyjętego założenia, którego celem będzie doprowadzenie do przejrzystych zasad naboru na stanowiska dyrektora sądu apelacyjnego i okręgowego oraz kierownika finansowego sądu rejonowego i ich zastępców, przede wszystkim przez:

- 1) określenie kwalifikacji, jakie winny posiadać osoby ubiegające się o ww. stanowiska (art. 32a § 1);
- 2) wyznaczenie prezesa właściwego sądu, jako osobę przeprowadzającą konkurs (art. 32a § 2);
- 3) określenie następujących po sobie kolejnych etapów przeprowadzania konkursu (art. 32a § 3 i § 5);
- 4) określenie zasad powoływania komisji konkursowej (art. 32a § 6 i § 7);
- 5) określenie, jakie decyzje komisja konkursowa może podjąć (art. 32a § 10).

Projekt przewiduje ponadto określenie przez Ministra Sprawiedliwości w drodze rozporządzenia:

- 1) organizacji, sposobu i trybu przeprowadzenia konkursu,

- 2) składu komisji konkursowej,
 - 3) kryteriów ocen kwalifikacji, wiedzy, predyspozycji oraz umiejętności osoby kandydującej na stanowisko dyrektora albo kierownika finansowego sądu,
 - 4) zakresu informacji udostępnianych osobie kandydującej i sposobu ich udostępniania
- tak, by zapewniona została obiektywność wyboru, sprawne przeprowadzenie konkursu, wszechstronna ocena kwalifikacji kandydatów, powszechny dostęp do konkursu oraz jawność prac komisji konkursowej.

Proponuje się, by wyłonionego w drodze konkursu dyrektora sądu apelacyjnego i okręgowego oraz kierownika finansowego sądu rejonowego powoływał i odwoływał Minister Sprawiedliwości na wniosek prezesa danego sądu (art. 32 § 1-3).

Kolejna propozycja zmiany ustawy związana jest z wyposażeniem Ministra Sprawiedliwości, podczas wykonywania budżetu sądów, w uprawnienia ministra właściwego do spraw finansów publicznych, analogicznie do uprawnień przysługujących obecnie Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego (art. 6 § 2 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. Nr 240, poz. 2052, z późn. zm.)) czy też Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego (art. 14 § 2 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. Nr 153, poz. 1269)) (art.1 pkt 41 projektu).

3. Dążąc do usprawnienia działalności administracji sądowej, dla umożliwienia kierowania jednostką w sytuacji zakończenia kadencji prezesa lub zdarzeń losowych, wprowadzona została w projekcie regulacja, zgodnie z którą w przypadku niepowołania prezesa sądu jego funkcje wykonuje wiceprezes, natomiast w sądzie, w którym powołano więcej niż jednego wiceprezesa, funkcje prezesa wykonuje wiceprezes wyznaczony przez Ministra Sprawiedliwości, a w wypadku gdy wiceprezes nie został powołany, wyznaczony przez Ministra Sprawiedliwości, sędzia tego lub przełożonego sądu. Okresy oczekiwania

na ukształtowanie nowych organów sądów mogą się przedłużać z różnych przyczyn, niekiedy niezależnych od uczestników tego postępowania. Tak się dzieje dotychczas a proponowana regulacja jest zgodna z praktyką przyjętą bez wyraźnego upoważnienia ustawowego (art. 1 pkt 5b projektu).

Z kolei urealnienie kompetencji prezesa sądu w zakresie odnoszącym się do ustalania podziału czynności następuje przez przekazanie prezesowi uprawnień nie tylko do przedstawiania kolegium, projektu podziału czynności, ale także przyznanie prezesowi uprawnień do decydowania o jego kształcie, zasadach zastępstwa sędziów oraz zasadach przydziału spraw poszczególnym sędziom, pozostawiając kolegium jedynie kompetencję opiniodawczą (art. 1 pkt 5a, pkt 10 i 11 projektu). Podział czynności jest najważniejszym elementem organizacji pracy sądów, a zatem i sprawności ich działalności i wykonywania zadań. Za te obszary ponosi osobistą odpowiedzialność prezes sądu, zaś kolegium w istocie jakiegokolwiek odpowiedzialności nie ponosi.

Jednocześnie, mając na uwadze dotychczasowe doświadczenia, dla zwiększenia sprawności działania tego organu sądów, proponuje się wyłączenie ze składu kolegiów sądów okręgowych przedstawicieli sądów rejonowych. Kolegium sądu nie jest organem samorządu sędziowskiego, lecz organem danego sądu. Z tego powodu już obecnie w skład kolegium sądu apelacyjnego nie wchodzi sędziowie sądów podległych – okręgowych i rejonowych. Pozostawienie sędziów sądów rejonowych w kolegiach sądów okręgowych jest niespójne systemowo (art. 1 pkt 10 projektu).

4. Istotną kwestią odnoszącą się do prawidłowej realizacji zasady kadencyjności jest wprowadzenie jej ograniczenia również w stosunku do prezesów i wiceprezesów sądów rejonowych. Nie znajduje uzasadnienia dotychczasowe rozwiązanie, pozwalające na niejednokrotnie wieloletnie kierowanie sądem rejonowym przez te same osoby. W efekcie kadencyjność prezesa i wiceprezesa sądu rejonowego ograniczona do czterech lat jest w praktyce fikcją, zaś pełnienie, szczególnie

w niewielkich ośrodkach, przez wiele lat funkcji prezesa lub wiceprezesa przez te same osoby, prowadzić może do braku efektywności w zarządzaniu. Proponuje się w tej materii określenie kadencji prezesów i wiceprezesów sądów rejonowych na 4 lata, jednak ograniczając możliwość powołania tylko na trzy kolejne kadencje (art. 1 pkt 8 projektu).

W zakresie obsadzania funkcji prezesów sądów przyjęto na pierwszym miejscu regułę powoływania sędziów wyższego sądu a dopiero w następnej kolejności z danego lub równorzędnego sądu. Mimo że zmiana powyższa w istocie nie wprowadza nowej jakości normatywnej, a jedynie zmienia kolejność potencjalnych kandydatów do funkcji prezesów, jednak ma znaczenie aksjologiczne. Nowa formuła pozwoli na większe uniezależnienie prezesów sądów od środowiska sędziowskiego, którym kierują, a także nie powoduje dylematu zawodowej pozycji prezesów sądów po zakończeniu kadencji (art. 1 pkt 6 i 7 projektu).

5. Podstawową zasadą ustroju sądów jest prawo sędziów sądów powszechnych do samorządności. Jednakże uczestnictwo sędziów sądów różnych szczebli w samorządzie sędziowskim nie może być jednakowe. Prawidłowo realizowana zasada samorządności wymaga bowiem stworzenia warunków do realizacji zadań z punktu widzenia całego okręgu. Zachowanie dotychczasowego parytetu (równego ilościowo udziału w zgromadzeniu) uniemożliwia osiągnięcie tego celu, stwarzając niebezpieczeństwo realizowania partykularnych interesów sądów rejonowych, co wcale nie musi iść w parze z interesem okręgu jako całości. Z uwagi na konieczność osiągnięcia założonego celu projekt przewiduje wprowadzenie rozwiązania, zgodnie z którym liczba delegatów sędziów sądów rejonowych, działających na obszarze właściwości sądu okręgowego, odpowiada połowie liczby sędziów danego sądu okręgowego. Obecne rozwiązanie nie gwarantuje udziału przedstawicieli wszystkich sądów rejonowych w zgromadzeniu, dając znaczną przewagę sędziom wielkich sądów rejonowych. Proponowane rozwiązanie, chociaż osłabia pozycję sędziów sądów rejonowych

w zgromadzeniu, stwarza mocniejszą pozycję bardziej doświadczonych sędziów sądów okręgowych (art. 1 pkt 14 projektu).

6. W celu wzmocnienia bezpośredniego nadzoru nad działalnością administracyjną sądów rozszerzono uprawnienia nadzorcze prezesów sądów wyższego rzędu nad prezesami sądów niższego rzędu, o możliwość zwrócenia uwagi na piśmie, która w obecnej regulacji przysługuje Ministrowi Sprawiedliwości.

Zwrócenie uwagi w trybie art. 37 § 4 oraz wytknięcie uchybienia, o którym mowa w art. 40 § 1, mają istotny wpływ na pełnienie urzędu sędziego. Z tych też względów w ustawie – Prawo o ustroju sądów powszechnych powinien znaleźć się przepis nakazujący dołączanie odpisu pisma zawierającego stwierdzenie uchybienia w zakresie sprawności postępowania sądowego oraz odpisu postanowienia sądu odwoławczego zawierającego wytknięcie uchybienia stwierdzonego przy rozpoznawaniu sprawy w postępowaniu odwoławczym, do akt osobowych sędziego. Warto wspomnieć, że kwestia ta jest uregulowana w odniesieniu do prawomocnego skazania na karę dyscyplinarną (art. 124 § 1 ustawy).

Konsekwencje „wytyków”, o których mowa w art. 37 § 4 oraz art. 40 § 1 ustawy, są dla sędziego bardzo doniosłe.

Zgodnie bowiem z przepisem art. 91 § 3 ustawy, okres, po którym podwyższa się wynagrodzenie sędziego do wysokości stawki pierwszej awansowej, wydłuża się o trzy lata między innymi w razie dwukrotnego wytknięcia uchybienia, o którym mowa w art. 40, względnie dwukrotnego zwrócenia uwagi w trybie określonym w art. 37 § 4 ustawy. Przepis § 3 stosuje się odpowiednio do podwyższenia wynagrodzenia sędziego do stawki drugiej awansowej. Identyczne skutki pociąga za sobą ukaranie sędziego w czasie oczekiwania na odpowiednio wyższą stawkę awansową, karą dyscyplinarną.

W ustawie nie przewiduje się możliwości usunięcia wzmianki o wytknięciu czy też zwróceniu uwagi sędziemu. Przewidziane jest natomiast

zarządzenie usunięcia z akt osobowych odpisu wyroku orzekającego wobec sędziego karę dyscyplinarną przewidzianą w art. 109 § 1 pkt 1-4, jeżeli w tym okresie nie wydano przeciwko ukaranemu innego wyroku skazującego.

Zważywszy na wagę zdarzeń skutkujących wszczęcie przeciwko sędziemu postępowania dyscyplinarnego oraz uchybień prowadzących do zwrócenia uwagi w trybie art. 37 § 4 lub wytknięcia o jakim mowa w art. 40 § 1 ustawy, a także wynikające dla sędziego konsekwencje podjętych wobec niego działań, należało wprowadzić uregulowania pozwalające na usunięcie – na wniosek zainteresowanego sędziego – odpisów stosownych pism lub postanowień sądów odwoławczych z akt osobowych sędziego, o ile oczywiście w tym czasie nie nastąpiło kolejne zwrócenie uwagi lub też wytknięcie o jakich mowa w powołanych wyżej przepisach (art. 1 pkt 15 i 16 projektu).

7. Z uwagi na uznanie przez Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 5 lipca 2005 r. niezgodności z Konstytucją rozwiązania funkcjonującego w art. 50 § 3 ustawy o ustroju sądów powszechnych w zakresie, w jakim nie przewiduje zażalenia na postanowienie o zamianie kary porządkowej grzywny na karę pozbawienia wolności, konieczne stało się wprowadzenie stosownych zmian w treści powołanego wyżej przepisu. Służyć temu ma zaproponowana regulacja, przewidująca prawo wniesienia zażalenia na postanowienie o zamianie kary porządkowej grzywny na karę pozbawienia wolności (art. 1 pkt 17 projektu).

8. Stopniowe zwiększanie kompetencji referendarzy sądowych, rozbudowa kadry asystentów sędziów – mające na celu zwiększenie możliwości orzeczniczych kadry sędziowskiej, zwłaszcza sędziów pierwszoinstancyjnych, rosnąca specjalizacja w niektórych dziedzinach sądownictwa powszechnego (np. sądownictwo rodzinne, sądownictwo upadłościowe) każe zrewidować obowiązujące zasady wynagradzania sędziów i honorowania długoletniej pracy na stanowiskach sędziowskich. Jest notoryjnym faktem, że dostęp do wyższych stanowisk sędziowskich

(sędziego sądu okręgowego i sędziego sądu apelacyjnego) jest ograniczony i najczęściej powołanie na wyższe stanowisko sędziowskie, odbywające się w drodze konkurencyjnego wyboru przez Krajową Radę Sądownictwa, musi się wiązać także ze zmianą miejsca zamieszkania lub podjęcia uciążliwych dojazdów do sądu wyższego, co w wielu przypadkach jest znacznym utrudnieniem w różnych sytuacjach życiowych i rodzinnych. Wreszcie specjalizacje „niszowe” nie ułatwiają osiągnięcia wyższych stanowisk sędziowskich, bowiem szereg kategorii spraw kończy swój tok instancyjny najwyżej w sądach okręgowych.

Obserwacja tego stanu rzeczy skłania do poszukiwania nowych rozwiązań w tym zakresie. Ponadto system wynagrodzeń sędziowskich jest nadmiernie „spłaszczony” co jest spowodowane zbyt małym zróżnicowaniem wynagrodzeń w stawce podstawowej na wyższym stanowisku z wynagrodzeniem w stawce drugiej awansowej na stanowisku bezpośrednio niższym. Powoduje to efekt paradoksalny; objęcie wyższego stanowiska w wielu przypadkach skutkuje groszowym wzrostem wynagrodzenia, a w przypadku sędziów funkcyjnych nawet jego spadkiem.

Zawarty w projekcie ustawy kompleks zmian obejmuje zatem trzy istotne modyfikacje systemu:

- 1) skrócenie okresu awansu płacowego na stanowisku sędziowskim z siedmiu do pięciu lat (art. 1 pkt 28b projektu);
- 2) ukształtowanie zasady, że wynagrodzenie zasadnicze w stawce podstawowej dla stanowiska wyższego nie może być niższe niż 120% stawki podstawowej dla stanowiska bezpośrednio niższego (art. 1 pkt 28a projektu);
- 3) wprowadzenie stanowisk awansowych, dla długoletnich sędziów sądów rejonowych i okręgowych (art. 1 pkt 18, pkt 22-24 oraz art. 2 projektu).

To ostatnie rozwiązanie jest całkowicie nowe w systemie ustroju sądów powszechnych. Proponuje się bowiem utworzenie dwóch nowych stanowisk sędziowskich, dostępnych wyłącznie dla nienagannie pracujących sędziów, z długim stażem (15 lat) w sądzie rejonowym lub okręgowym. Będą to

stanowiska „sędziego sądu okręgowego w sądzie rejonowym” oraz „sędziego sądu apelacyjnego w sądzie okręgowym”. Oba te stanowiska mają być równorzędne pod względem płacowym ze stanowiskami odpowiednio sędziego sądu okręgowego i sędziego sądu apelacyjnego. Powoływanie na te stanowiska ma się odbywać bez względu na utworzenie wolnego lub zwolnienie stanowiska sędziowskiego, bowiem sędziowie w ten sposób uhonorowani będą nadal zajmowali miejsce służbowe w sądzie niższym.

Powołanie na te stanowiska zgodnie z zasadami konstytucyjnymi będzie należeć do Prezydenta RP, na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa.

Sędziowie powołani na te stanowiska zachowają inwestyturę w dotychczasowym zakresie, a do orzekania w sądzie wyższym będą mogli być wyznaczani w drodze delegowania, tak jak sędziowie na stanowiskach niższych. Po uzyskaniu jednego z dwóch wspomnianych stanowisk sędzia będzie mógł osiągać wynagrodzenie w stawkach awansowych, tak jakby zajmował stanowisko hierarchicznie wyższe. Jednakże dalsze w przypadku sędziego sądu okręgowego w sądzie rejonowym, powołanie na stanowisko sędziego sądu apelacyjnego nie będzie możliwe, chyba, że sędzia taki zajmie stanowisko sędziego sądu okręgowego i uzyska wymagany staż.

Sędziowie zajmujący te stanowiska w razie utworzenia lub zwolnienia stanowiska odpowiednio w sądzie okręgowym albo apelacyjnym będą mogli ubiegać się o powołanie na te stanowiska tak jak sędziowie sądów odpowiednio niższych, a więc w procedurze konkurencyjnej, z uzyskaniem oceny pracy, opinii zgromadzenia sędziowskiego, wyboru przez Krajową Radę Sądownictwa spośród kandydatów z korpusu sędziowskiego i kandydatów zewnętrznych, a wreszcie powołania przez Prezydenta RP. Nowa regulacja stanowi jedyny instrument swoistego nagradzania sędziów nienagannie wykonujących swoje obowiązki, nieaspirujących z różnych przyczyn do sądów wyższych, przy uwzględnieniu przyjętej zasady rezygnacji z nagród, czy innych, powszechnie stosowanych w stosunkach pracy form nagradzania pracowników.

9. Kolejna zmiana związana jest z koniecznością wprowadzenia korekt w procedurze uzyskiwania informacji o osobie i życiu prywatnym

kandydata do objęcia stanowiska sędziego. Pozycja urzędu sędziego wymaga, aby osiągały go osoby nie tylko najlepiej przygotowane merytorycznie, ale także przez nieskazitelność charakteru dające gwarancje uczciwego i rzetelnego wykonywania swoich obowiązków. Dotychczasowa regulacja art. 58 § 4 i § 7 przewidywała, aby informację o kandydacie sporządzały organy Policji. Wydane na podstawie delegacji zawartej w art. 58 § 7 ustawy rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości przewidywało, że zebranie materiałów niezbędnych do sporządzenia informacji zarządzał komendant wojewódzki Policji, natomiast sam wywiad przeprowadzał funkcjonariusz policji bez wskazania korpusu Policji, w którym dany funkcjonariusz pełnił służbę. W rezultacie wywiad ten mógł być sporządzany także przez szeregowych funkcjonariuszy Policji.

Dlatego też projekt przewiduje, że informację o każdym kandydacie do objęcia stanowiska sędziowskiego Minister Sprawiedliwości zasięga od komendanta wojewódzkiego Policji.

Podniesiony wyżej status zawodu sędziego wymaga, aby informację taką sporządzały najbardziej wykwalifikowane podmioty w strukturze organów Policji.

Rozwiązanie takie powinno zwiększyć gwarancję zebrania pełnej i rzetelnej informacji mającej istotne znaczenia dla oceny kandydata na stanowisko sędziego. Jednocześnie udział komendanta wojewódzkiego Policji w przygotowywaniu i przekazywaniu powyższych informacji powinien dać gwarancję odpowiednio wysokiego poziomu materiałów przekazywanych Ministrowi Sprawiedliwości i w dalszej kolejności Krajowej Radzie Sądownictwa i Prezydentowi RP (art. 1 pkt 21 projektu).

10. Interes wymiaru sprawiedliwości wymaga niejednokrotnie delegowania sędziów poza miejsce pełnienia służby, z czym związanych jest szereg niedogodności. Dlatego też w celu częściowego ich zrekompensowania projekt wprowadza rozwiązania w zakresie dodatkowych uposażeń za ten okres pracy, co nabiera szczególnego znaczenia, z uwagi na

rozszerzenie możliwości delegowania sędziego bez jego zgody, jeżeli wymaga tego interes wymiaru sprawiedliwości. Delegowanie sędziego, nawet wbrew jego woli celem wzmocnienia jednostki sądowej na pewien czas, jest niezbędnym instrumentem nadzoru. Obecnie obowiązujące rozwiązanie przewiduje nieefektywny okres takiej delegacji, jedynie na 3 miesiące, tj. okres w którym sędzia delegowany nie jest w stanie wykorzystać okresu delegacji na skuteczną pracę orzeczniczą. W szczególności zwłaszcza w sądzie pierwszej instancji nie będzie w stanie, w tak krótkim okresie rozpoznać spraw, jakie wyznaczy na posiedzenie, z uwagi na konieczność dochowania terminów procesowych. Delegacja sędziów na krótkie okresy okazuje się nieefektywna i może mieć jedynie charakter interwencyjny. Tymczasem zadania orzecznicze, a także z zakresu nadzoru nad działalnością administracyjną wykonywane są w dłuższych okresach. Jeżeli zatem delegowanie ma być efektywne i z pożytkiem dla wymiaru sprawiedliwości niezbędne jest wydłużenie okresu delegowania sędziego bez jego zgody z zachowaniem pełnego konstytucyjnie gwarantowanego statusu chroniącego dotychczasowe stanowisko sędziowskie i miejsce służbowe. Propozycja ta nie znalazła akceptacji Krajowej Rady Sądownictwa.

Okres dopuszczalnego delegowania sędziego do Ministerstwa Sprawiedliwości pozostaje bez zmian (art. 1 pkt 26 projektu). Mając także na względzie interes wymiaru sprawiedliwości i możliwość wykorzystania doświadczenia sędziów o najdłuższym stażu projekt przewiduje możliwość powołania do pełnienia funkcji sędziego wizytatora w sądzie lub Ministerstwie Sprawiedliwości sędziów w stanie spoczynku (art.1 pkt 29 projektu).

11. Sędziowie tworzą szczególny korpus wśród zawodów prawniczych, odróżniający się od innych funkcjonariuszy publicznych nie tylko wysokim poziomem kwalifikacji, ale także gwarancjami niezależności. Gwarancje te uważane są za niezbędny element statusu prawnego sędziego w państwie, warunkujący dopuszczalność sprawowania przez

nich wymiaru sprawiedliwości. Immunitet sędziowski wiąże się ze szczególną rolą społeczną, jaką wykonują sędziowie w państwie, znajdując uzasadnienie w wartościach chronionych konstytucyjnie i służy zapewnieniu niezawisłego sprawowania wymiaru sprawiedliwości, a w konsekwencji również realizacji zasady legalizmu i praworządności. Jest elementem funkcjonowania demokratycznego ładu społecznego i gwarancją należytej ochrony konstytucyjnych wolności i praw jednostek.

Konstytucyjnie określony immunitet sędziowski składa się z dwóch elementów – immunitetu formalnego oraz przywileju nietykalności. Uszczegółowienie rozwiązań konstytucyjnych w zakresie immunitetu sędziowskiego przynosi szereg przepisów ustawowych. Chodzi tu przede wszystkim o przepisy zawarte w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych, ustawie z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym oraz ustawie z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych.

W świetle całokształtu rozwiązań prawnych należy stwierdzić, że w Polsce sędziom przysługuje immunitet formalny, rozumiany jako ujemna przesłanka procesowa, w zakresie szeroko rozumianego postępowania karnego, immunitet materialny w zakresie odpowiedzialności za wykroczenia oraz przywilej nietykalności. Utrzymywanie wspomnianej instytucji uzasadnione jest tym, że odpowiednio ukształtowany zakres immunitetu służyć może zapewnieniu ochrony niezawisłości sędziego, zapewniać swobodę dokonywania przez niego oceny stanu rzeczy, ograniczać możliwość nacisków przez wszczynanie przeciwko niemu nieuzasadnionych postępowań sądowych, dawać większą swobodę w podejmowaniu rozstrzygnięć. Immunitet sędziowski służyć ma zapewnieniu właściwego sprawowania wymiaru sprawiedliwości. Nie powinien być zatem postrzegany jako przywilej osoby piastującej stanowisko sędziowskie, ale raczej jako gwarancja właściwego realizowania funkcji społecznej.

Proponowane rozwiązania mają więc na celu wyeliminowanie możliwości odmowy wydania zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, w sytuacji, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przez niego przestępstwa oraz przyspieszenie procedury zmierzającej do uzyskania takiego zezwolenia.

W związku z powyższym proponuje się zmianę obecnego brzmienia art. 80 § 2c ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, przez wprowadzenie zapisu, że Sąd dyscyplinarny wydaje uchwałę zezwalającą na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, jeżeli zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez niego przestępstwa. Ponadto określony zostaje termin wydania takiej uchwały, który wynosić ma czternaście dni od wpłynięcia do Sądu dyscyplinarnego wniosku o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej. Przewiduje się ponadto, że wydanie uchwały zezwalającej na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, możliwe będzie nawet bez konieczności wysłuchania sędziego, a nawet w razie jego niestawiennictwa, co ma zabezpieczyć interes wymiaru sprawiedliwości przed nieuzasadnionym przewlekaniem przez zainteresowane osoby procedury zmierzającej do wydania wymaganego zezwolenia (art. 1 pkt 27 projektu).

Z kolei zmiana przewidziana w art. 80 § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ma na celu określenie terminu rozpoznania ewentualnego odwołania przez Sąd dyscyplinarny drugiej instancji, co także służyć ma przyspieszeniu procedury wydania zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej.

Zmiana przewidziana w art. 130 powołanej wyżej ustawy, ma na celu przyznanie Ministrowi Sprawiedliwości uprawnień do zarządzania przerwą w czynnościach służbowych sędziego ujętego na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa, jeżeli ze względu na rodzaj czynu dokonanego przez sędziego powaga sądu lub istotne interesy służbowe wymagają natychmiastowego odsunięcia go od wykonywania obowiązków służbowych,

a prezes właściwego sądu odstąpił od podjęcia stosownej decyzji bez uzasadnionego powodu. W celu umożliwienia Ministrowi Sprawiedliwości skorzystania z przyznanego mu uprawnienia, przewiduje się wprowadzenie obowiązku niezwłocznego powiadamiania Ministra Sprawiedliwości przez prezesa o przyczynach odstąpienia od zarządzenia przerwy w czynnościach sędziego. Zmiana ta powoduje jednak konieczność dokonania zmiany art. 131 § 1 ustawy (art. 1 pkt 31 i 32 projektu). Zmiana ta nie znalazła akceptacji Krajowej Rady Sądownictwa.

12. Od kilku lat, zadania z zakresu ochrony prawnej, należące do sądów powszechnych, są przekazywane do kompetencji referendarzy sądowych. W ramach przeprowadzanej reformy sądownictwa powszechnego wprowadzane jest konsekwentnie, dalsze powierzanie referendarzom tych zadań, tak aby w niedalekiej przyszłości w całości przeszły one do kompetencji tego, wyspecjalizowanego korpusu wyższych urzędników sądowych.

Wzrasta liczba referendarzy zatrudnianych w sądach, a ich miejsce służbowe, dotychczas ograniczone do sądów rejonowych, poszerzone zostaje także o sądy okręgowe. W planach resortu mieści się dalszy rozwój korpusu referendarskiego, co pozwoli uwolnić sędziów od wykonywania zadań z zakresu ochrony prawnej i skierować ich do pracy wyłącznie orzeczniczej, w ramach wykonywania wymiaru sprawiedliwości.

Korpus referendarski istnieje w polskim systemie sądowym od 1996 r. Wprawdzie obowiązujące przepisy ustawy przewidują dwukrotne podwyższanie stawki wynagrodzenia zasadniczego w odstępach czasowych co 7 lat, jednak perspektywy awansowe w ramach korpusu referendarskiego są zbyt wąskie. Ta sytuacja, przy radykalnym ułatwieniu dostępu do wykonywania zawodu adwokata i radcy prawnego dla osób posiadających kwalifikacje referendarskie oraz możliwość ubiegania się o przejście do sprawowania urzędu sędziowskiego skłaniają do poszukiwania rozwiązań uatrakcyjniających zawód referendarski w sądownictwie powszechnym. Jednym z możliwych rozwiązań w tym zakresie jest stworzenie lepszej

perspektywy awansowej w ramach korpusu referendarskiego. Proponowany pakiet zmian (art. 1 pkt 1, pkt 35, 36 i 37 projektu), polega na wprowadzeniu stanowiska awansowego dla referendarzy, tj, stanowiska starszego referendarza. Zmiany związane z wprowadzeniem takiego stanowiska (obejmujące art. 2 § 2 ustawy zmienianej) wymaga ze względów technicznych przebudowy większości przepisów ustawy zmienianej, regulujących status referendarzy sądowych. Proponuje się aby na stanowisko starszego referendarza mógł być mianowany referendarz z 10-cio letnim stażem w zawodzie (art. 149 § 3 ustawy zmienianej). Odpowiednio wynagrodzenie starszego referendarza jest projektowane na poziomie 85% wynagrodzenia zasadniczego sędziego w pierwszej stawce awansowej (art. 151a § 2 ustawy zmienianej), a po kolejnych siedmiu latach 85% wynagrodzenia zasadniczego sędziego w drugiej stawce awansowej, co zbliży wynagrodzenie starszego referendarza do wynagrodzenia sędziego sądu rejonowego i pozwoli utrzymać doświadczoną kadrę referendarzy w sądach.

13. Pozostałe nowe redakcje przepisów art. 149-152 ustawy zmienianej nie zawierają nowej regulacji a jedynie dostosowują brzmienie dawnych rozwiązań do wprowadzonej nowej struktury korpusu referendarskiego. Jedyne novum stanowi propozycja objęcia kandydatów na stanowisko referendarza sądowego (pierwsze stanowisko referendarskie), a także aplikanta referendarskiego procedurą sprawdzającą, porównywalną z procedurą sprawdzającą stosowaną w odniesieniu do korpusu sędziowskiego (art. 149 § 4 i art. 153 § 2 ustawy zmienianej). Wprowadza się także nowe rozwiązania, pozwalające na zawieszeniu w czynnościach ze znacznym obniżeniem wynagrodzenia, referendarza w razie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego lub dyscyplinarnego (art. 151 § 12 ustawy zmienianej), rozwiązanie z mocy prawa stosunku pracy z referendarzem w razie skazania go za popełnione umyślnie przestępstwo ścigane z urzędu lub przestępstwo skarbowe (art. 151 § 13 ustawy zmienianej), a wreszcie zwolnienia referendarza za wypowiedzeniem w razie skazania go za inne przestępstwo (art. 151 § 7 pkt 5 ustawy zmienianej). Trzeba jednak

stwierdzić, że obecnie proponowana zmiana z pewnością nie zamyka prac nad statusem referendarzy sądowych. Ich pozycja i zakres kompetencji ulegają dynamicznym zmianom, a korpus ten stopniowo zwiększa swoją pozycję i liczebność. Ostateczne ukształtowanie zakresu kompetencji referendarzy pozwoli dopiero na powrót do rozważań także ich statusu w sądownictwie powszechnym.

14. Minister Sprawiedliwości wykonuje szereg kompetencji typu kadrowego, nie będąc dla nich pracodawcą w rozumieniu Kodeksu pracy, wobec asesorów, sędziów, referendarzy sądowych i, jako Prokurator Generalny, wobec prokuratorów powszechnych jednostek prokuratury. Wykonywanie tych czynności wymaga dokonywania operacji stanowiących przetwarzanie danych osobowych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.). Dane te są niezbędne do wykonywania obowiązków i uprawnień wobec tych grup osób, nałożonych ustawami, analogicznych do uprawnień i obowiązków pracodawców. Niezbędne jest zatem upoważnienie ustawowe do przetwarzania danych osobowych tych osób. Stąd propozycja zawarta w art. 1 pkt 40 oraz art. 3 pkt 12.

- II. Zmiana w ustawie o Krajowej Radzie Sądownictwa jest konsekwencją wprowadzenia nowych, awansowych stanowisk sędziowskich i określa zakres działania Krajowej Rady Sądownictwa w procedurze powoływania sędziów na te stanowiska. Krajowa Rada Sądownictwa będzie wykonywać kolejny etap oceny sędziego przed skierowaniem wniosku o powołanie na stanowisko awansowe sędziego do Prezydenta RP. Trzeba jednocześnie przyjąć założenie, że ściśle określone kryteria uzyskania stanowiska awansowego przez sędziów będzie motywowało do starannej i aktywnej oceny bieżącej pracy sędziów zarówno przez nadzór administracyjny, jak również przez nadzór judykacyjny, co w efekcie podniesie jakość pracy

sędziów, jako czynnik motywacyjny do uzyskania warunków poziomego awansu stanowiskowego.

III. Mając na uwadze respektowaną od wielu już lat zasadę paralelności uregulowań dotyczących sędziów sądów powszechnych i prokuratorów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, projekt w podlegającej zmianie ustawie o prokuraturze (art. 3) przewiduje wiele analogicznych rozwiązań proponowanych w ustawie zmieniającej ustawę – Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Dotyczy to następujących uregulowań:

- 1) wprowadzenia stanowisk awansowych dla prokuratorów prokuratur rejonowych i okręgowych o długoletnim stażu zawodowym (art. 3 pkt 1-3 projektu), w postaci tzw. awansu poziomego. Za potrzebą takiej modyfikacji systemu awansowania przemawiają odpowiednio używane argumenty odnoszące się do sędziów sądów rejonowych i okręgowych, a nadto przewidywane w prokuraturze ograniczenie możliwości awansu pionowego (proponuje się likwidację wydziałów postępowania przygotowawczego i wydziałów do spraw przestępczości zorganizowanej w prokuraturach okręgowych oraz zniesienie wydziałów nadzoru nad postępowaniem przygotowawczym i wydziałów do spraw przestępczości zorganizowanej w prokuraturach apelacyjnych);
- 2) skrócenia okresu awansu płacowego z siedmiu do pięciu lat oraz ukształtowania zasady, że wynagrodzenie zasadnicze w stawce podstawowej wynosi co najmniej 120% wynagrodzenia zasadniczego w stawce podstawowej dla bezpośrednio niższego stanowiska prokuratorowskiego (art. 3 pkt 8 projektu);
- 3) usprawnienia postępowania w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej (art. 3 pkt 6 lit. a i c projektu);

- 4) poszerzenia gwarancji prokuratora, co do którego skierowano do sądu dyscyplinarnego wnioski o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej (art. 3 pkt 6 lit. b projektu);
- 5) uzyskania niezbędnych informacji przed mianowaniem aplikanta i asesora prokuratury (art. 3 pkt 9 i 10 projektu);
- 6) wprowadzenia do ustawy o prokuraturze rozdziału 5a, zawierającego przepisy o asystentach prokuratorów (art. 3 pkt 11 projektu);
- 7) przetwarzania danych osobowych (art. 3 pkt 12 projektu, wprowadzający rozdział 6a).

Rozwiązaniem autonomicznym w zakresie zmian ustawy o prokuraturze są przepisy określające zasady wynagradzania prokuratorów delegowanych do Biura do Spraw Przeszłości Zorganizowanej. Za punkt wyjścia przyjęto uregulowanie zawarte w art. 33 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym (art. 3 pkt 5 lit. c projektu) z konieczną modyfikacją treści art. 50 ust. 7 i 8 ustawy o prokuraturze (art. 3 pkt 5 lit. d projektu).

Uwzględniając potrzebę wprowadzenia czytelnych kryteriów powoływania na wyższe stanowisko służbowe (tzw. awans pionowy), proponuje się uregulowanie przewidziane w art. 14a (art. 3 pkt 4 projektu), z jednoczesną korektą art. 59 ust. 2 (art. 3 pkt 7 projektu).

Specyfika pełnienia służby w prokuraturze oraz nierównomierne rozmieszczenie kadry prokuratorskiej przemawiają za wprowadzeniem zasad delegowania, o których mowa w dodanym ust. 1a w art. 50.

Wzorem asystenta sędziego nowelizowana ustawa wprowadza stanowisko asystenta prokuratora, jednak rozwiązania dotyczące asystentów prokuratorów, zawierają pewne odmienności w porównaniu z analogicznymi przepisami, odnoszącymi się do asystentów sędziego.

W szczególności uznano za celowe, w świetle potrzeb praktyki, odejście od zasady zatrudniania na stanowisku asystenta prokuratora osób wyłącznie z wykształceniem wyższym prawniczym i tytułem magistra.

Specyfika funkcji prokuratora wynikająca m.in. z obowiązku prowadzenia przez niego śledztwa i związana z tym konieczność poszukiwania dowodów w postępowaniu przygotowawczym, wymaga korzystania przez prokuratorów w bieżącej pracy z pomocy specjalistów z innych dziedzin (np. w sprawach o przestępstwa gospodarcze, dla oceny materiału dowodowego, przydatna będzie wiedza osób z wykształceniem ekonomicznym).

Korzystanie z pomocy biegłych nie zawsze znajduje uzasadnienie, ma wpływ na wydłużenie postępowania przygotowawczego oraz zwiększa jego koszty.

Jednocześnie dla zapewnienia wysokiego poziomu pracy asystentów utrzymano kryterium posiadania przez kandydata na stanowisko asystenta prokuratora wyższego wykształcenia i tytułu magistra.

Potrzeba racjonalnego wykorzystania instytucji asystenta przemawia za przyjęciem uregulowania, zgodnie z którym asystent prokuratora, w zastępstwie i z upoważnienia prokuratora mógłby przeprowadzać ściśle określone czynności procesowe oraz wykonywać bieżące czynności nadzoru nad dochodzeniem, co, jak już podnoszono, wiąże się ze specyfiką funkcji prokuratora.

Podkreślenia wymaga fakt, że asystent nie mógłby w myśl projektowanego zapisu art. 100a ust. 2 pkt 2 wykonywać czynności opisanych od lit. a do d samodzielnie, a jedynie na wyraźne upoważnienie prowadzącego śledztwo prokuratora. To prokurator określałby jakie czynności z katalogu a-d w konkretnej sprawie mógłby przeprowadzić asystent i jednocześnie prokurator brałby na siebie odpowiedzialność za nieuzasadnione zlecenie wykonania czynności asystentowi bądź nieprawidłowe czy nieterminowe przeprowadzenie tych czynności przez konkretnego asystenta.

Upoważnienie prokuratora powinno być wydawane asystentowi do każdej czynności zleconej asystentowi.

Odstąpienie od kryterium posiadania przez asystenta wyłącznie prawniczego wyższego wykształcenia ma istotne znaczenie dla realizacji kolejnego uprawnienia, określonego w projektowanym art. 100a ust. 2 pkt 1 – wykonywania bieżących czynności nadzoru nad dochodzeniem.

Również i w tym przypadku czynności nadzorcze asystent realizowałby na podstawie upoważnienia prokuratora, a sprowadzałyby się one np. do badania terminowości wykonywanych przez Policję czynności dochodzenia, kompletności wykonania zaplanowanych czynności czy prawidłowości wykonania czynności procesowych. W tym przypadku przydatna będzie wiedza zawodowa asystenta, który mógłby np. ocenić zeznania przesłuchiwanego świadka lub wydaną przez biegłego opinię np. z zakresu księgowości, wskazując prokuratorowi czy istnieje potrzeba uzupełnienia materiału dowodowego o specjalistyczne ustalenia, co bez wątpienia będzie miało wpływ na sprawność postępowania i prawidłowość ustaleń faktycznych.

Swoją ocenę w tym zakresie asystent przekazywałby prokuratorowi, który wydawałby prowadzącym dochodzenie organom stosowne wytyczne.

Nie bez znaczenia jest fakt, że uprawnienia nadzorcze asystent mógłby uzyskać jedynie w postępowaniach prowadzonych w formie dochodzenia, a zatem o przestępstwa drobniejsze.

W toku śledztwa prokurator nie mógłby upoważniać asystenta do bieżących czynności nadzoru.

Rolą asystenta prokuratora będzie zatem nie tylko pomoc o charakterze administracyjnym czy w opracowywaniu decyzji merytorycznych, ale także służenie pomocą prokuratorowi w toku prowadzonego postępowania przygotowawczego.

Wzorem asystenta sędziego, asystent prokuratora podlega okresowym ocenom kwalifikacyjnym dokonywanym przez właściwego kierownika jednostki organizacyjnej prokuratury, obejmującym jakością i terminowość wykonywania zadań, przestrzeganie dyscypliny pracy, efektywność wykorzystania czasu pracy oraz realizację doskonalenia zawodowego.

Asystent prokuratora, tak samo jak i prokurator, obowiązany będzie stale podnosić kwalifikacje zawodowe, w tym uczestniczyć w szkoleniach i innych formach doskonalenia zawodowego, których organizację określa odrębna ustawa.

IV. W projekcie przewiduje się, że ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2007 r. z wyjątkiem przepisów dotyczących asystentów prokuratorów oraz przepisów dotyczących wynagrodzeń dla prokuratorów delegowanych do Biura do Spraw Przeszłości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej do czynności prokuratorskich, które wejdą w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.

Natomiast pozostałe przepisy ustawy, które skutkować będą dodatkowymi wydatkami z budżetu państwa, wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2008 r.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty objęte ustawą

Projekt dotyczy organizacji sądów, organów sądu i samorządu sędziowskiego, sędziów, referendarzy sądowych, i prokuratorów i asystentów prokuratorów.

2. Cel wprowadzenia nowelizacji

Celem proponowanych zmian w szczególności jest:

- uelastyczenie struktury wydziałów ksiąg wieczystych, wydziałów pracy i ubezpieczeń społecznych oraz sądów grodzkich,
- rozszerzenie kompetencji Ministra Sprawiedliwości w zakresie służącym realizacji efektywnego wykorzystania kadr w ramach danej jednostki organizacyjnej,
- usprawnienie postępowania w sprawie zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej,
- usprawnienie obowiązujących procedur dotyczących powoływania prezesów sądów, opiniowania kandydatów na stanowiska prezesów sądów,
- wprowadzenie jednolitych kryteriów wyłaniania kandydatów na stanowiska dyrektorów sądów i kierowników finansowych w sądach rejonowych,
- wprowadzenie kompleksowych rozwiązań odnoszących się do instytucji referendarza sądowego,
- wprowadzenie zmian w zakresie statusu i wynagrodzenia sędziów i prokuratorów,
- wprowadzenie w jednostkach prokuratury stanowisk pomocniczych asystenta prokuratora.

3. Wprowadzenie w życie przedmiotowej nowelizacji nie wpłynie na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki, sytuację i rozwój regionalny.

4. Skutki finansowe:

Wprowadzenie przedmiotowej nowelizacji generalnie spowoduje skutki finansowe w roku 2008.

Środki finansowe związane z wejściem w życie regulacji dotyczących:

1. utworzeniem stanowiska asystenta prokuratora,
2. wynagrodzeń dla prokuratorów delegowanych do Biura do Spraw Przesłępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej do czynności prokuratorskich, które wejdą w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia, znajdują zabezpieczenie w budżecie części 15 i 37 na rok 2006.

Natomiast skutki finansowe wynikające z wejścia w życie przepisów dotyczących wynagrodzenia starszych referendarzy sądowych, będą mogły powstać najwcześniej w roku 2008. Wynika to z faktu, że w projektowanej ustawie przyjęto zasadę, że na stanowisko starszego referendarza sądowego może być mianowany referendarz sądowy, który zajmował stanowisko referendarza sądowego przez co najmniej 10 lat. Ponieważ instytucja referendarza sądowego została wprowadzona dopiero od dnia 1 stycznia 1998 r. to pierwsze mianowania na stanowisko starszego referendarza będą mogły mieć miejsce dopiero w 2008 r.

Środki te będą musiały zostać zabezpieczone w budżecie państwa na rok 2008 w części „15 – Sądy powszechne” oraz w części „37 – Sprawiedliwość” oraz w latach następnych.

- 1) Wyliczenia skutków finansowych związanych ze zmianami w zakresie stanowisk i zasad wynagradzania sędziów.

1a) Poniższe zestawienie prezentuje oszacowanie całorocznych skutków finansowych wejścia w życie art. 1 pkt 25 projektu, związanych z wprowadzeniem tzw. awansu poziomego sędziów:

Do wyliczenia przyjęto następujące wielkości:

- a) sędzia sądu rejonowego – 3,3 (wielokrotność kwoty bazowej),
sędzia sądu okręgowego – 4,0 (wielokrotność kwoty bazowej),
sędzia sądu apelacyjnego – 4,8 (wielokrotność kwoty bazowej),
- b) liczba czynnych zawodowo sędziów (z 15 – letnim stażem zawodowym):
sądy rejonowe: 1306 osób (w stanie spoczynku 493 osoby),
sądy okręgowe: 517 osób (474 osoby w stanie spoczynku),
- c) kwota bazowa dla sędziów: 1 459,84 zł.

sędziowie czynni zawodowo:

I. sędziowie sądów rejonowych:

$3,3 \times 1459,84 \times 115\% \times 115\% = 6\ 371,11$ zł (dotychczasowe wynagrodzenie)

$4,0 \times 1459,84 \times 115\% = 6\ 715,26$ zł (nowe wynagrodzenie)

344,16 zł (kwota przyrostu)

$1306 \text{ osób} \times 344 \text{ zł} \times 12 \text{ miesięcy} = 5\ 391\ 168$ zł.

II. sędziowie sądów okręgowych:

$4,0 \times 1459,84 \times 115\% \times 115\% = 7\ 722,55$ zł (dotychczasowe wynagrodzenie)

$4,8 \times 1459,84 \times 115\% = 8\ 058,32$ zł (nowe wynagrodzenie)

335,76 zł (kwota przyrostu)

$517 \text{ osób} \times 336 \text{ zł} \times 12 \text{ miesięcy} = 2\ 084\ 544$ zł.

Łączne skutki finansowe wprowadzenia tzw. awansu poziomego dla sędziów czynnych zawodowo szacowane są na 7 475 712 zł.

- 1b) Skutki finansowe związane są również z art. 1 pkt 26 projektu w zakresie art. 77 § 7, który przewiduje – w razie delegowania sędziego do sądu równorzędnego lub niższego – przyznanie sędziemu dodatku funkcyjnego wizytatora sądu okręgowego w maksymalnej wysokości.

W chwili obecnej z uwagi na brak niezbędnych danych, oszacowanie ww. skutków nie jest możliwe. Jednakże należy przyjąć, że w tym zakresie zakres takich delegacji będzie zależny od posiadanych środków.

- 1c) Wejście w życie art. 1 pkt 28 projektu wprowadzającego zmiany wysokości stawek awansowych sędziów oraz 5 – letni okres, po którym następowaloby przejście sędziego do wyższej stawki awansowej spowoduje następujące skutki finansowe:

I. skutki wprowadzenia nowych wysokości wielokrotności kwot bazowych od dnia 1 stycznia 2008 r.

Kwota bazowa dla sędziów: 1459,84 zł

/W złotych/

wyszczególnienie	przewidywana liczba sędziów ogółem	dotychczasowe wielokrotności kwoty bazowej	nowe wielokrotności kwoty bazowej (120%)	różnica	przyrost kwotowy miesięcznie na 1 osobę	% stażu	kwota przyrostu w skali roku
sędziowie ogółem	8 342						<u>7 934 552</u>
z tego:							
sędziowie sądu apelacyjnego	459						
stawka podstawowa	188	4,6	4,8	0,20	292,0	20 %	790 416
I stawka awansowa	139	4,92	5,1	0,18	262,8	20 %	525 963
II stawka awansowa	132	5,29	5,5	0,21	306,6	20 %	582 721
sędziowie sądu okręgowego	2 445						
stawka podstawowa	613	3,9	4,0	0,10	146,0	15 %	1 234 937
I stawka awansowa	852	4,17	4,3	0,13	189,8	20 %	2 328 363
II stawka awansowa	980	4,48	4,6	0,12	175,2	20 %	2 472 151
sędziowie sądu rejonowego	5 438						
stawka podstawowa	1 536	3,3	3,3				
I stawka awansowa	1 653	3,53	3,6				
II stawka awansowa	2 249	3,80	3,8				

II. Skrócenie okresów uzyskania stawek awansowych z 7 do 5 lat

Kwota bazowa dla sędziów: 1459,84 zł

Liczba miesięcy: 12

	dotychczasowa struktura	nowe wielokrotności kwoty bazowej	staż pracy	dotychczasowy koszt	nowa struktura na koniec 2006 r.	nowe koszty	różnica
Sądy apelacyjne							
Stawka podstawowa	240	4,8	20 %	24 216 994	188	18 969 978	
I stawka awansowa	131	5,1	20 %	14 044 595	139	14 902 280	
II stawka awansowa	88	5,5	20 %	10 174 501	132	15 261 751	
razem	459			48 436 090	459	49 134 010	697 920
Sądy okręgowe							
Stawka podstawowa	1 017	4,0	15 %	81 953 082	613	49 397 482	
I stawka awansowa	746	4,3	20 %	67 433 396	852	77 015 085	
II stawka awansowa	682	4,6	20 %	65 949 265	980	94 765 806	
razem	2 445			215 335 743	2 445	221 178 373	5 842 630
Sądy rejonowe							
Stawka podstawowa	2 053	3,3	10 %	130 551 564	1 536	97 675 208	
I stawka awansowa	1 884	3,6	15 %	136 636 820	1 653	119 883 579	
II stawka awansowa	1 501	3,8	15 %	114 907 568	2 249	172 169 968	
razem	5 438			382 095 952	5 438	389 728 755	7 632 803
Ogółem sędziowie	8 342			645 867 785	8 342	660 041 138	14 173 353

Łączna wysokość zmian zasad wynagradzania sędziów czynnych zawodowo szacowana jest więc na 29 583 617 zł (tj. 7 475 712 zł + 7 934 552 zł + 14 173 353 zł).

1d) Pewne skutki finansowe mogą wynikać również wskutek wejścia w życie art. 1 pkt 29 w zakresie art. 105 § 2 ustawy, zgodnie z którym sędzia w stanie spoczynku wykonujący w sądzie lub Ministerstwie Sprawiedliwości funkcję wizytatora zatrudniany byłby na podstawie umowy cywilnoprawnej, za wynagrodzeniem nie wyższym niż stawka dodatku funkcyjnego dla wizytatora, w maksymalnej wysokości,

powiększona o składkę na ubezpieczenie społeczne, a w razie wykonywania tej funkcji w Ministerstwie Sprawiedliwości, wynagrodzenie to może być podwyższone o wysokość dodatku specjalnego w kwocie nieprzekraczającej 40% łącznie ww. należności. Z uwagi na brak niezbędnych danych, oszacowanie ww. skutków nie jest jednak w chwili obecnej możliwe. Jednakże to rozwiązanie będzie stosowane fakultatywnie i wyłącznie w ramach posiadanych środków finansowych.

1e) Uposażenia sędziów w stanie spoczynku:

liczba świadczeniobiorców : 1925 osób (co stanowi 23,1 % ogółu sędziów),

Skutki finansowe związane ze zmianą zasad wynagradzania dla tej grupy szacowane są na 1 374 661 zł.

2) Wyliczenia skutków finansowych związanych ze zmianami w zakresie stanowisk i zasad wynagradzania prokuratorów analogicznych do regulacji dotyczącej sędziów.

2a) szacunkowe skutki wzrostu od 2008 r. mnożników prokuratorów czynnych zawodowo w rozdziale 75505 – Jednostki powszechne prokuratury

kwota bazowa dla prokuratorów: 1459,84 zł

/w złotych/

wyszczególnienie	przew. ilość zatrud. (co 5 lat)	dotychczasowy mnożnik	nowy mnożnik	różnica	miesięczny przyrost na 1 zatrudn.	% stażu	łącznie przyrost w roku
Prokuratury apelacyjne							
stawka podstawowa	139	4,6	4,8	0,2	292,0	20	584 403
I stawka awansowa	111	4,92	5,1	0,18	262,8	20	420 013
II stawka awansowa	105	5,29	5,5	0,21	306,6	20	463 528
Prokuratury okręgowe							
stawka podstawowa	519	3,9	4	0,1	146,0	15	1 045 567
I stawka awansowa	499	4,17	4,3	0,13	189,8	15	1 306 858
II stawka awansowa	492	4,48	4,6	0,12	175,2	15	1 189 408

Prokuratury rejonowe							
stawka podstawowa	1 274	3,3	3,3	0			
I stawka awansowa	1 183	3,53	3,6				
II stawka awansowa	1 053	3,8	3,8				
Prokuratorzy ogółem:	5 375						5 009 777

2b) Szacunkowe skutki wzrostu od 2008 r. mnożników orzeczników czynnych zawodowo w rozdziale 75501 – Centralne administracyjne jednostki wymiaru sprawiedliwości i prokuratury.

Kwota bazowa dla sędziów i prokuratorów: 1459,84 zł

/w złotych/

wyszczególnienie	przewidywana ilość zatrudni. (co 5 lat)	dotychczasowy mnożnik	nowy mnożnik	różnica	miesięczny przyrost na 1 zatrudn.	% stażu	łącznie przyrost w roku
Sędziowie apelacyjni							
stawka podstawowa	1	4,6	4,8	0,2	292,0	20	4 204
I stawka awansowa	7	4,92	5,1	0,18	262,8	20	26 487
II stawka awansowa	1	5,29	5,5	0,21	306,6	20	4 415
Sędziowie okręgowi							
stawka podstawowa	11	3,9	4	0,1	146,0	15	22 160
I stawka awansowa	8	4,17	4,3	0,13	189,8	15	20 952
II stawka awansowa	11	4,48	4,6	0,12	175,2	15	26 592
Sędziowie rejonowi							
stawka podstawowa	0	3,3	3,3	0			
I stawka awansowa	1	3,53	3,6				
II stawka awansowa	6	3,8	3,8				
Sędziowie razem	46						104 811
Prokuratorzy apelacyjni							
stawka podstawowa	6	4,6	4,8	0,2	292,0	20	25 226
I stawka awansowa	12	4,92	5,1	0,18	262,8	20	45 407
II stawka awansowa	9	5,29	5,5	0,21	306,6	20	39 731
Prokuratorzy okręgowi							
stawka podstawowa	3	3,9	4	0,1	146,0	15	4 029
I stawka awansowa	2	4,17	4,3	0,13	189,8	15	2 619
II stawka awansowa	1	4,48	4,6	0,12	175,2	15	0
Prokuratorzy rejonowi							
stawka podstawowa	1	3,3	3,3	0			
I stawka awansowa	0	3,53	3,6				
II stawka awansowa	0	3,8	3,8				

Prokuratorzy razem	34						117 012
Prokuratura Krajowa							
stawka podstawowa	27	6,9	7,2	0,3	438,0	20	170 276
stawka awansowa	34	7,93	8,3	0,37	540,1	20	264 453
Prokuratorzy Prokuratury Krajowej razem	61						434 729
Orzecznicy ogółem	141						656 551

2c) Szacunkowe skutki skrócenia okresu do uzyskania wyższej stawki awansowej przez prokuratorów czynnych zawodowo od 2008 r. w rozdziale 75505 – Jednostki powszechne prokuratury

Kwota bazowa dla prokuratorów: 1459,84 zł

/w złotych/

wyszczególnienie	przew. ilość zatrud. (co 5 lat)	przew. ilość zatrud. (co 7 lat)	nowy mnożnik (20 %)	% stażu	razem rok (co 5 lat)	razem rok (co 7 lat)
Prokuratury apelacyjne						
stawka podstawowa	139	244	4,8	20	14 025 676	24 620 610
I stawka awansowa	111	111	5,1	20	11 900 382	11 900 382
II stawka awansowa	105	0	5,5	20	12 140 029	0
Prokuratury okręgowe						
stawka podstawowa	519	763	4	15	41 822 664	61 484 957
I stawka awansowa	499	499	4,3	15	43 226 826	43 226 826
II stawka awansowa	492	248	4,6	15	45 593 956	22 982 320
Prokuratury rejonowe						
stawka podstawowa	1 274	1 607	3,3	10	81 014 463	102 190 143
I stawka awansowa	1 183	1 183	3,6	15	85 796 899	85 796 899
II stawka awansowa	1 053	720	3,8	15	80 611 372	55 118 887
Prokuratorzy ogółem:	5 375	5 375			416 132 268	407 321 024
skutki ogółem						8 811 244

2d) Szacunkowe skutki skrócenia okresu do uzyskania wyższej stawki awansowej przez orzeczników czynnych zawodowo od 2008 r. w rozdziale 75501 – Centralne administracyjne jednostki wymiaru sprawiedliwości i prokuratury.

2e) Szacunkowe całoroczne skutki finansowe wejścia w życie tzw. awansu poziomego prokuratorów w 2008 r. (ze zwiększonymi mnożnikami 20%):

Do wyliczenia przyjęto następujące wielkości:

- a) prokurator prokuratury rejonowej – 3,3 (wielokrotność kwoty bazowej w stawce podstawowej),
 prokurator prokuratury okręgowej – 4,0 (wielokrotność kwoty bazowej w stawce podstawowej),
 prokurator prokuratury apelacyjnej – 4,8 (wielokrotność kwoty bazowej w stawce podstawowej),
- b) liczba czynnych zawodowo prokuratorów (z 15 – letnim stażem zawodowym):
 prokuratury rejonowe: 701 osób,
 prokuratury okręgowe: 245 osób,
- c) kwota bazowa dla prokuratorów: 1 459,84 zł,

prokuratorzy czynni zawodowo:

I. prokuratorzy prokuratur rejonowych:

$3,3 \times 1459,84 \times 115\% \times 115\% = 6\ 371$ zł (dotychczasowe wynagrodzenie)

$4,0 \times 1459,84 \times 115\% = 6\ 715$ zł (nowe wynagrodzenie)

344 zł (kwota przyrostu)

701 osób \times 344 zł \times 12 miesięcy = 2 893 728 zł

II. prokuratorzy prokuratur okręgowych:

$4,0 \times 1459,84 \times 115\% \times 115\% = 7\ 722$ zł (dotychczasowe wynagrodzenie)

$4,8 \times 1459,84 \times 115\% = 8\ 058$ zł (nowe wynagrodzenie)

336 zł (kwota przyrostu)

245 osób \times 336 zł \times 12 miesięcy = 987 840 zł

Łączne skutki finansowe wprowadzenia tzw. awansu poziomego dla prokuratorów czynnych zawodowo szacowane są na 3 881 568 zł.

1) Szacunkowe skutki wzrostu mnożników dla stanów spoczynku od 2008 r. :

Kwota bazowa dla sędziów i prokuratorów: 1459,84 zł

/w złotych/

wyszczególnienie	przewid. ilość (co 5 lat)	wzrost mnożnika	miesięczny wzrost na 1 zatrudn. ze staż.	75 % miesięcznego przyrostu	łącznie przyrost w roku
Rozdział 75505					
Prokuratury apelacyjne					
I stawka awansowa	17	0,18	315,3	236,5	48 245
II stawka awansowa	35	0,21	367,9	275,9	115 882
Prokuratury okręgowe					
I stawka awansowa	70	0,13	218,2	163,7	137 495
II stawka awansowa	181	0,12	201,5	151,1	328 175
Prokuratury rejonowe					
I stawka awansowa	19	0			
II stawka awansowa	99	0			
Prokuratorzy ogółem	421				629 797
Rozdział 75501					
Sędziowie apelacyjni					
I stawka awansowa	1	0,18	315,3	236,5	2 838
II stawka awansowa	0	0,21	367,9	275,9	0
Sędziowie okręgowi					
I stawka awansowa	2	0,13	218,2	163,7	3 928
II stawka awansowa	4	0,12	201,5	151,1	7 252
Prokuratorzy apelacyjni					
I stawka awansowa	2	0,18	315,3	236,5	5 676
II stawka awansowa	0	0,21	367,9	275,9	0
Prokuratorzy okręgowi					
I stawka awansowa	1	0,13	218,2	163,7	1 964
II stawka awansowa	3	0,12	201,5	151,1	5 439
Rozdział 75501 ogółem	13				27 098

2) Szacunkowe skutki wzrostu mnożników dla uposażeń rodzinnych od 2008 r.:

Kwota bazowa dla sędziów i prokuratorów: 1459,84 zł

/w złotych/

wyszczególnienie	przewid. ilość (co 5 lat)	wzrost mnoż nika	miesięczny wzrost na 1 zatrudn. ze staż.	75 % miesięcznego przyrostu	85 %	łącznie przyrost w roku
Rozdział 75505						
Prokuratury apelacyjne						
I stawka awansowa	0	0,18	135,3	236,5	201,0	0
II stawka awansowa	0	0,21	367,9	275,9	234,5	0
Prokuratury okręgowe						
I stawka awansowa	15	0,13	218,2	163,7	139,1	25 044
II stawka awansowa	88	0,12	201,5	151,1	128,4	135 621
Prokuratury rejonowe						
I stawka awansowa	8	0				
II stawka awansowa	58	0				
Prokuratorzy ogółem	169					160 665
Rozdział 75501						
Sędziowie apelacyjni						
I stawka awansowa	0	0,18	315,3	236,5	201,0	0
II stawka awansowa	0	0,21	367,9	275,9	234,5	0
Sędziowie okręgowi						
I stawka awansowa	0	0,13	218,2	163,7	139,1	0
II stawka awansowa	2	0,12	201,5	151,1	128,4	3 082
Prokuratorzy apelacyjni						
I stawka awansowa	0	0,18	315,3	236,5	201,0	0
II stawka awansowa	0	0,21	367,9	275,9	234,5	0
Prokuratorzy okręgowi						
I stawka awansowa	0	0,13	218,2	163,7	139,1	0
II stawka awansowa	0	0,12	201,5	151,1	128,4	0
Rozdział 75501 ogółem	2					3 082

Łączne skutki (w rozdziale 75505 i 75501) szacowane są na 19 701 733 zł (w tym tzw. awanse poziome 3 881 568 zł).

Ponadto, z uwagi na obowiązujące zapisy ustawowe, poza sądownictwem powszechnym i jednostkami powszechnymi prokuratury wystąpią następujące skutki finansowe:

1. skutki finansowe wejścia w życie przedmiotowego projektu w części 04 – „Sąd Najwyższy” szacowane są na 1 493 tys. zł;
2. szacunkowe skutki wzrostu od 2008 r. mnożników kwoty bazowej (20%) prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury pozostających w służbie wyniosą w części 29 – „Obrona narodowa” 174 288 zł w skali roku. Równocześnie szacunkowe skutki skrócenia okresu do uzyskania od 2008 r. wyższej stawki awansowej przez prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury pozostających w służbie kształtują się na poziomie 76 378 zł;
3. skutki finansowe wejścia w życie projektu w zakresie wzrostu wynagrodzeń sędziów sądów wojskowych w roku 2008 wyniosą 214 305 zł (bez waloryzacji);
4. szacunkowe skutki finansowe wejścia w życie projektu w odniesieniu do wynagrodzeń radców i starszych radców Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa wraz z pochodnymi od wynagrodzeń w części 74 – „Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa” wyniosą 388 944 zł;
5. projektowana zmiana wielokrotności kwoty bazowej spowoduje w roku 2008 w sądach administracyjnych skutki finansowe w łącznej wysokości 7 780 tys. zł;
6. skutki finansowe związane ze wzrostem wynagrodzeń prokuratorów Instytutu Pamięci Narodowej w 2008 r. w części 13 – „Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu” wyniosą 1 107 tys. zł.

5. Konsultacje

Projekt został przekazany do zaopiniowania Krajowej Radzie Sądownictwa, Sądowi Najwyższemu, Stowarzyszeniu Prokuratorów RP i Stowarzyszeniu Referendarzy Sądowych, Prezesowi NSA, Stowarzyszeniu Sędziów Polskich „Iustitia”, Prezesom Sądów Apelacyjnych oraz Prokuratorom Apelacyjnym. Uwagi i opinie zgłoszone przez wskazane podmioty zostały poddane wnikliwej analizie i częściowo wykorzystane w toku prac nad projektem. Podmioty prowadzące działalność lobbingową w procesie stanowienia prawa nie wykazały zainteresowanie pracami nad projektem ustawy.

6. Opinia o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej

Materia projektowanej nowelizacji leży poza zakresem spraw regulowanych przez prawo Unii Europejskiej.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU

Ewa Ośniecka - Tamecka

Min.EOT *2201*/2006/DP/ot

Warszawa, *18.09*. 2006 r.

**Pani
Jolanta Rusiniak
Sekretarz Rady Ministrów**

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw wyrażona na podstawie art. 2, ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Panią Ewę Ośniecką - Tamecką, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej

Szanowna Pani Minister!

W związku z przedłożonym projektem ustawy (pismo nr RM-10-134-06), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Projekt nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:
Pan Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości

BIURO
SEKRETARZA RADY MINISTRÓW

2006-09-19

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia

**w sprawie uzyskiwania i sporządzania informacji o kandydacie do objęcia stanowiska
dyrektora sądu apelacyjnego, dyrektora sądu okręgowego oraz kierownika finansowego
sądu rejonowego**

Na podstawie art. 32 § 6 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy sposób i tryb oraz zakres uzyskiwania i sporządzania informacji przez komendanta wojewódzkiego Policji zwanego dalej „komendantem”, o kandydacie do objęcia stanowiska dyrektora sądu apelacyjnego, dyrektora okręgowego oraz kierownika finansowego sądu rejonowego, zwanym dalej "kandydatem".

§ 2. Na wniosek Ministra Sprawiedliwości komendant właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydata, zarządza zebranie materiałów stanowiących podstawę do sporządzenia informacji o kandydacie.

§ 3. Podstawę do sporządzenia informacji o kandydacie stanowią materiały dotyczące kandydata:

- 1) uzyskane dotychczas przez organy Policji w ramach ich czynności służbowych;
- 2) uzyskane w drodze wywiadu środowiskowego.

§ 4. 1. Wywiad środowiskowy, o którym mowa w § 3 pkt 2, przeprowadza się w terminie określonym przez komendanta, nie dłuższym niż 14 dni od daty wpływu wniosku Ministra Sprawiedliwości. Przeprowadzenie wywiadu środowiskowego komendant zleca funkcjonariuszowi Policji, będącego oficerem w jednostce Policji właściwej ze względu na miejsce zamieszkania kandydata, zwanemu dalej „funkcjonariuszem”. Funkcjonariusza przeprowadzającego wywiad środowiskowy należy powiadomić o celu wywiadu.

2. Funkcjonariusz przeprowadzający wywiad środowiskowy, bierze pod uwagę w szczególności zachowania kandydata, jego właściwości i warunki osobiste, sytuację rodzinną, majątkową i zdrowotną, w zakresie pozwalającym na ustalenie danych, o których mowa w § 6.

3. Wywiad środowiskowy przeprowadza się miejscu pobytu i zamieszkania kandydata, w miejscach jego pracy lub nauki, w jednostce wojskowej, w której pełni lub pełnił czynną służbę wojskową, w organizacjach społecznych do których należy lub należał. Wskazane jest także zebranie informacji z jednostki policji właściwej ze względu na miejsce pobytu kandydata, a nadto we właściwych terenowych organach skarbowych, administracji rządowej i samorządu terytorialnego.

4. Funkcjonariusz przed rozpoczęciem wywiadu środowiskowego powiadamia osobę udzielającą informacji o jego celu.

5. Z przebiegu wywiadu środowiskowego sporządza się notatkę ze wskazaniem osób udzielających informacji, z podaniem ich danych obejmujących nazwisko i imię, adres zamieszkania oraz zawód i miejsce pracy lub rodzaj zajęcia.

6. Do notatki dołącza się uzyskane dokumenty.

§ 5. 1. W terminie 30 dni od dnia wpływu wniosku, o którym mowa w § 2, komendant sporządza informację o kandydacie i przedstawia Ministrowi Sprawiedliwości, załączając wszystkie zebrane materiały służące do sporządzenia informacji.

2. W przypadku potrzeby uzyskania materiałów z dwu lub więcej województw komendant zwraca się do właściwego komendanta wojewódzkiego Policji o zebranie i przekazanie materiałów o kandydacie, przesyłając kopie wniosku Ministra Sprawiedliwości. Termin przedstawienia informacji przedłuża się o 7 dni.

§ 6. 1. Informacja, o której mowa w § 5, w szczególności zawiera dane o:

- 1) zachowaniach kandydata, zwłaszcza świadczących o naruszeniu przez niego porządku prawnego;
- 2) kontaktach kandydata ze środowiskami przestępczymi lub grupami środowiskowymi patologii społecznej i o charakterze tych kontaktów;
- 3) okolicznościach dotyczących stanu zdrowia, w tym psychicznego, a w szczególności wskazujących na uzależnienie kandydata od alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- 4) sytuacji rodzinnej, majątkowej oraz warunków bytowych kandydata i jego rodziny;
- 5) przebiegu i uzyskanych ocen pracy zawodowej lub nauki kandydata.

2. Informacja może zawierać również inne spostrzeżenia, mogące mieć istotne znaczenie dla oceny nieskazitelności charakteru kandydata.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości

**Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji**

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1902 i Nr 240, poz. 1052, z 2003 r. Nr 188, poz. 1838 i Nr 228, poz. 2256 oraz z 2004 r. Nr 34, poz. 304, Nr 130, poz. 1376 i Nr 185, poz. 1907, Nr 273, poz. 2702 i poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 169, poz. 1413 o Nr178, poz. 1479.

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie delegacji zawartej w zmienionym art. 32 § 6 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.).

W projekcie rozporządzenia określony został szczegółowy sposób i tryb oraz zakres uzyskiwania i sporządzania informacji przez komendanta wojewódzkiego Policji o kandydacie na stanowiska dyrektora sądu apelacyjnego, dyrektora okręgowego oraz kierownika finansowego sądu rejonowego.

Przewiduje się, że Minister Sprawiedliwości skieruje wniosek w w/w zakresie do komendanta wojewódzkiego Policji, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania kandydata, a ten zarządzi sporządzenie wnioskowanych informacji przez podległych mu funkcjonariuszy.

Informacje o kandydacie na stanowisko dyrektora sądu apelacyjnego, dyrektora okręgowego oraz kierownika finansowego sądu rejonowego gromadzone będą także w drodze wywiadu środowiskowego.

W projekcie rozporządzenia zakreślony został termin do przeprowadzenia wywiadu środowiskowego i wynosi on 14 dni od daty wpływu wniosku Ministra Sprawiedliwości. Ponadto przeprowadzenie wywiadu komendant wojewódzki Policji zleci oficerowi jednostki Policji właściwej ze względu na miejsce zamieszkania kandydata.

Funkcjonariusz przeprowadzający wywiad, powiadomiony uprzednio o jego celu, będzie brał pod uwagę w szczególności zachowania kandydata, jego właściwości i warunki osobiste, sytuację rodzinną, majątkową i zdrowotną. Wywiad środowiskowy przeprowadzany będzie w miejscu pobytu i zamieszkania kandydata oraz instytucjach jego dotyczących (np. miejsce pracy lub nauki, jednostka wojskowa, w której pełni lub pełnił czynną służbę wojskową). Osoba prowadzona będzie poinformowana przez funkcjonariusza Policji, przed rozpoczęciem wywiadu, o celu jego przeprowadzenia.

Projekt przewiduje także sytuacje, w której zaistnieje potrzeba uzyskania niezbędnych materiałów z innego województwa.

Komendant wojewódzki Policji w zakreślonym w projekcie terminie 30 dni od daty wpływu wniosku, sporządzi informacje o kandydacie, załączając wszystkie zebrane materiały przedstawi je Ministrowi Sprawiedliwości. Powyższy termin ulegnie przedłużeniu o 7 dni w przypadku konieczności uzyskania informacji z innego województwa.

Ocena skutków regulacji

Projekt rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz sytuację i rozwój regionalny.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia wydatków i zmniejszenia dochodów dla budżetu państwa.

Materia projektowanej regulacji leży poza zakresem spraw regulowanych przez prawo Unii Europejskiej.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia

**w sprawie konkursów na stanowiska dyrektora albo kierownika finansowego
sądu**

Na podstawie art. 32a § 13 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) organizację, sposób i tryb przeprowadzenia konkursu na stanowisko dyrektora albo kierownika finansowego sądu;
- 2) skład komisji konkursowej, zwanej dalej "komisją";
- 3) kryteria oceny kwalifikacji, wiedzy, predyspozycji oraz umiejętności osoby kandydującej na stanowisko dyrektora albo kierownika finansowego sądu, zwanej dalej "kandydatem";
- 4) zakres informacji udostępnianych kandydatowi i sposób ich udostępniania.

§ 2. Prezes danego sądu w przypadku odwołania dyrektora albo kierownika finansowego sądu lub w przypadku jego śmierci niezwłocznie publikuje ogłoszenie o konkursie w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim.

§ 3. 1. Ogłoszenie o konkursie zawiera w szczególności:

- 1) określenie stanowiska, którego konkurs dotyczy;
- 2) informację o wymaganiach, które kandydat musi spełniać zgodnie z art. 32a § 1 ustawy;
- 3) wskazanie kryteriów, jakie będą brane pod uwagę przy ocenie predyspozycji oraz umiejętności kandydata;

- 4) wykaz dokumentów lub oświadczeń potwierdzających spełnianie przez kandydata wymagań, o których mowa w pkt 2;
- 5) informacje o sposobie, terminie oraz miejscu składania dokumentów i oświadczeń, o których mowa w pkt 4;
- 6) informację o terminie rozpoczęcia konkursu.

2. Termin składania dokumentów i oświadczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 4, nie może być krótszy niż 14 dni od dnia opublikowania ogłoszenia o konkursie.

§ 4. Prezes danego sądu w terminie 14 dni od dnia opublikowania listy, o której mowa w art. 32a § 5 ustawy, przekazuje komisji dokumenty złożone przez kandydatów wskazanych na tej liście.

§ 5. 1. W skład komisji przeprowadzającej konkurs na stanowisko dyrektora albo kierownika finansowego sądu:

- 1) powołanej przez prezesa sądu apelacyjnego wchodzi:
 - a) przedstawiciele prezesa danego sądu w liczbie nie przekraczającej trzech osób, w tym 1 specjalista w dziedzinie finansów publicznych ze znajomością zasad gospodarowania mieniem Skarbu Państwa i 1 psycholog,
 - b) przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości;
- 2) powołanej przez prezesa sądu okręgowego wchodzi:
 - a) przedstawiciele prezesa danego sądu w liczbie nie przekraczającej trzech osób, w tym 1 specjalista w dziedzinie finansów publicznych ze znajomością zasad gospodarowania mieniem Skarbu Państwa i 1 psycholog,
 - b) dyrektor przełożonego sądu lub jego zastępca;
- 3) powołanej przez prezesa sądu rejonowego wchodzi:
 - a) przedstawiciele prezesa danego sądu w liczbie nie przekraczającej trzech osób, w tym 1 specjalista w dziedzinie finansów publicznych ze znajomością zasad gospodarowania mieniem Skarbu Państwa i 1 psycholog,
 - b) dyrektor przełożonego sądu lub jego zastępca.

2. Członek komisji, o której mowa w ust. 1 - specjalista w dziedzinie ekonomii, prawa i finansów publicznych – powinien posiadać wykształcenie wyższe oraz:

1) co najmniej 5 letnią praktykę na stanowiskach związanych z gromadzeniem i dysponowaniem środkami publicznymi lub

2) być pracownikiem naukowym lub naukowo – dydaktycznym w dziedzinach objętych zakresem tematycznym konkursu (w szczególności z zakresu finansów publicznych, rachunkowości, podatków, ubezpieczeń społecznych).

3. Prezes danego sądu występuje do podmiotów, których przedstawiciele zgodnie z ust. 1 pkt 1 - 3 wchodzi w skład komisji, o wskazanie w wyznaczonym terminie osób, które mogą być powołane w skład komisji.

4. Członkowie komisji mogą wybrać ze swojego grona wiceprzewodniczącego komisji, który wykonuje zadania przewodniczącego komisji w razie jego nieobecności.

5. Obsługę organizacyjno - techniczną komisji konkursowej zapewnia prezes danego sądu.

§ 6. 1. Komisja obraduje na posiedzeniach. Posiedzenia odbywają się w obecności pełnego składu komisji.

2. Z posiedzenia komisji jest sporządzany protokół, który podpisują członkowie komisji obecni na posiedzeniu.

§ 7. 1. Komisja podejmuje rozstrzygnięcia w drodze głosowania, na podstawie którego następnie sporządza uchwałę zawierającą uzasadnienie.

2. Rozstrzygnięcia są podejmowane przez członków komisji zwykłą większością głosów, a w razie równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego komisji.

§ 8. 1. Obligatoryjne kryteria oceny predyspozycji oraz umiejętności kandydata stanowią:

- 1) kompetencje zawodowe;
- 2) kompetencje kierownicze;
- 3) kompetencje osobiste.

2. Zakres kryteriów oceny, o których mowa w pkt 1, jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

3. Zakres kryteriów oceny, o których mowa w pkt 3, jest określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

4. Przy wyborze kryteriów, o których mowa w pkt 3, prezes danego sądu bierze pod uwagę:

- 1) zakres wykonywanych zadań;
- 2) zakres odpowiedzialności kierowniczej;
- 3) zakres uprawnień do podejmowania decyzji;
- 4) rodzaj i zakres kontaktów niezbędnych do wykonywania zadań;
- 5) liczbę podległych pracowników oraz zakres ich samodzielności.

§ 9. Przewodniczący komisji zawiadamia na piśmie, za potwierdzeniem odbioru, członków komisji i kandydatów o terminie i miejscu przeprowadzenia konkursu - co najmniej na 7 dni przed rozpoczęciem konkursu.

§ 10. Konkurs składa się z następujących etapów:

- 1) etap pierwszy - ocena spełnienia formalnych wymogów określonych w ogłoszeniu o konkursie;
- 2) etap drugi - ocena wiedzy oraz predyspozycji i umiejętności kandydatów;
- 3) etap trzeci - rozmowa kwalifikacyjna.

§ 11. Komisja dokonuje oceny wiedzy oraz predyspozycji i umiejętności kandydatów. Ocena jest wyrażana w sposób punktowy lub opisowy.

§ 12. 1. Podczas rozmowy kwalifikacyjnej komisja w szczególności ocenia umiejętności kandydata dotyczące wykorzystania w praktyce jego wiedzy i doświadczenia zawodowego z zakresu zadań wykonywanych na stanowisku, którego konkurs dotyczy.

2. Ocenę rozmowy kwalifikacyjnej wyraża się w sposób opisowy oraz w przyjętej przez komisję skali ocen.

3. Przebieg rozmowy kwalifikacyjnej jest utrwalany za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk.

§ 13. Zawiadomienie o wyniku konkursu komisja przekazuje kandydatom na piśmie, w terminie 7 dni od dnia podjęcia uchwały o wyniku konkursu, za potwierdzeniem odbioru.

§ 14. 1. Dokumentację z przebiegu konkursu komisja przekazuje prezesowi danego sądu w terminie 7 dni od dnia podjęcia uchwały o wyniku konkursu.

2. Dokumentacja, o której mowa w ust. 1, jest przechowywana przez prezesa danego sądu przez okres 5 lat od dnia jej otrzymania.

§ 15. 1. Kandydatowi udostępnia się, w części dotyczącej jego indywidualnych wyników i ocen:

- 1) uchwały komisji wraz z ich uzasadnieniami;
- 2) protokoły posiedzeń komisji;
- 3) nagranie, o którym mowa w § 12 ust. 3.

2. Dokumentację, o której mowa w ust. 1 i 2, udostępnia się do wglądu w siedzibie danego sądu.

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości

Załączniki
do rozporządzenia
Ministra Sprawiedliwości
z dnia

Załącznik nr 1

ZAKRESY KRYTERIÓW OCENY, O KTÓRYCH MOWA W § 8 UST. 1 ROZPORZĄDZENIA

Kryterium	Zakres kryterium oceny
1. Kompetencje zawodowe i intelektualne	Zdolności i umiejętności w zakresie przeprowadzania operacji budżetowych, wyrażające się przez: <ul style="list-style-type: none">- planowanie roczne i strategiczne budżetu na poziomie dysponentów wszystkich szczebli, tj. umiejętność określania rocznych i wieloletnich kierunków działania,- wykonywanie budżetu tj. umiejętność realizacji planu finansowego na zasadach określonych w przepisach o finansach publicznych i gospodarce finansowej sądów,- myślenie twórcze, tj. umiejętność kreowania rozwiązań zmierzających do optymalnego wykorzystania sił i środków dla realizacji zadań służących sprawności wymiaru sprawiedliwości,- planowanie, realizacja i finansowanie inwestycji,- podejmowanie decyzji, tj. umiejętność dokonywania wyboru rozwiązania i podjęcie zobowiązującego do działania postanowienia.
2. Kompetencje kierownicze	Zdolności i umiejętności warunkujące uzyskiwanie sprawnego i efektywnego działania kierowanej jednostki, wyrażające się przez: <ul style="list-style-type: none">- przywództwo, tj. umiejętność przekazywania własnej wizji, tak aby uzyskać skuteczne wsparcie dla jej realizacji,- planowanie i organizację, tj. określanie celów, ustalanie priorytetów działania i dobór optymalnych środków i metod ich realizacji,- zarządzanie zasobami, tj. odpowiednie do potrzeb rozmieszczenie i wykorzystywanie środków finansowych i potencjału ludzkiego.
3. Kompetencje społeczne	Predyspozycje i umiejętności związane z procesem efektywnego komunikowania się i wzajemnego oddziaływania, wyrażające się przez: <ul style="list-style-type: none">- skuteczną komunikację, tj. umiejętność porozumiewania się w formie ustnej i pisemnej,- umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych, tj. umiejętność rozpoznania sytuacji, oceny ryzyka i podjęcia działań, w złożonych lub obarczonych pewnym

	<p>ryzykiem okolicznościach,</p> <ul style="list-style-type: none"> - asertywność, tj. umiejętność wyrażania własnych opinii bez naruszania praw innych.
4. Kompetencje osobiste	<p>Predyspozycje, postawy i wartości warunkujące sposób reagowania na sytuacje i otoczenie, wyrażające się przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wytrwałość, tj. konsekwentne dążenie do realizacji wyznaczonych celów, - odporność na stres, tj. sposób reagowania w sytuacji presji lub zagrożenia, - otwartość, tj. pozytywny stosunek do zmian, nowych sytuacji i rozwiązań, gotowość do ich wprowadzania, - motywację do działania, tj. stosunek do obowiązków służbowych wynikający z przyjętej hierarchii potrzeb i wartości.

**ZAKRESY KRYTERIÓW OCENY, O KTÓRYCH MOWA W § 8 UST. 3
ROZPORZĄDZENIA**

Kryterium	Zakres kryterium oceny
1. Umiejętność wystąpień publicznych	Poprawne, zrozumiałe i budzące zainteresowanie prezentowanie zagadnień i problemów, wyrażające się w formie: <ul style="list-style-type: none"> - wystąpienia przed audytorium.
2. Umiejętność prowadzenia negocjacji	Wypracowywanie stanowiska akceptowanego przez zainteresowanych, dzięki: <ul style="list-style-type: none"> - otwartemu prezentowaniu swojego stanowiska, - dążeniu do zrozumienia stanowiska lub opinii innych osób, - stymulowaniu otwartych dyskusji na temat kwestii spornych, - szukaniu kompromisowych rozwiązań.

¹⁾ Zmiany niniejszej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1802 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 188, poz. 1838 i Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 34, poz. 304, Nr 130, poz. 1376, Nr 185, poz. 1907 i Nr 273, poz. 2702 i 2703 oraz z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 131, poz. 1102, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1410, 1413 i 1417 i Nr 178, poz. 1479.

UZASADNIENIE

Konieczność wydania rozporządzenia w sprawie konkursów na stanowiska dyrektora albo kierownika finansowego sądu wynika z postanowień delegacji zawartej w art. 32a § 13 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Prezes danego sądu w przypadku opróżnienia stanowiska dyrektora lub kierownika finansowego w danym sądzie (z powodu odwołania lub w przypadku śmierci) jest zobowiązany do niezwłocznego opublikowania ogłoszenia o konkursie w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim.

W ogłoszeniu o konkursie winno znaleźć się przede wszystkim:

- 1) określenie stanowiska, którego konkurs dotyczy,
- 2) informację o wymaganiach, które kandydat musi spełniać zgodnie z art. 32a § 1 ustawy,
- 3) wskazanie kryteriów, jakie będą brane pod uwagę przy ocenie predyspozycji oraz umiejętności kandydata,
- 4) wykaz dokumentów lub oświadczeń potwierdzających spełnianie przez kandydata wymagań, o których mowa w pkt 2,
- 5) informacje o sposobie, terminie oraz miejscu składania dokumentów i oświadczeń, o których mowa w pkt 4,
- 6) informację o terminie rozpoczęcia konkursu.

Według projektu termin składania wymaganych dokumentów i oświadczeń nie może być krótszy niż 14 dni od dnia opublikowania ogłoszenia o konkursie.

Po upływie 14 dni od dnia opublikowania w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim listy kandydatów, którzy spełniają wymagania formalne określone w ogłoszeniu prezes danego sądu przekazuje komisji konkursowej dokumenty złożone przez kandydatów wskazanych na tej liście.

W skład komisji przeprowadzającej konkurs na stanowisko dyrektora albo kierownika finansowego sądu wchodzi:

- 1) w przypadku komisji powołanej przez prezesa sądu apelacyjnego - przedstawiciele prezesa danego sądu w liczbie nie przekraczającej trzech osób, w tym 1 specjalista w

dziedzinie finansów publicznych ze znajomością zasad gospodarowania mieniem Skarbu Państwa, 1 psycholog oraz przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości,

2) w przypadku komisji powołanej przez prezesa sądu okręgowego - przedstawiciele prezesa danego sądu w liczbie nie przekraczającej trzech osób, w tym 1 specjalista w dziedzinie finansów publicznych ze znajomością zasad gospodarowania mieniem Skarbu Państwa, 1 psycholog oraz dyrektor przełożonego sądu lub jego zastępca,

3) w przypadku komisji powołanej przez prezesa sądu rejonowego - przedstawiciele prezesa danego sądu w liczbie nie przekraczającej trzech osób, w tym 1 specjalista w dziedzinie finansów publicznych ze znajomością zasad gospodarowania mieniem Skarbu Państwa, 1 psycholog oraz dyrektor przełożonego sądu lub jego zastępca.

Członkowie komisji mogą wybrać ze swojego grona wiceprzewodniczącego komisji, który wykonuje zadania przewodniczącego komisji w razie jego nieobecności, zaś obsługę organizacyjno - techniczną komisji konkursowej zapewnia prezes danego sądu.

Zgodnie z założeniami komisja obraduje na posiedzeniach, które odbywają się w obecności pełnego składu komisji. Z posiedzenia komisji jest sporządzany protokół, który podpisują członkowie komisji obecni na posiedzeniu. Komisja podejmuje rozstrzygnięcia w drodze głosowania, na podstawie którego następnie sporządza uchwałę zawierającą uzasadnienie, rozstrzygnięcia są podejmowane przez członków komisji zwykłą większością głosów, a w razie równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego komisji.

Przewodniczący komisji co najmniej na 7 dni przed rozpoczęciem konkursu zawiadamia na piśmie, za potwierdzeniem odbioru, członków komisji i kandydatów o terminie i miejscu przeprowadzenia konkursu.

Konkurs na stanowisko dyrektora sądu lub kierownika finansowego sądu składa się z 3 etapów: po pierwsze dokonywana jest ocena spełnienia formalnych wymogów określonych w ogłoszeniu o konkursie, następnie oceniana jest wiedza oraz predyspozycje i umiejętności kandydatów, po czym następuje rozmowa kwalifikacyjna.

Komisja dokonuje oceny wiedzy oraz predyspozycji i umiejętności kandydatów. Obligatoryjnymi kryteriami oceny predyspozycji oraz umiejętności kandydata są

kompetencje zawodowe, kierownicze i osobiste. Zakresy kryteriów oceny kompetencji zawodowych i osobistych określone zostały w załącznikach do rozporządzenia.

Ponadto przy wyborze kryteriów osobistych prezes danego sądu bierze pod uwagę zakres wykonywanych zadań, zakres odpowiedzialności kierowniczej, zakres uprawnień do podejmowania decyzji, rodzaj i zakres kontaktów niezbędnych do wykonywania zadań oraz liczbę podległych pracowników i zakres ich samodzielności.

Podczas rozmowy kwalifikacyjnej komisja w szczególności ocenia umiejętności kandydata dotyczące wykorzystania w praktyce jego wiedzy i doświadczenia zawodowego z zakresu zadań wykonywanych na stanowisku, którego konkurs dotyczy. Ocenę rozmowy kwalifikacyjnej wyraża się w sposób opisowy oraz w przyjętej przez komisję skali ocen, zaś przebieg rozmowy kwalifikacyjnej jest utrwalany za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk.

Zawiadomienie o wyniku konkursu komisja przekazuje kandydatom na piśmie, w terminie 7 dni od dnia podjęcia uchwały o wyniku konkursu, za potwierdzeniem odbioru.

Dokumentacja z przebiegu konkursu jest przekazywana prezesowi danego sądu w terminie 7 dni od dnia podjęcia uchwały o wyniku konkursu i przechowywana jest przez prezesa danego sądu przez okres 5 lat od dnia jej otrzymania.

Rozporządzenie określa również zakres informacji udostępnianych kandydatowi oraz sposób ich udostępniania - kandydatowi udostępnia się, w części dotyczącej jego indywidualnych wyników i ocen uchwały komisji wraz z ich uzasadnieniami, protokoły posiedzeń komisji oraz nagrania z przebiegu rozmowy kwalifikacyjnej.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia

**w sprawie uzyskiwania i sporządzania informacji o kandydacie do objęcia
stanowiska sędziowskiego**

Na podstawie art. 58 § 7 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy sposób i tryb oraz zakres uzyskiwania i sporządzania informacji przez komendanta wojewódzkiego Policji, zwanego dalej „komendantem”, o kandydacie do objęcia stanowiska sędziowskiego w sądzie powszechnym, zwanym dalej „kandydatem”.

§ 2. Na wniosek Ministra Sprawiedliwości komendant właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydata, zarządza zebranie materiałów stanowiących podstawę do sporządzenia informacji o kandydacie.

§ 3. Podstawę do sporządzenia informacji o kandydacie stanowią materiały dotyczące kandydata:

- 1) uzyskane dotychczas przez organy Policji w ramach ich czynności służbowych;
- 2) uzyskane w drodze wywiadu środowiskowego.

§ 4. 1. Wywiad środowiskowy, o którym mowa w § 3 pkt 2 przeprowadza się w terminie określonym przez komendanta nie dłuższym niż 14 dni od daty wpływu wniosku Ministra Sprawiedliwości. Przeprowadzenie wywiadu środowiskowego komendant zleca funkcjonariuszowi Policji, będącemu oficerem w jednostce Policji właściwej ze względu na miejsce zamieszkania kandydata, zwanemu dalej „funkcjonariuszem”. Funkcjonariusza przeprowadzającego wywiad środowiskowy należy powiadomić o celu wywiadu.

2. Funkcjonariusz przeprowadzający wywiad środowiskowy bierze pod uwagę w szczególności zachowania kandydata, jego właściwości i warunki osobiste, sytuację rodzinną, majątkową i zdrowotną, w zakresie pozwalającym na ustalenie danych, o których mowa w § 6.

3. Wywiad środowiskowy przeprowadza się w miejscu pobytu i zamieszkania kandydata, w miejscach jego pracy lub nauki, w jednostce wojskowej, w której pełni lub pełnił czynną służbę wojskową, w organizacjach społecznych, do których należy lub należał. Wskazane jest także zebranie informacji z jednostki Policji właściwej ze względu na miejsce pobytu kandydata, a nadto we właściwych terenowych organach skarbowych, administracji rządowej i samorządu terytorialnego.

4. Funkcjonariusz przed rozpoczęciem wywiadu środowiskowego powiadamia osobę udzielającą informacji o jego celu.

5. Z przebiegu wywiadu środowiskowego sporządza się notatkę ze wskazaniem osób udzielających informacji, z podaniem ich danych obejmujących nazwisko i imię, adres zamieszkania oraz zawód i miejsce pracy lub rodzaj zajęcia.

6. Do notatki załącza się uzyskane dokumenty.

§ 5. 1. W terminie 30 dni od dnia wpływu wniosku, o którym mowa w § 2, komendant sporządza informacje o kandydacie i przedstawia Ministrowi Sprawiedliwości, załączając wszystkie zebrane materiały służące do sporządzenia informacji.

2. W przypadku potrzeby uzyskania materiałów z innego województwa komendant zwraca się do właściwego komendanta wojewódzkiego Policji o zebranie i przekazanie materiałów o kandydacie, przesyłając kopię wniosku Ministra Sprawiedliwości. Termin przedstawienia informacji przedłuża się o 7 dni.

§ 6.1. Informacja, o której mowa w § 5 w szczególności zawiera dane o:

- 1) zachowaniach kandydata, zwłaszcza świadczących o naruszeniu przez niego porządku prawnego;
- 2) kontaktach kandydata ze środowiskami przestępczymi lub grupami środowiskowymi patologii społecznej i o charakterze tych kontaktów;

- 3) okolicznościach dotyczących stanu zdrowia, w tym psychicznego, a w szczególności wskazujących na uzależnienie kandydata od alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- 4) sytuacji rodzinnej, majątkowej oraz warunków bytowych kandydata i jego rodziny;
- 5) przebiegu i uzyskanych ocen pracy zawodowej lub nauki kandydata.

2. Informacja może zawierać również inne spostrzeżenia, mogące mieć istotne znaczenie dla oceny osoby kandydata.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia²⁾.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1902 i Nr 240, poz. 1052, z 2003 r. Nr 188, poz. 1838 i Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 34, poz. 304, Nr 130, poz. 1376, Nr 185, poz. 1907, Nr 273, poz. 2702 i poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 169, poz. 1413 i Nr 178, poz. 1479.

²⁾ Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia traci moc rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 grudnia 2004 r. w sprawie uzyskiwania i sporządzania informacji o kandydacie do objęcia stanowiska sędziowskiego (Dz. U. Nr 269, poz. 2678).

Uzasadnienie

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 58 § 7 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz.1070, z późn. zm.).

W projekcie określony został szczegółowy sposób i tryb oraz zakres uzyskiwania i sporządzania informacji przez komendanta wojewódzkiego Policji o kandydacie na stanowisko sędziego.

Przewiduje się, że Minister Sprawiedliwości skieruje wniosek w w/w zakresie do komendanta wojewódzkiego Policji a ten zarządzi sporządzenie wnioskowanych informacji przez podległych mu funkcjonariuszy.

Informacje o kandydacie na stanowisko sędziego gromadzone będą także w drodze wywiadu środowiskowego.

W projekcie rozporządzenia zakreślony został termin do przeprowadzenia przedmiotowego wywiadu i wynosi on 14 dni od daty wpływu wniosku Ministra Sprawiedliwości. Przewidziano nadto, że przeprowadzenie wywiadu komendant wojewódzki zleci oficerowi jednostki Policji właściwej ze względu na miejsce zamieszkania kandydata.

Funkcjonariusz przeprowadzający wywiad, powiadomiony uprzednio o jego celu, będzie brał pod uwagę w szczególności zachowania kandydata, jego właściwości i warunki osobiste, sytuację rodzinną, majątkową i zdrowotną. Wywiad środowiskowy przeprowadzany będzie w miejscu pobytu i zamieszkania kandydata oraz w instytucjach jego dotyczących (np. miejsce pracy lub nauki, jednostka wojskowa). Osoba sprawdzana będzie poinformowana przez funkcjonariusza Policji, przed rozpoczęciem wywiadu, o celu jego przeprowadzenia.

Projekt przewiduje także sytuację, w której zaistnieje potrzeba uzyskania niezbędnych materiałów z innego województwa.

Komendant wojewódzki Policji w zakreślonym w projekcie terminie 30 dni od daty wpływu wniosku, sporządzi informację o kandydacie, załączając wszystkie zebrane materiały i przedstawi je Ministrowi Sprawiedliwości. Powyższy termin

uleganie przedłużeniu o 7 dni w przypadku konieczności uzyskania informacji z innego województwa.

Ocena skutków regulacji

Projekt rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz sytuację i rozwój regionalny.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie skutkowało zwiększenia wydatków z budżetu państwa.

Materia projektowanej nowelizacji leży poza zakresem spraw regulowanych przez prawo Unii Europejskiej.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia

**w sprawie sposobu i trybu uzyskiwania oraz zakresu informacji o kandydacie na
stanowisko asesora sądowego**

Na podstawie art. 134 § 4b ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposób i tryb oraz zakres uzyskiwania informacji przez komendanta wojewódzkiego Policji, zwanego dalej "komendantem", o kandydacie na stanowisko asesora sądowego, zwanym dalej "kandydatem".

§ 2. Na wniosek Ministra Sprawiedliwości komendant właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydata, zarządza zebranie materiałów stanowiących podstawę do sporządzenia informacji o kandydacie.

§ 3. 1. Podstawę do sporządzenia informacji o kandydacie stanowią materiały dotyczące kandydata uzyskane w drodze wywiadu środowiskowego.

2. Wzór kwestionariusza wywiadu środowiskowego określa załącznik do rozporządzenia.

§ 4. 1. Wywiad środowiskowy, o którym mowa w § 3, przeprowadza się w terminie określonym przez komendanta, nie dłuższym niż 14 dni od daty wpływu wniosku Ministra Sprawiedliwości. Funkcjonariusza Policji przeprowadzającego wywiad środowiskowy, zwanego dalej „funkcjonariuszem”, należy powiadomić o celu wywiadu.

2. Funkcjonariusz bierze pod uwagę w szczególności zachowania kandydata, jego właściwości i warunki osobiste, sytuację rodzinną, majątkową i zdrowotną, w zakresie pozwalającym na ustalenie danych, o których mowa w § 7.

3. Wywiad środowiskowy przeprowadza się w miejscu pobytu i zamieszkania kandydata, w miejscach jego pracy lub nauki, w jednostce wojskowej, w której pełni lub pełnił czynną służbę

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1802 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 188, poz. 1838 i Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 34, poz. 304, Nr 130, poz. 1376, Nr 185, poz. 1907 i Nr 273, poz. 2702 i 2703 oraz z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 131, poz. 1102, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1410, 1413 i 1417, Nr 178, poz. 1479 i Nr 249, poz. 2104.

wojskową, w organizacjach społecznych, do których należy lub należał. Wskazane jest także zebranie informacji we właściwych terenowych organach skarbowych, administracji rządowej i samorządu terytorialnego.

4. Funkcjonariusz przed rozpoczęciem wywiadu środowiskowego powiadamia osobę udzielającą informacji o jego celu.

5. Z przebiegu wywiadu środowiskowego sporządza się notatkę ze wskazaniem osób udzielających informacji, z podaniem ich danych obejmujących nazwisko i imię, adres zamieszkania oraz zawód i miejsce pracy lub rodzaj zajęcia.

6. Do notatki załącza się uzyskane dokumenty.

§ 5. W przypadku potrzeby uzyskania materiałów z innego województwa komendant zwraca się do właściwego komendanta wojewódzkiego Policji o zebranie i przekazanie materiałów o kandydacie, przesyłając kopię wniosku Ministra Sprawiedliwości.

§ 6. W terminie 30 dni od dnia wpływu wniosku, o którym mowa w § 2, komendant sporządza informację o kandydacie i przedstawia Ministrowi Sprawiedliwości, załączając wszystkie zebrane materiały służące do sporządzenia informacji. W przypadku, o którym mowa w § 5, termin przedstawienia informacji przedłuża się o 7 dni.

§ 7. 1. Informacja, o której mowa w § 6, w szczególności zawiera dane o:

- 1) zachowaniach kandydata, zwłaszcza świadczących o naruszeniu przez niego porządku prawnego;
- 2) kontaktach kandydata ze środowiskami przestępczymi lub grupami środowiskowymi patologii społecznej i o charakterze tych kontaktów;
- 3) okolicznościach dotyczących stanu zdrowia, w tym psychicznego, a w szczególności wskazujących na uzależnienie kandydata od alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- 4) sytuacji rodzinnej i majątkowej oraz warunków bytowych kandydata i jego rodziny;
- 5) przebiegu i uzyskanej oceny pracy zawodowej lub nauki kandydata.

2. Informacja może zawierać również inne spostrzeżenia, mogące mieć istotne znaczenie dla oceny osoby kandydata.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie

Minister Sprawiedliwości

**Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji**

WZÓR KWESTIONARIUSZA WYWIADU ŚRODOWISKOWEGO

Oznaczenie podmiotu, któremu zlecono przeprowadzenie wywiadu

Imię i nazwisko osoby przeprowadzającej wywiad

Sygnatura akt sprawy, w której zarządzono przeprowadzenie wywiadu, oraz data i miejsce przeprowadzenia wywiadu

I. Dane osobowe osoby sprawdzanej:

1. Imię i nazwisko

2. Imiona rodziców

3. Data i miejsce urodzenia

4. Stan cywilny

5. Wykształcenie

6. Zawód (wyuczony, wykonywany)

II. Charakterystyka zachowań osoby sprawdzanej, zwłaszcza świadczących o naruszeniu przez nią porządku prawnego

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

III. Informacja na temat kontaktów osoby sprawdzanej ze środowiskami przestępczymi lub grupami środowiskowymi patologii społecznej oraz charakteru tych kontaktów

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

IV. Charakterystyka stanu zdrowia osoby sprawdzanej, w tym zdrowia psychicznego, a w szczególności przedstawienie okoliczności wskazujących na uzależnienie od alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

V. Charakterystyka sytuacji rodzinnej i majątkowej osoby sprawdzanej, z uwzględnieniem warunków bytowych osoby sprawdzanej i jej rodziny

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

VI. Informacja o przebiegu i uzyskanej oceny pracy zawodowej lub nauki osoby sprawdzanej

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

VII. Własne spostrzeżenia osoby sporządzającej wywiad

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
(podpis osoby sporządzającej wywiad)

Uzasadnienie

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 134 § 4b ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz.1070, z późn. zm.).

W projekcie określony został sposób i tryb oraz zakres uzyskiwania informacji przez organy Policji o kandydacie na stanowisko asesora sądowego.

Przewiduje się, że Minister Sprawiedliwości skieruje wniosek w w/w zakresie do komendanta wojewódzkiego Policji, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania kandydata. Komendant zaś zarządzi sporządzenie wnioskowanych informacji podległym jednostkom.

Informacje o kandydacie na stanowisko asesora sądowego gromadzone będą w drodze wywiadu środowiskowego. Wzór kwestionariusza tego wywiadu stanowi załącznik do rozporządzenia.

W projekcie rozporządzenia zakreślony został termin do przeprowadzenia przedmiotowego wywiadu i wynosi on 14 dni od daty wpływu wniosku Ministra Sprawiedliwości. Funkcjonariusz przeprowadzający wywiad, powiadomiony uprzednio o jego celu, będzie brał pod uwagę w szczególności zachowania kandydata, jego właściwości i warunki osobiste, sytuację rodzinną, majątkową i zdrowotną. Wywiad środowiskowy przeprowadzany będzie w miejscu pobytu i zamieszkania kandydata oraz w instytucjach jego dotyczących (np. miejsce pracy lub nauki, jednostka wojskowa). Osoba sprawdzana będzie poinformowana przez funkcjonariusza Policji, przed rozpoczęciem wywiadu, o celu jego przeprowadzenia.

Projekt przewiduje także sytuację, w której zaistnieje potrzeba uzyskania niezbędnych materiałów z innego województwa. Wówczas wspomniany wcześniej komendant zwróci się do właściwego komendanta wojewódzkiego Policji o zebranie i przekazanie przedmiotowych materiałów.

Komendant wojewódzki Policji w zakreślonym w projekcie terminie 30 dni od daty wpływu wniosku, sporządzi informację o kandydacie, załączając wszystkie zebrane materiały i przedstawi Ministrowi Sprawiedliwości. Powyższy termin ulegnie przedłużeniu o 7 dni w przypadku konieczności uzyskania informacji z innego województwa.

Projekt przewiduje, że informacja sporządzana przez komendanta wojewódzkiego Policji będzie zawierała następujące dane:

- 1) informację o zachowaniach kandydata, zwłaszcza świadczących o naruszeniu przez niego porządku prawnego;
- 2) informację o kontaktach kandydata ze środowiskami przestępczymi lub grupami środowiskowymi patologii społecznej i o charakterze tych kontaktów;

- 3) informację o okolicznościach dotyczących stanu zdrowia, w tym psychicznego, a w szczególności wskazujących na uzależnienie kandydata od alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- 4) charakterystykę sytuacji rodzinnej i majątkowej oraz warunków bytowych kandydata i jego rodziny;
- 5) informację o przebiegu i uzyskanej oceny pracy zawodowej lub nauki kandydata,
- 6) własne spostrzeżenia funkcjonariusza przeprowadzającego wywiad, mogące mieć istotne znaczenie dla oceny osoby kandydata.

Powyższe punkty znalazły się w projektowanym wzorze kwestionariusza wywiadu środowiskowego.

Ocena skutków regulacji

Projekt rozporządzenia nie wywoła negatywnych skutków społecznych, w szczególności mających wpływ na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz sytuację i rozwój regionalny.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie skutkowało zwiększenia wydatków z budżetu państwa.

Materia projektowanej nowelizacji leży poza zakresem spraw regulowanych przez prawo Unii Europejskiej.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia

**w sprawie sposobu i trybu uzyskiwania oraz zakresu informacji o kandydacie na
stanowisko aplikanta sądowego**

Na podstawie art. 142 § 6 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposób i tryb oraz zakres uzyskiwania informacji przez komendanta wojewódzkiego Policji, zwanego dalej "komendantem", o kandydacie na stanowisko aplikanta sądowego, zwanym dalej "kandydatem".

§ 2. Na wniosek prezesa sądu apelacyjnego, zwanego dalej „prezesem sądu”, komendant właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydata zarządza zebranie materiałów stanowiących podstawę do sporządzenia informacji o kandydacie.

§ 3. 1. Podstawę do sporządzenia informacji o kandydacie stanowią materiały dotyczące kandydata uzyskane w drodze wywiadu środowiskowego.

2. Wzór kwestionariusza wywiadu środowiskowego określa załącznik do rozporządzenia.

§ 4. 1. Wywiad środowiskowy, o którym mowa w § 3, przeprowadza się w terminie określonym przez komendanta, nie dłuższym niż 14 dni od daty wpływu wniosku prezesa sądu. Funkcjonariusza Policji przeprowadzającego wywiad środowiskowy, zwanego dalej „funkcjonariuszem”, należy powiadomić o celu wywiadu.

2. Funkcjonariusz bierze pod uwagę w szczególności zachowania kandydata, jego właściwości i warunki osobiste, sytuację rodzinną, majątkową i zdrowotną, w zakresie pozwalającym na ustalenie danych, o których mowa w § 7.

3. Wywiad środowiskowy przeprowadza się w miejscu pobytu i zamieszkania kandydata, w miejscach jego pracy lub nauki, w jednostce wojskowej, w której pełni lub pełnił czynną służbę

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1802 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 188, poz. 1838 i Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 34, poz. 304, Nr 130, poz. 1376, Nr 185, poz. 1907 i Nr 273, poz. 2702 i 2703 oraz z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 131, poz. 1102, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1410, 1413 i 1417, Nr 178, poz. 1479 i Nr 249, poz. 2104.

wojskową, w organizacjach społecznych, do których należy lub należał. Wskazane jest także zebranie informacji we właściwych terenowych organach skarbowych, administracji rządowej i samorządu terytorialnego.

4. Funkcjonariusz przed jego rozpoczęciem wywiadu środowiskowego powiadamia osobę udzielającą informacji o jego celu.

5. Z przebiegu wywiadu środowiskowego sporządza się notatkę ze wskazaniem osób udzielających informacji, z podaniem ich danych obejmujących nazwisko i imię, adres zamieszkania oraz zawód i miejsce pracy lub rodzaj zajęcia.

6. Do notatki załącza się uzyskane dokumenty.

§ 5. W przypadku potrzeby uzyskania materiałów z innego województwa komendant zwraca się do właściwego komendanta wojewódzkiego Policji o zebranie i przekazanie materiałów o kandydacie, przesyłając kopię wniosku prezesa sądu.

§ 6. W terminie 30 dni od dnia wpływu wniosku, o którym mowa w § 2, komendant sporządza informację o kandydacie i przedstawia prezesowi sądu, załączając wszystkie zebrane materiały służące do sporządzenia informacji. W przypadku, o którym mowa w § 5, termin przedstawienia informacji przedłuża się o 7 dni.

§ 7. 1. Informacja, o której mowa w § 6, w szczególności zawiera dane o:

- 1) zachowaniach kandydata, zwłaszcza świadczących o naruszeniu przez niego porządku prawnego;
- 2) kontaktach kandydata ze środowiskami przestępczymi lub grupami środowiskowymi patologii społecznej i o charakterze tych kontaktów;
- 3) okolicznościach dotyczących stanu zdrowia, w tym psychicznego, a w szczególności wskazujących na uzależnienie kandydata od alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- 4) sytuacji rodzinnej i majątkowej oraz warunków bytowych kandydata i jego rodziny;
- 5) przebiegu i uzyskanej oceny pracy zawodowej lub nauki kandydata.

2. Informacja może zawierać również inne spostrzeżenia, mogące mieć istotne znaczenie dla oceny osoby kandydata.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie

Minister Sprawiedliwości

**Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji**

WZÓR KWESTIONARIUSZA WYWIADU ŚRODOWISKOWEGO

Oznaczenie podmiotu, któremu zlecono przeprowadzenie wywiadu

.....

Imię i nazwisko osoby przeprowadzającej wywiad

Sygnatura akt sprawy, w której zarządzono przeprowadzenie wywiadu, oraz data i miejsce przeprowadzenia wywiadu

I. Dane osobowe osoby sprawdzanej:

1. Imię i nazwisko

2. Imiona rodziców

3. Data i miejsce urodzenia

4. Stan cywilny

5. Wykształcenie

6. Zawód (wyuczony, wykonywany)

II. Charakterystyka zachowań osoby sprawdzanej, zwłaszcza świadczących o naruszeniu przez nią porządku prawnego

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

III. Informacja na temat kontaktów osoby sprawdzanej ze środowiskami przestępczymi lub grupami środowiskowymi patologii społecznej oraz charakteru tych kontaktów

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

IV. Charakterystyka stanu zdrowia osoby sprawdzanej, w tym zdrowia psychicznego, a w szczególności przedstawienie okoliczności wskazujących na uzależnienie od alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

V. Charakterystyka sytuacji rodzinnej i majątkowej osoby sprawdzanej, z uwzględnieniem warunków bytowych osoby sprawdzanej i jej rodziny

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

VI. Informacja o przebiegu i uzyskanej oceny pracy zawodowej lub nauki osoby sprawdzanej

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

VII. Własne spostrzeżenia osoby sporządzającej wywiad

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
(podpis osoby sporządzającej wywiad)

Uzasadnienie

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 142 § 6 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz.1070, z późn. zm.).

W projekcie określony został sposób i tryb oraz zakres uzyskiwania informacji przez organy Policji o kandydacie na stanowisko aplikanta sądowego.

Przewiduje się, że prezes sądu apelacyjnego skieruje wniosek w w/w zakresie do komendanta wojewódzkiego Policji, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania kandydata. Komendant zaś zarządzi sporządzenie wnioskowanych informacji podległym jednostkom.

Informacje o kandydacie na stanowisko aplikanta sądowego gromadzone będą w drodze wywiadu środowiskowego. Wzór kwestionariusza tego wywiadu stanowi załącznik do rozporządzenia.

W projekcie rozporządzenia zakreślony został termin do przeprowadzenia przedmiotowego wywiadu i wynosi on 14 dni od daty wpływu wniosku prezesa sądu. Funkcjonariusz przeprowadzający wywiad, powiadomiony uprzednio o jego celu, będzie brał pod uwagę w szczególności zachowania kandydata, jego właściwości i warunki osobiste, sytuację rodzinną, majątkową i zdrowotną. Wywiad środowiskowy przeprowadzany będzie w miejscu pobytu i zamieszkania kandydata oraz w instytucjach jego dotyczących (np. miejsce pracy lub nauki, jednostka wojskowa). Osoba sprawdzana będzie poinformowana przez funkcjonariusza Policji, przed rozpoczęciem wywiadu, o celu jego przeprowadzenia.

Projekt przewiduje także sytuację, w której zaistnieje potrzeba uzyskania niezbędnych materiałów z innego województwa. Wówczas wspomniany wcześniej komendant zwróci się do właściwego komendanta wojewódzkiego Policji o zebranie i przekazanie przedmiotowych materiałów.

Komendant wojewódzki Policji w zakreślonym w projekcie terminie 30 dni od daty wpływu wniosku, sporządzi informację o kandydacie, załączając wszystkie zebrane materiały i przedstawi prezesowi sądu. Powyższy termin ulegnie przedłużeniu o 7 dni w przypadku konieczności uzyskania informacji z innego województwa.

Projekt przewiduje, że informacja sporządzana przez komendanta wojewódzkiego Policji będzie zawierała następujące dane:

- 1) informację o zachowaniach kandydata, zwłaszcza świadczących o naruszeniu przez niego porządku prawnego;
- 2) informację o kontaktach kandydata ze środowiskami przestępczymi lub grupami środowiskowymi patologii społecznej i o charakterze tych kontaktów;

- 3) informację o okolicznościach dotyczących stanu zdrowia, w tym psychicznego, a w szczególności wskazujących na uzależnienie kandydata od alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- 4) charakterystykę sytuacji rodzinnej i majątkowej oraz warunków bytowych kandydata i jego rodziny;
- 5) informację o przebiegu i uzyskanej oceny pracy zawodowej lub nauki kandydata,
- 6) własne spostrzeżenia funkcjonariusza przeprowadzającego wywiad, mogące mieć istotne znaczenie dla oceny osoby kandydata.

Powyższe punkty znalazły się w projektowanym wzorze kwestionariusza wywiadu środowiskowego.

Ocena skutków regulacji

Projekt rozporządzenia nie wywoła negatywnych skutków społecznych, w szczególności mających wpływ na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz sytuację i rozwój regionalny.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie skutkowało zwiększenia wydatków z budżetu państwa.

Materia projektowanej nowelizacji leży poza zakresem spraw regulowanych przez prawo Unii Europejskiej.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia

w sprawie sposobu i trybu uzyskiwania oraz zakresu informacji o kandydacie na aplikanta referendarskiego i referendarza sadowego

Na podstawie art. 153 § 2a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposób i tryb oraz zakres uzyskiwania informacji przez komendanta wojewódzkiego Policji, zwanego dalej "komendantem", o kandydacie na:

- 1) aplikanta referendarskiego;
- 2) referendarza sadowego, po odbyciu aplikacji prokuratorskiej, notarialnej, adwokackiej lub radcowskiej i złożeniu odpowiedniego egzaminu, a także, jeżeli od daty złożenia egzaminu referendarskiego albo odbycia aplikacji sadowej i złożenia egzaminu sędziowskiego, minął rok zwany dalej "kandydatem".

§ 2. Na wniosek prezesa sądu komendant właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydata, zarządza zebranie materiałów stanowiących podstawę do sporządzenia informacji o kandydacie.

§ 3. 1. Podstawę do sporządzenia informacji o kandydacie stanowią materiały dotyczące kandydata uzyskane w drodze wywiadu środowiskowego.

2. Wzór kwestionariusza wywiadu środowiskowego określa załącznik do rozporządzenia.

§ 4. 1. Wywiad środowiskowy, o którym mowa w § 3, przeprowadza się w terminie określonym przez komendanta, nie dłuższym niż 14 dni od daty wpływu wniosku prezesa sądu. Funkcjonariusza Policji przeprowadzającego wywiad środowiskowy, zwanego dalej „funkcjonariuszem”, należy powiadomić o celu wywiadu.

2. Funkcjonariusz bierze pod uwagę w szczególności zachowania kandydata, jego właściwości i warunki osobiste, sytuację rodzinną, majątkową i zdrowotną, w zakresie pozwalającym na ustalenie danych, o których mowa w § 7.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1802 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 188, poz. 1838 i Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 34, poz. 304, Nr 130, poz. 1376, Nr 185, poz. 1907 i Nr 273, poz. 2702 i 2703 oraz z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 131, poz. 1102, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1410, 1413 i 1417 i Nr 178, poz. 1479.

3. Wywiad środowiskowy przeprowadza się w miejscu pobytu i zamieszkania kandydata, w miejscach jego pracy lub nauki, w jednostce wojskowej, w której pełni lub pełnił czynną służbę wojskową, w organizacjach społecznych, do których należy lub należał. Wskazane jest także zebranie informacji we właściwych terenowych organach skarbowych, administracji rządowej i samorządu terytorialnego.

4. Funkcjonariusz przed rozpoczęciem wywiadu środowiskowego powiadamia osobę udzielającą informacji o jego celu.

5. Z przebiegu wywiadu środowiskowego sporządza się notatkę ze wskazaniem osób udzielających informacji, z podaniem ich danych obejmujących nazwisko i imię, adres zamieszkania oraz zawód i miejsce pracy lub rodzaj zajęcia.

6. Do notatki załącza się uzyskane dokumenty.

§ 5. W przypadku potrzeby uzyskania materiałów z innego województwa komendant zwraca się do właściwego komendanta wojewódzkiego Policji o zebranie i przekazanie materiałów o kandydacie, przesyłając kopię wniosku prezesa sądu.

§ 6. W terminie 30 dni od dnia wpływu wniosku, o którym mowa w § 2, komendant sporządza informację o kandydacie i przedstawia prezesowi sądu, załączając wszystkie zebrane materiały służące do sporządzenia informacji. W przypadku, o którym mowa w § 5, termin przedstawienia informacji przedłuża się o 7 dni.

§ 7. 1. Informacja, o której mowa w § 6, w szczególności zawiera dane o:

- 1) zachowaniach kandydata, zwłaszcza świadczących o naruszeniu przez niego porządku prawnego;
- 2) kontaktach kandydata ze środowiskami przestępczymi lub grupami środowiskowymi patologii społecznej i o charakterze tych kontaktów;
- 3) okolicznościach dotyczących stanu zdrowia, w tym psychicznego, a w szczególności wskazujących na uzależnienie kandydata od alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- 4) sytuacji rodzinnej i majątkowej oraz warunków bytowych kandydata i jego rodziny;
- 5) przebiegu i uzyskanej oceny pracy zawodowej lub nauki kandydata.

2. Informacja może zawierać również inne spostrzeżenia, mogące mieć istotne znaczenie dla oceny osoby kandydata.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie

**Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji**

Minister Sprawiedliwości

WZÓR KWESTIONARIUSZA WYWIADU ŚRODOWISKOWEGO

Oznaczenie podmiotu, któremu zlecono przeprowadzenie wywiadu

.....

Imię i nazwisko osoby przeprowadzającej wywiad

Sygnatura akt sprawy, w której zarządzono przeprowadzenie wywiadu, oraz data i miejsce przeprowadzenia wywiadu

I. Dane osobowe osoby sprawdzanej:

1. Imię i nazwisko

2. Imiona rodziców

3. Data i miejsce urodzenia

4. Stan cywilny

5. Wykształcenie

6. Zawód (wyuczony, wykonywany)

II. Charakterystyka zachowań osoby sprawdzanej, zwłaszcza świadczących o naruszeniu przez nią porządku prawnego

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

III. Informacja na temat kontaktów osoby sprawdzanej ze środowiskami przestępczymi lub grupami środowiskowymi patologii społecznej oraz charakteru tych kontaktów

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

IV. Charakterystyka stanu zdrowia osoby sprawdzanej, w tym zdrowia psychicznego, a w szczególności przedstawienie okoliczności wskazujących na uzależnienie od alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

V. Charakterystyka sytuacji rodzinnej i majątkowej osoby sprawdzanej, z uwzględnieniem warunków bytowych osoby sprawdzanej i jej rodziny

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

VI. Informacja o przebiegu i uzyskanej oceny pracy zawodowej lub nauki osoby sprawdzanej

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

VII. Własne spostrzeżenia osoby sporządzającej wywiad

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
(podpis osoby sporządzającej wywiad)

Uzasadnienie

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 153 § 2a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz.1070, z późn. zm.).

W projekcie określony został sposób i tryb oraz zakres uzyskiwania informacji przez organy Policji o kandydacie na aplikanta referendarskiego lub referendarza sądowego.

Przewiduje się, że prezes sądu skieruje wniosek w w/w zakresie do komendanta wojewódzkiego Policji, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania kandydata. Komendant zaś zarządzi sporządzenie wnioskowanych informacji podległym jednostkom.

Informacje o kandydacie na aplikanta referendarskiego lub referendarza sądowego gromadzone będą w drodze wywiadu środowiskowego. Wzór kwestionariusza tego wywiadu stanowi załącznik do rozporządzenia.

W projekcie rozporządzenia zakreślony został termin do przeprowadzenia przedmiotowego wywiadu i wynosi on 14 dni od daty wpływu wniosku prezesa sądu. Funkcjonariusz przeprowadzający wywiad, powiadomiony uprzednio o jego celu, będzie brał pod uwagę w szczególności zachowania kandydata, jego właściwości i warunki osobiste, sytuację rodzinną, majątkową i zdrowotną. Wywiad środowiskowy przeprowadzany będzie w miejscu pobytu i zamieszkania kandydata oraz w instytucjach jego dotyczących (np. miejsce pracy lub nauki, jednostka wojskowa). Osoba sprawdzana będzie poinformowana przez funkcjonariusza Policji, przed rozpoczęciem wywiadu, o celu jego przeprowadzenia.

Projekt przewiduje także sytuację, w której zaistnieje potrzeba uzyskania niezbędnych materiałów z innego województwa. Wówczas wspomniany wcześniej komendant zwróci się do właściwego komendanta wojewódzkiego Policji o zebranie i przekazanie przedmiotowych materiałów.

Komendant wojewódzki Policji w zakreślonym w projekcie terminie 30 dni od daty wpływu wniosku, sporządzi informację o kandydacie, załączając wszystkie zebrane materiały i przedstawi prezesi sądu. Powyższy termin ulegnie przedłużeniu o 7 dni w przypadku konieczności uzyskania informacji z innego województwa.

Projekt przewiduje, że informacja sporządzana przez komendanta wojewódzkiego Policji będzie zawierała następujące dane:

- 1) informację o zachowaniach kandydata, zwłaszcza świadczących o naruszeniu przez niego porządku prawnego;
- 2) informację o kontaktach kandydata ze środowiskami przestępczymi lub grupami środowiskowymi patologii społecznej i o charakterze tych kontaktów;

- 3) informację o okolicznościach dotyczących stanu zdrowia, w tym psychicznego, a w szczególności wskazujących na uzależnienie kandydata od alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- 4) charakterystykę sytuacji rodzinnej i majątkowej oraz warunków bytowych kandydata i jego rodziny;
- 5) informację o przebiegu i uzyskanej oceny pracy zawodowej lub nauki kandydata,
- 6) własne spostrzeżenia funkcjonariusza przeprowadzającego wywiad, mogące mieć istotne znaczenie dla oceny osoby kandydata.

Powyższe punkty znalazły się w projektowanym wzorze kwestionariusza wywiadu środowiskowego.

Ocena skutków regulacji

Projekt rozporządzenia nie wywoła negatywnych skutków społecznych, w szczególności mających wpływ na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz sytuację i rozwój regionalny.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie skutkowało zwiększenia wydatków z budżetu państwa.

Materia projektowanej nowelizacji leży poza zakresem spraw regulowanych przez prawo Unii Europejskiej.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
z dnia

w sprawie sposobu i trybu uzyskiwania oraz zakresu informacji o kandydacie na stanowisko asystenta sędziego

Na podstawie art. 155 § 3a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposób i tryb oraz zakres uzyskiwania informacji przez komendanta wojewódzkiego Policji, zwanego dalej "komendantem", o kandydacie na stanowisko asystenta sędziego, zwanym dalej "kandydatem".

§ 2. Na wniosek prezesa sądu komendant właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydata, zarządza zebranie materiałów stanowiących podstawę do sporządzenia informacji o kandydacie.

§ 3. 1. Podstawę do sporządzenia informacji o kandydacie stanowią materiały dotyczące kandydata uzyskane w drodze wywiadu środowiskowego.

2. Wzór kwestionariusza wywiadu środowiskowego określa załącznik do rozporządzenia.

§ 4. 1. Wywiad środowiskowy, o którym mowa w § 3, przeprowadza się w terminie określonym przez komendanta, nie dłuższym niż 14 dni od daty wpływu wniosku prezesa sądu. Funkcjonariusza Policji przeprowadzającego wywiad środowiskowy, zwanego dalej „funkcjonariuszem”, należy powiadomić o celu wywiadu.

2. Funkcjonariusz bierze pod uwagę w szczególności zachowania kandydata, jego właściwości i warunki osobiste, sytuację rodzinną, majątkową i zdrowotną, w zakresie pozwalającym na ustalenie danych, o których mowa w § 7.

3. Wywiad środowiskowy przeprowadza się w miejscu pobytu i zamieszkania kandydata, w miejscach jego pracy lub nauki, w jednostce wojskowej, w której pełni lub pełnił czynną służbę wojskową, w organizacjach społecznych, do których należy lub należał. Wskazane jest także

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1802 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 188, poz. 1838 i Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 34, poz. 304, Nr 130, poz. 1376, Nr 185, poz. 1907 i Nr 273, poz. 2702 i 2703 oraz z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 131, poz. 1102, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1410, 1413 i 1417, Nr 178, poz. 1479 i Nr 249, poz. 2104.

zebranie informacji we właściwych terenowych organach skarbowych, administracji rządowej i samorządu terytorialnego.

4. Funkcjonariusz przed rozpoczęciem wywiadu środowiskowego powiadamia osobę udzielającą informacji o jego celu.

5. Z przebiegu wywiadu środowiskowego sporządza się notatkę ze wskazaniem osób udzielających informacji, z podaniem ich danych obejmujących nazwisko i imię, adres zamieszkania oraz zawód i miejsce pracy lub rodzaj zajęcia.

6. Do notatki załącza się uzyskane dokumenty.

§ 5. W przypadku potrzeby uzyskania materiałów z innego województwa komendant zwraca się do właściwego komendanta wojewódzkiego Policji o zebranie i przekazanie materiałów o kandydacie, przesyłając kopię wniosku prezesa sądu.

§ 6. W terminie 30 dni od dnia wpływu wniosku, o którym mowa w § 2, komendant sporządza informację o kandydacie i przedstawia prezesowi sądu, załączając wszystkie zebrane materiały służące do sporządzenia informacji. W przypadku, o którym mowa w § 5, termin przedstawienia informacji przedłuża się o 7 dni.

§ 7. 1. Informacja, o której mowa w § 6, w szczególności zawiera dane o:

- 1) zachowaniach kandydata, zwłaszcza świadczących o naruszeniu przez niego porządku prawnego;
- 2) kontaktach kandydata ze środowiskami przestępczymi lub grupami środowiskowymi patologii społecznej i o charakterze tych kontaktów;
- 3) okolicznościach dotyczących stanu zdrowia, w tym psychicznego, a w szczególności wskazujących na uzależnienie kandydata od alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- 4) sytuacji rodzinnej i majątkowej oraz warunków bytowych kandydata i jego rodziny;
- 5) przebiegu i uzyskanej oceny pracy zawodowej lub nauki kandydata.

2. Informacja może zawierać również inne spostrzeżenia, mogące mieć istotne znaczenie dla oceny osoby kandydata.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie

Minister Sprawiedliwości

**Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji**

WZÓR KWESTIONARIUSZA WYWIADU ŚRODOWISKOWEGO

Oznaczenie podmiotu, któremu zlecono przeprowadzenie wywiadu

.....

Imię i nazwisko osoby przeprowadzającej wywiad

Sygnatura akt sprawy, w której zarządzono przeprowadzenie wywiadu, oraz data i miejsce przeprowadzenia wywiadu

I. Dane osobowe osoby sprawdzanej:

1. Imię i nazwisko

2. Imiona rodziców

3. Data i miejsce urodzenia

4. Stan cywilny

5. Wykształcenie

6. Zawód (wyuczony, wykonywany)

II. Charakterystyka zachowań osoby sprawdzanej, zwłaszcza świadczących o naruszeniu przez nią porządku prawnego

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

III. Informacja na temat kontaktów osoby sprawdzanej ze środowiskami przestępczymi lub grupami środowiskowymi patologii społecznej oraz charakteru tych kontaktów

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

IV. Charakterystyka stanu zdrowia osoby sprawdzanej, w tym zdrowia psychicznego, a w szczególności przedstawienie okoliczności wskazujących na uzależnienie od alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

V. Charakterystyka sytuacji rodzinnej i majątkowej osoby sprawdzanej, z uwzględnieniem warunków bytowych osoby sprawdzanej i jej rodziny

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

VI. Informacja o przebiegu i uzyskanej oceny pracy zawodowej lub nauki osoby sprawdzanej

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

VII. Własne spostrzeżenia osoby sporządzającej wywiad

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
(podpis osoby sporządzającej wywiad)

Uzasadnienie

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 155 § 3 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz.1070, z późn. zm.).

W projekcie określony został sposób i tryb oraz zakres uzyskiwania informacji przez organy Policji o kandydacie na stanowisko asystenta sędziego.

Przewiduje się, że prezes sądu skieruje wniosek w w/w zakresie do komendanta wojewódzkiego Policji, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania kandydata. Komendant zaś zarządzi sporządzenie wnioskowanych informacji podległym jednostkom.

Informacje o kandydacie na stanowisko asystenta sędziego gromadzone będą w drodze wywiadu środowiskowego. Wzór kwestionariusza tego wywiadu stanowi załącznik do rozporządzenia.

W projekcie rozporządzenia zakreślony został termin do przeprowadzenia przedmiotowego wywiadu i wynosi on 14 dni od daty wpływu wniosku prezesa sądu. Funkcjonariusz przeprowadzający wywiad, powiadomiony uprzednio o jego celu, będzie brał pod uwagę w szczególności zachowania kandydata, jego właściwości i warunki osobiste, sytuację rodzinną, majątkową i zdrowotną. Wywiad środowiskowy przeprowadzany będzie w miejscu pobytu i zamieszkania kandydata oraz w instytucjach jego dotyczących (np. miejsce pracy lub nauki, jednostka wojskowa). Osoba sprawdzana będzie poinformowana przez funkcjonariusza Policji, przed rozpoczęciem wywiadu, o celu jego przeprowadzenia.

Projekt przewiduje także sytuację, w której zaistnieje potrzeba uzyskania niezbędnych materiałów z innego województwa. Wówczas wspomniany wcześniej komendant zwróci się do właściwego komendanta wojewódzkiego Policji o zebranie i przekazanie przedmiotowych materiałów.

Komendant wojewódzki Policji w zakreślonym w projekcie terminie 30 dni od daty wpływu wniosku, sporządzi informację o kandydacie, załączając wszystkie zebrane materiały i przedstawi prezesa sądu. Powyższy termin ulegnie przedłużeniu o 7 dni w przypadku konieczności uzyskania informacji z innego województwa.

Projekt przewiduje, że informacja sporządzana przez komendanta wojewódzkiego Policji będzie zawierała następujące dane:

- 1) informację o zachowaniach kandydata, zwłaszcza świadczących o naruszeniu przez niego porządku prawnego;
- 2) informację o kontaktach kandydata ze środowiskami przestępczymi lub grupami środowiskowymi patologii społecznej i o charakterze tych kontaktów;

- 3) informację o okolicznościach dotyczących stanu zdrowia, w tym psychicznego, a w szczególności wskazujących na uzależnienie kandydata od alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- 4) charakterystykę sytuacji rodzinnej i majątkowej oraz warunków bytowych kandydata i jego rodziny;
- 5) informację o przebiegu i uzyskanej oceny pracy zawodowej lub nauki kandydata,
- 6) własne spostrzeżenia funkcjonariusza przeprowadzającego wywiad, mogące mieć istotne znaczenie dla oceny osoby kandydata.

Powyższe punkty znalazły się w projektowanym wzorze kwestionariusza wywiadu środowiskowego.

Ocena skutków regulacji

Projekt rozporządzenia nie wywoła negatywnych skutków społecznych, w szczególności mających wpływ na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz sytuację i rozwój regionalny.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie skutkowało zwiększenia wydatków z budżetu państwa.

Materia projektowanej nowelizacji leży poza zakresem spraw regulowanych przez prawo Unii Europejskiej.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
z dnia**

**w sprawie szczegółowego zakresu i sposobu wykonywania czynności
przez asystentów prokuratorów**

Na podstawie art. 100a ust. 8 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206, z późn. zm.) zarządza się, co następuje:

§ 1. Asystenci prokuratorów, zwani dalej „asystentami”, wykonują czynności w prokuraturach rejonowych, okręgowych i apelacyjnych oraz Prokuraturze Krajowej.

§ 2. 1. Osoba zatrudniona na stanowisku asystenta prokuratora może pełnić obowiązki asystenta nie więcej niż trzech prokuratorów.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej prokuratury przydziela asystentów prokuratorom, którzy wykonują obowiązki związane z prowadzeniem lub nadzorowaniem postępowań przygotowawczych w sprawach karnych oraz realizacją funkcji oskarżyciela publicznego przed sądami.

§ 3. 1. Asystent, w zastępstwie i z upoważnienia prokuratora jest uprawniony do przeprowadzania w toku postępowania przygotowawczego czynności procesowych:

- 1) przesłuchania świadka;
- 2) zatrzymania rzeczy i przeszukania;
- 3) oględzin;
- 4) eksperymentu;
- 5) do wykonywania bieżących czynności nadzoru nad dochodzeniem.

2. Upoważnienie do przeprowadzania czynności, o których mowa w ust. 1 udzielane jest na piśmie.

3. Do czynności asystenta w zakresie wykonywania bieżących czynności nadzoru nad dochodzeniem w szczególności należy:

- 1) udzielanie wytycznych organom Policji lub innym organom prowadzącym dochodzenia;
- 2) systematyczne zaznajamianie się z aktami sprawy, a w razie stwierdzenia uchybień omawianie ich z prowadzącym dochodzenie;
- 3) podejmowanie niezbędnych środków zmierzających do należytego prowadzenia dochodzenia;
- 4) zakreślanie organom prowadzącym dochodzenie terminu do jego przeprowadzenia;
- 5) dbanie o zakończenie dochodzenia w określonym terminie;
- 6) dbanie o terminowe nadsyłanie przez organy Policji lub inne organy prowadzące dochodzenie akt sprawy wraz z wnioskami o przedłużenie czasu trwania dochodzenia i przedłużenie okresu trwania tymczasowego aresztowania;
- 7) w trakcie zapoznawania się z aktami sprawy i oceniania przebiegu dochodzenia, zwracanie uwagi na realizację celów i zadań postępowania przygotowawczego w rozumieniu art. 297 k.p.k.;
- 8) w razie uznania, że dany organ nie daje gwarancji prawidłowego przeprowadzenia dochodzenia, wnioskowanie do właściwego prokuratora o jego przejęcie do osobistego prowadzenia;
- 9) w razie potrzeby uzupełnienia zamkniętego dochodzenia wnioskowanie do właściwego prokuratora o wydanie postanowienia o uchyleniu postanowienia o zamknięciu dochodzenia wraz z określeniem czynności wymagających przeprowadzenia;
- 10) dokonywanie koniecznych zmian w projektach postanowień o umorzeniu dochodzenia oraz w projektach aktów oskarżenia sporządzonych przez uprawnione organy;
- 11) przekazywanie prokuratorowi spostrzeżeń i uwag dotyczących pracy dochodzeniowej Policji bądź innego organu wynikających z nadzoru;

12) dbanie o właściwy sposób postępowania z dowodami rzeczowymi.

§ 4. 1. Asystent samodzielnie wykonuje czynności administracyjne związane z prowadzeniem i nadzorowaniem postępowań przygotowawczych oraz z przygotowaniem projektów zarządzeń i postanowień, w tym również decyzji kończących to postępowanie, z wyłączeniem czynności zastrzeżonych na podstawie odrębnych przepisów do kompetencji prokuratora.

2. Do czynności asystenta w szczególności należy:

- 1) wstępna analiza zawiadomienia o przestępstwie oraz sporządzenie planu czynności sprawdzających, mających na celu uzupełnienie danych zawartych w tym zawiadomieniu;
- 2) sporządzanie projektów zarządzeń i postanowień wydawanych w toku postępowania przygotowawczego;
- 3) żądanie od osób i instytucji informacji niezbędnych dla celów dowodowych;
- 4) kontrola terminowości sporządzania opinii przez biegłych;
- 5) kontrola sprawności, terminowości i prawidłowości wykonywania zarządzeń prokuratora przez sekretariat;
- 6) udział w czynnościach dowodowych podejmowanych przez prokuratora;
- 7) sporządzanie projektów odpowiedzi na pisma wpływające w danej sprawie, niestanowiące wniosków procesowych;
- 8) gromadzenie orzecznictwa i literatury przydatnych do prowadzenia postępowania przygotowawczego i podejmowania decyzji procesowych;
- 9) przygotowywanie projektów decyzji merytorycznych kończących postępowanie w sprawie;
- 10) wstępna analiza orzeczeń sądowych co do potrzeby ewentualnego ich zaskarżenia;
- 11) wypełnianie kart statystycznych;
- 12) podejmowanie czynności sprawdzających w sprawach zawieszonych oraz przedstawianie prokuratorowi stanu tych spraw.

3. Na polecenie prokuratora asystent może wykonywać inne czynności niż wymienione w ust. 2, mające wpływ na sprawność i racjonalność postępowania.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości

Uzasadnienie

Projektowane rozporządzenie określa szczegółowy zakres i sposób wykonywania czynności przez asystentów prokuratorów. Czynności te są trojakiemu rodzaju:

- 1) o charakterze procesowym, jakie asystenci wykonywaliby w zastępstwie i z upoważnienia prokuratora. Należą do nich m. in. przesłuchanie świadka, zatrzymanie rzeczy i przeszukanie, oględziny, eksperyment oraz bieżące czynności nadzoru nad dochodzeniem;
- 2) o charakterze administracyjnym, które wszyscy asystenci wykonywaliby samodzielnie. Należą do nich m.in. kontrola sprawności, terminowości i prawidłowości wykonywania zarządzeń prokuratora przez sekretariat, kontrola terminowości sporządzania opinii przez biegłych, gromadzenie orzecznictwa i literatury na użytek konkretnego postępowania przygotowawczego, wypełnianie kart statystycznych;
- 3) o charakterze pomocniczym, w postaci przygotowania projektów zarządzeń, postanowień, w tym również decyzji kończących postępowanie przygotowawcze.

Taki zakres czynności asystentów prokuratorów pozwoliłby na znaczące odciążenie prokuratorów, zaś dla asystentów, którzy ukończyli wyższe studia prawnicze i uzyskali tytuł magistra mógłby stać się wstępem do zawodu prokuratora.

Kierując się względami sprawnego i racjonalnego działania projektowane rozporządzenie przewiduje, iż osoba zatrudniona na stanowisku asystenta może pełnić obowiązki asystent nie więcej niż trzech prokuratorów.